

L & B

LJUD & BILD

Dutch & Dutch 8c

**HÖGTALARE MED
KNIVSKARP PRECISION**

IKEA/Sonos Symfonisk

**LYCKAD
LIVSSTILS-
HÖGTALARE**

4 SOUNDBARS

**HÄFTIGT
BIOLJUD**

75-tums OLED från Sony

**GIGANTISK
8K-SKÄRM**

Reavon 4K Blu-ray-spelare

**Den nya
biochefen**

JBL XTREME 3

**BÄRBAR
ÖRGASM**

**ÖRONPROPPAR
DE 5 BÄSTA BILLIGA!**

DALI KATCH G2

**RENASTE LJUDET
I KLASSEN**

YALE LINUS HOME

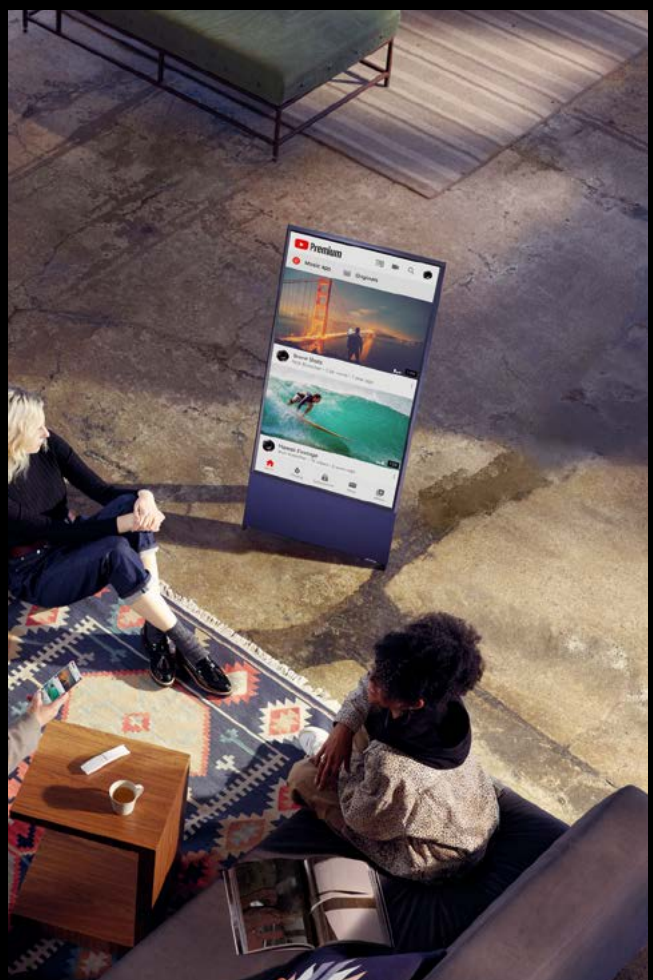
**SMART LÅS GÖR
LIVET ENKLARE**

PANASONIC LUMIX GH5 II

**KAMERAN MED
BÄST VIDEO**

SAMSUNG

**TV för alla
tillfällen.**

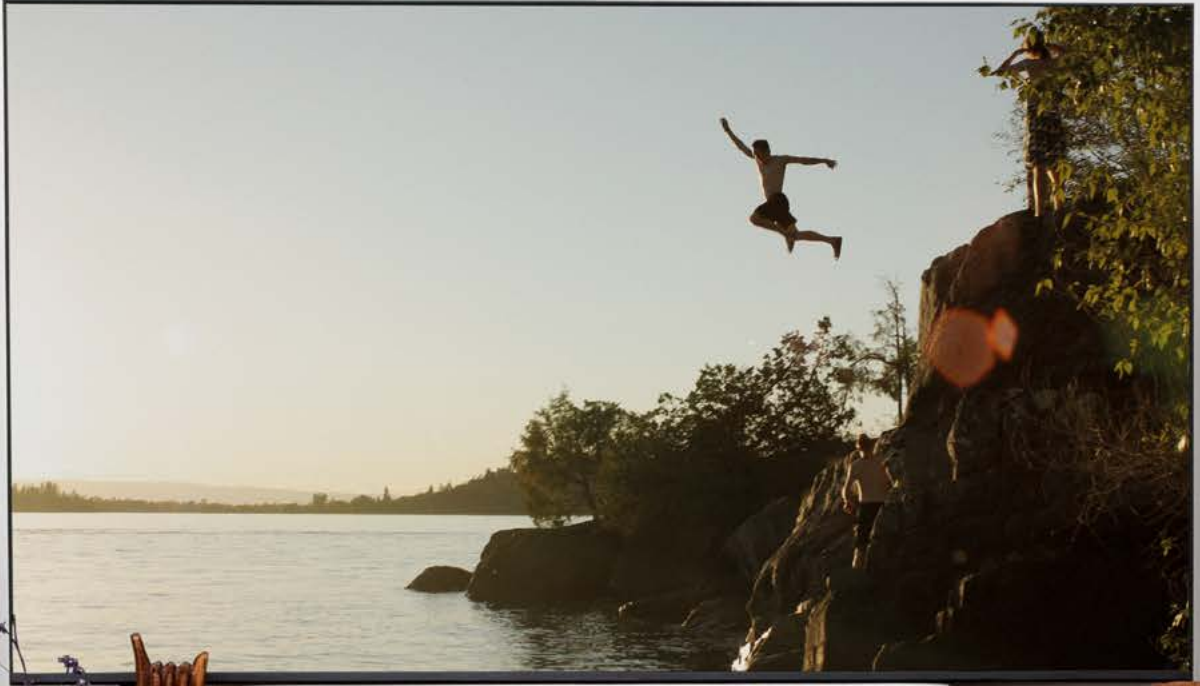

ELGIGANTEN

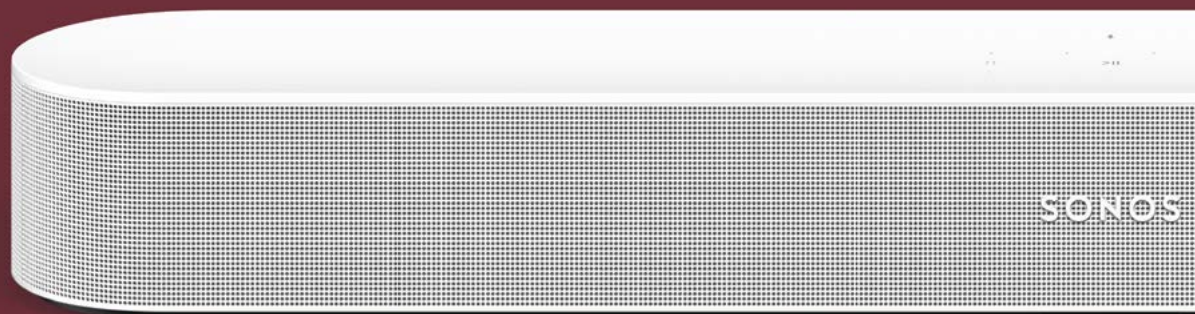
TV.
Made New.

SONOS

DEAR
BEAM
BEAM
BEAM

Den nya Beam

En kompakt smart soundbar för tv,
musik och mycket mer

 Dolby Atmos

Finns hos Elgiganten

ELGIGANTEN

12

Grupptest: Helt trådlösa öronproppar
BÄSTA OCH BILLIGASTE

Ska du ha nya öronproppar så bör de vara helt trådlösa. Här letar vi efter de bästa av de billigaste premium-propparna.

20

Naim Uniti Atom Headphone Edition

COOLASTE HÖRLURSFÖRSTÄRKAREN VI HAR PROVAT

Naim Uniti Atom Headphone Edition är så mycket mer än en hörlursförstärkare. Den är som hämtad ur en dröm.

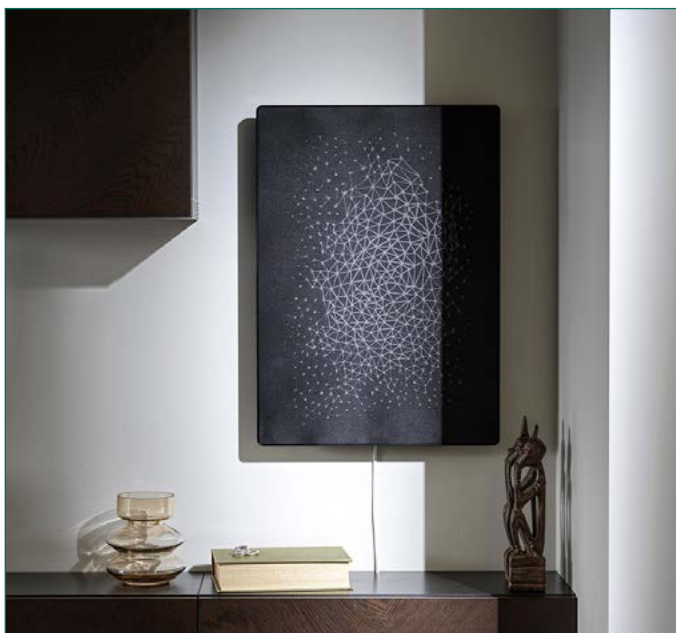
	FASTA SIDOR	42	Samsung HW-Q960A soundbar
06	Innehåll	46	Sonos Arch soundbar
82	Nästa nummer	50	Reavon 4K Blu-ray-spelare
	HÖRLURAR		TV
08	Jaybird Vista 2	54	Sony XR-75Z9J
10	Focal Clear MG	58	Panasonic TX-65JZ2000E
12	Grupptest: Trådlösa öronproppar		FILM & TV-SERIER
	HIFI	62	Recensioner
20	Naim Uniti Atom Headphone edt.		PRYLAR & DATORER
	HÖGTALARE	68	Yale Linus Home
24	JBL Xtreme 3 BT	70	MSi Summit E14
26	Dutch & Dutch 8c	72	MSi Modern 15 A11M-007NE
30	IKEA/Sonos Symfonisk		FOTO
32	DALI Katch G2	76	Nikon Z fc
	HEMMABIO	78	Panasonic Lumix GH5 II
34	Creative SXFI Carrier soundbar		
38	Philips Fidelio B97 soundbar		

30

IKEA/Sonos Symfonisk

ATT HÖRAS MEN INTE SYNAS

Sonos och IKEA har slagit sina påsar ihop och det har blivit en riktigt framgångsrik livsstilshögtalare.

46

Sonos Arc soundbar, Sub (Gen 3), 2 x One SL

SONOS BÄSTA HEMMABIO

Sonos bästa soundbar Arc blir ännu bättre med trådlösa bakhögtalare och subwoofer. Här får du äkta hemmabioljud.

54

Sony XR-75Z9J - 75" 8K-TV

KANONSTARK 8K-SKÄRM

Med knivskarp 8K-upplösning och avancerad bildbehandling levererar Sony Z9J en bildupplevelse av sällan skadat slag - i 75-tums 8K-upplösning!

76

Nikon Z fc

NOSTALGI FRÅN NIKON

Retrodesignen är mer än en gimmick, den gör kameran bättre att använda också.

JAYBIRD VISTA 2

PÅLITLIG TRÄNINGSS- KOMPIS

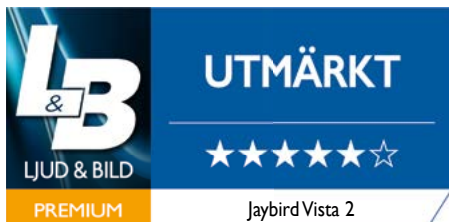
Träningen blir ju alltid lite lättare med favoritmusiken i öronen. Men det är mycket som ska stämma för att det ska bli hiss istället för diss.

Bekväma och trygga att bära, och ett stort plus för den smidiga och användarvänliga appen som skapar stor flexibilitet. Bra ljud, även om det finns förbättringspotential i både luftighet och bas. Tack vare att den är vattentät har du alltid en fräsch öronpropp.

Funktionen "Find my case" tål att tittas på en gång till och vet du med dig att du kommer använda de i väldigt blåsiga områden lever de inte riktigt upp till vad de lovar.

Jag är generellt inte en person som väljer in-ear-lurar. Och är det dessutom så att de är trådlösa är risken stor att jag väljer att inte använda de eftersom jag är rädd att de ska försvinna – eller att de ska sitta så illa att fokus hamnar mer på att trycka tillbaka de än på själva träningspasset. Ska Jaybird lyckas omvända mig med sina Vista 2?

KOMFORTEN

Anledningen till att jag vanligtvis inte väljer in-ear-lurar är att jag sällan är nöjd med passformen. De sitter lite "sådär" och efter ett tag får jag ont och det känns bara obekvämt. Till Vista 2 medföljer det tre gummioproppar i olika storlek, de större har vingor medan det minsta paret inte har det. Prova dig fram till bästa komfort och kom ihåg att det faktiskt kan behövas olika storlekar på höger och vänster öra för att det ska kännas bra. När jag väl provat mig fram satt de som en smäck! Nu sysslar inte jag med några direkt akrobatiska övningar när jag tränar eller rör mig men jag tycker ändå att det kan vara lite knivigt att få ett par öron-

FAKTA:

Bluetooth-standard: 5.0
Elementstorlek: 6 mm
Batterikapacitet proppar: 8 timmar
Batterikapacitet etui: 16 timmar
Trådlös laddning: ja
Etuiets mått: 74,6 x 38,5 x 25 mm
Propparnas vikt: 6,7 g per propp
Etuiets vikt utan proppar: 42,8 g
Vattentät: Vatten- och svettssäkra enligt IP68
Webb: jaybirdsport.com
Pris: 1 999 kr

proppar att faktiskt sitta där de ska. Vista 2 sitter på plats – hela tiden, trots att svetten rinner.

Att svettas och samtidigt använda hörlurar kan kännas lite ofräscht, men eftersom dessa lurar ska uppfylla USAs militärstandard MIL-STD 820G är de inte bara dammtäta, stöt-/kross-tåliga och äventyrståliga i största allmänhet utan även vattentäta (IP68), vilket gör att de går att skölja av rejält under rinnande vatten. Därmed blir Vista 2 en fräsch öronpropp som känns helt ok att använda i många olika sammanhang, inte enbart under de svettiga träningspassen.

LJUDET PÅ JAYBIRD VISTA 2

För ett tag sedan testade en av mina kollegor föregångaren, Jaybird Vista, med ömsom ris, ömsom ros. Nu har jag enbart den senast varianten till hands vilket gör att jag inte kan jämföra de båda.

Under pressmötet gavs informationen att ljudinställningarna var riktigt bra redan från början och att du egentligen inte behövde göra någon-

ting. Och visst kan det väl vara ok men kanske lite väl instängt för min smak om jag ska vara petig – och det ska jag ju. Detta ska dock vara superenkelt ordnat genom att gå in på EQ-inställningarna i appen och antingen välja en inställning som redan finns, till exempel Signature, Warmth, R&B Jams, Bring the Bass osv eller ännu hellre - laborera dig fram på egen hand tills du hittar en ljudbild som funkar för dig och din musik. Jag provlyssnar på Darins En säng av rosor, där man tydligt hör fingrarnas väg över strängarna på gitarren, och även om jag blir nästan nöjd så räcker det inte ända fram. Inte heller Peter Jöbacks Higher lyfter till några högre höjder. Luften och rymden vill inte riktigt infinna sig. Sedan är det väl så, handen på hjärtat, att det kanske varken är finstämda visor eller musik som spelas i finrummen som är det jag brukar lyssna på som tränings-pepp. Nej, på med lite "dunka-dunka" som min käre far hade sagt! Danska Volbeat får kliva upp på scen och jag går ännu en gång in i appen och ändrar på lite inställningar. Återigen blir jag nästan nöjd, men inte helt.

tappas bort. Om nu olyckan skulle vara framme har Jaybird funktionen "Find my buds" och även "Find my Case" – det sistnämnda är något de ska vara ensamma om på marknaden. Så om lurarna ligger instängda i fodralet ska hela härligheten gå att hitta. God tanke – men eftersom det är de små öronsnäckorna som ligger instängda inne i fodralet som signalerar för fullt blir ljudet väldigt, väldigt svagt. Dioderna på fodralet blinkar visserligen men funktionen imponerar ändå inte helt. Tanken är god men ta den en runda till.

Du styr dina Vista 2 genom att beröra själva proppen. Antingen genom att "tappa" lite lätt, trycka, eller hålla kvar. Det tar ett tag att lära sig men övning ger färdighet. Om du till exempel är ute på en träningsrunda där du inte behöver fokusera på annat än dig själv och det du håller på med kan du använda ANC (Activ Noise Cancelling) för att stänga världen ute, kommer du sedan fram till en miljö där du av ren säkerhet behöver höra det som händer omkring dig dubbeltappar på proppen vilket gör att den ändrar läge till SurroundSense-teknik. Då träder omgivningen fram och du kan ha bättre koll. I den fiffiga appen kan du även ställa in hur mycket, eller lite av omgivningen som ska framträda. Allt för att du ska kunna känna dig så säker som möjligt och samtidigt lyssna på favoritmusiken.

DET DÄR MED VINDEN

Enligt uppgift ska dessa lurar vara speciellt bra mot vind, något som verkligen fick mig att se fram emot detta test. Undertecknad bor i Karlskrona eller "Staden i Havet" och när man anlade staden på senare delen av 1600-talet gjorde man långa, breda gator som sträckte sig från norr till söder och från öster till väster. Ett riktigt snyggt och tydligt rutnät helt enkelt. Jaha, vad har då detta med saken att göra tänker kanske du? Jo – gatornas placering och utform-

ATT ANVÄNDA

Lurarna bor i ett snyggt etui med en lite ögla på och etuiet laddas med en vanlig USB-C kontakt. Ögla är faktiskt en bra detalj då du kan fästa den på något bra ställe för att det inte ska

Vista 2 är vatten- och svettssäkra enligt IP68 vilket gör att de går att hållas fräscha genom att tvätta av de efter ett svettigt träningspass. (Foto: Jaybird)

ning bidrar till att det inte finns något som stoppar vinden. I Karlskrona blåser det alltid! Vista 2 är utrustade med två mikrofoner i varje snäcka med något Jaybird väljer att kalla Wind-Defense-tygteknik. Det kan kanske tyckas orättvist av mig att testa de på mina rundor längsmed havet men det gäller ju att se om lurarna håller vad de lovar. I appen kan du välja mellan tre olika lägen på "wind filtering for SurroundSense" och när jag startar min runda har jag den på det lägsta. Fullständigt meningslöst att ens ha musiken igång, jag hör nästan ingenting och blir mest irriterad. När jag efter ett tag landar på High börjar det faktiskt likna något. Dessvärre är det ju så att vinden inte är konstant utan kommer i byar och även om det är betydligt bättre så kommer jag nog fortsätta ta mina rundor längs havet utan musik. Väljer du däremot skogsrundor eller partier som inte är direkt utsatta för vind fungerar tekniken riktigt bra.

SLUTSATS

Detta är verkligen ett par öronproppar anpassade för träning. De sitter som en smäck och de går att hållas fräscha genom att de är vattentäta, vilket gör det helt riskfritt att skölja av de under rinnande vatten. Jaybird-appen är användarvänlig och riktigt, riktigt bra! Den gör det möjligt att anpassa dina öronproppar efter just dina önskemål. Ljudet är absolut bra men saknar den där luftiga fylligheten och ibland kommer inte basen riktigt till sin rätt. Men som träningslur, med de utmaningar och förutsättningar som finns där fungerar den perfekt. Inför nästa lansering av en hörlur som sägs klara blåst/vind rekommenderar jag utvecklarna att komma till Karlskrona för att säkerställa att hörluren verkligen står pall.

Utformning och layout för Jaybird Vista 2 är riktigt bra. Snygga, bekväma och väldigt tåliga. (Foto: Åsa Warme Hallén)

FOCAL CLEAR MG

HÄFTIGT LJUD MED MAGNESIUM

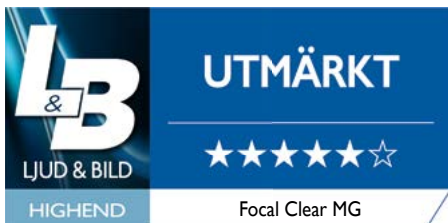
Focal Clear MG är uppgraderade med membran av rent magnesium. Vilket visar sig ge ännu bättre ljud.

Sagolik dynamik och energi. Mellanregistret är stort och fokuserat och övertonerna är fulla av detaljer. Snabb och upplöst bas.

Bryter upp vid högt ljudtryck.

FAKTA:

- Type:** Öppna over-ear-hörlurar
- Princip:** Dynamisk
- Hörfällbara:** Nej
- Mikrofon/fjärr:** Nej/nej
- Kabel:** 3,5 mm + 6,3 mm-adapter (1,2 m), XLR (3 m)
- Element:** 40 mm magnesium
- Impedans/känslighet:** 55 ohm/104 dB (1 kHz)
- Vikt:** 450 gram utan kabel
- Färg:** Kastanjebrun med bronsdetaljer
- Webb:** plaudio.com
- Pris:** 18 000 kr

Focal har på relativt kort etablerat sig som ett av världens bästa hörlursmärken. Det verkar inte som om den franska högtalartillverkaren kan göra en dålig hörlur.

Den öppna modellen Focal Clear var nog den som gjorde störst intryck på mig, när man tar med priset i beräkningen. För även om toppmodellen Utopia sammantaget är en bättre hörlur så var helheten så fulländad i Clear att jag inte saknade någonting alls. Och att den dessutom kostade betydligt mindre än hälften av vad Utopia gör, är bara det en bragd.

Nu har Focal uppgraderat Clear, främst med bättre element. Hörlurarna har fått membran av rent magnesium – därav initialerna MG i beteckningen.

ELEMENT AV MAGNESIUM

Målet med Clear MG har varit att få membran med försvinnande låg massa, samtidigt som de är tillräckligt styva för att hantera de snabbaste

svängningarna utan att bryta upp i förvrängning. Och på ett billigare sätt än hur Focal har löst det i de kolossalt dyra Utopia som har membran av beryllium.

I Clear löstes detta med en legering av magnesium och aluminium. Men i Clear MG har Focal hoppat över aluminium till förmån för rent magnesium. Allt för att kunna återge hela tonregistret med mer extrem precision och supersnabba transienter – även i diskantregistret.

Om man tittar på membranet i profil så är det format som ett M, vilket är en konstruktion som Focal har landat på i alla hörlurar för att åstadkomma en så jämn frekvensrespons som möjligt. Som hos föregångaren är inte spolen lindad runt ett formrör, utan bara med ett mycket starkt lim. Allt för att få så låg massa som möjligt.

BEHAGLIG LAST

Motståndet är angenäma 55 ohm, kombinerat med en fin känslighet på 104 dB. Det betyder att

Clear MG inte behöver lika mycket effekt som exempelvis de mer tungdrivna Sennheiser HD 800S, om båda ska spela lika högt. De är också mycket mer lättdrivna än de flesta planmagnetiska hörlurar som Audeze LCD-X och även HEDDphone med sitt speciella AMT-membran.

Resultatet är att Focal-hörlurarna fungerar utmärkt med bärbara spelare och DACar, och faktiskt även helt utmärkt direkt med en mobiltelefon. Men i den här klassen betyder kvalitet mycket, inte minst för spelaren och förstärkaren. Så jag rekommenderar starkt en ordentlig förstärkare. Du kommer långt med Chord Mojo, och bland stationära kan jag till exempel rekommendera RME ADI-2 DAC. Själv använder jag Auralic Taurus (mkl) och Sennheiser HDV 820, och under testet har jag också spelat med Naim Uniti Atom HE.

ASYMMETRISK DESIGN, INSPIRERAD AV NATURENS GEOMETRI

Vaxkakedesignen på utsidan av kåporna av metall

är inte bara snygg att titta på – för den är verkligen en fröjd för ögat –, desto viktigare är att den ger lägre akustiskt motstånd, så att magnesiumelementet har så fritt spelrum som möjligt. Sexkanterna är minst innerst i mitten och blir gradvis större längre ut. De har ett storleksförhållande som ligger nära det gyllene snittet (Fibonacci-sekvens), där arean på en större figur motsvarar summan av två mindre figurer. Detta upprepas i naturen, både i växt- och djurriket hittar vi mönster som följer denna sekvens. Tanken med att överföra den till akustik är att den gör resonanser mer harmoniska, med bättre ljud som resultat.

BYGGD I FRANKRIKE

Precis som andra påkostade Focal-produkter byggs Clear MG helt och hållet på Focals fabrik i St. Etienne.

Hörlurarna har skinn detaljer på huvudbygel och ett inre galler av rostfritt stål för att skydda

elementet. Grillen har samma vaxkakemönster för att ge ett enhetligt utseende och bästa möjliga ljud. Personligen tycker jag att Focal har träffat mitt i prick med designen.

Clear MG har perforerad mikrofiber i både kuddarna och bygel, för att ge maximal luftighet när man lyssnar länge. En bärväska med matchande hasselnötsfärg ingår för säker förvaring. En tremeters XLR-kabel med fyra stift till balanserade hörlursförstärkare och en kortare 1,2-meter obalanserad kabel med 3,5 mm-kontakt och 6,3 mm-adapter ingår också.

SÅ LÅTER FOCAL CLEAR MG

Jag tyckte föregångaren Clear var minst lika bra som Sennheiser HD 800S, bland annat tack vare en tuffare bas. Sedan dess har jag lyssnat mycket mer på Sennheiser-hörlurarna, och jag är inte lika bombsäker längre. För Sennheiserna är riktigt bra.

Men det är nya Focal Clear MG också. Lyssna bara på kontrabasen i den udda jazzlåten Formwela 1 med Esperanza Spalding. Den är större genom Clear MG än HD 800S och står i större kontrast till pianot. Detta hörs inte så tydligt med förstärkaren Sennheiser HDV 820, men desto mer med Naim Uniti Atom HE, och även den kraftfulla Auralic Taurus får fram godsakerna i basen. Båda är utmärkta partner till Clear MG, men kanske mest Naimen. Det är något visst med hastigheten och tyngden – särskilt i mellanbasen – som passar de här hörlurarna perfekt. Inte så konstigt, eftersom Naim och Focal är systerbolag.

HD 800S är mindre voluminösa i basregistret än Clear MG. Båda får med sig hela basregistret med massor av detaljer. Men Clear MG har mer tyngd och volym, mer fysik.

KLOCKRENA RÖSTER

Sångroster framträder verkligen tydligt. Både kvinnor och män. Clara-Lane Lens och Nick Cave kompletterar varandra i satsen Litany of Gathering Up i stycket LITANIES, ett slags opera som är skriven av Nick Cave och kompositören Nicholas Lens, Clara-Lanes pappa. Nick Caves djupa röst har ett fenomenalt fundament, större än med HD 800S. Och där Clara-Lanes röst är ljus och detaljerad med Sennheiser verkar den ha ett större register med Focal Clear MG.

Där HD 800S briljerar är storleken på ljudbilden. Den sträcker sig nästan oändligt utåt på sidorna och placerar instrumenten längre från varandra, i en större rymd, än vad Focal gör. Clear

MG är mer fokuserade i mitten och känns lite mer monitor-aktiga. För min del är HD 800S helt suveräna att mixa musik med, men det kan hända att Clear MG till och med är ett strå vassare på det området.

KAN INTE SPELA SÄRSKILT HÖGT

Det är egentligen bara en sak jag retar mig på med Clear MG, nämligen att de inte kan spela särskilt högt innan de börjar spraka. Sätter man på något med lite livlig elektronisk bas och vrider upp volymen lagom för ett litet brutalt "enmansparty" så går Focalerna helt enkelt inte tillräckligt högt. Med nya Summer of Love av Shawn Mendes behöver man inte gå särskilt högt upp i volym för att det ska spraka fullt.

Hörlurarna ger upp långt innan förstärkaren – och jag – gör. Och de förvränger inte på något snällt sätt heller. Det låter som om någon bryter knivblad i örat på mig och jag är tämligen säker på att hörlurarna går sönder om jag inte sänker igen. Jag kan inte minnas att jag haft några problem med tidigare Focal-hörlurar, och jag har kollat att vare sig den slutna Stellia eller Celestee har problemet. Men Focal är uppenbarligen medvetna om problematiken och skriver till användare på head-fi.org att det är ett medvetet val, för att gynna dynamik framför ljudtryck. "Den enda lösningen vi kan rekommendera är därför att lyssna på dina hörlurar på lägre volym."

Detta är inga problem på plana inspelningar, men om det finns mycket bas – eller en stor orkester som är inspelad med ett stort dynamiskt omfång – så funkar det dåligt att spela högt. Undrar just om inte ett större högtalarelement än 40 mm hade gjort susen.

SLUTSATS

Öppna Focal Clear MG är ett par strålande hörlurar på nästan alla sätt. Musiken låter fantastisk, med många lager detaljer – och ett vackert, stort mellanregister. Basen är bestämd utan att vara dominerande och diskanten är spröd och detaljerad utan att vara grov. Och bäst av allt är att hörlurarna är en behaglig last och fungerar fint även utan en kraftfull förstärkare.

Stereobredden är inte lika stor som med vissa andra, Clear MG upplevs som aningen mer monitor-aktiga – men ändå väldigt musikaliska. Det största problemet är att de inte spelar tillräckligt högt med vissa musikstycken, eftersom de går i förvrängning för tidigt. Ett medvetet val av Focal, men ändå irriterande.

PREMIUM-ÖRONPROPPAR TILL BRA PRIS

Ska du ha nya öronproppar så bör de vara helt trådlösa. Här letar vi efter de bästa av de billigaste premium-propparna.

Det var inte för så många år sedan som världen såg de första helt trådlösa öronpropparna – som även kallas för true wireless. Nu finns de överallt. Marknaden svämmer över av de små plastpluggarna och just när man trodde att utbudet var tillräckligt stort så dyker det upp nya.

Det är klart att man inte vill ha någon gnisslande sladd mellan propparna om man kan slippa, dessutom tar ett par små öronproppar mycket mindre plats än ett par öronkåpor (inte för att marknaden är mindre översvämmad av sådana).

BÄTTRE BATTERITID

Jämfört med halv-trådlösa öronproppar, som

sitter ihop med en kabel bakom nacken, har de helt trådlösa öronpropparna haft mycket sämre batteritid. Men detta har blivit betydligt bättre nu, med speltider på upp till 9 timmar enbart i propparna och fler laddningar från det bärbara fodralet. Med andra ord har de helt trådlösa öronpropparna blivit mycket mer funktionella den senaste tiden, eftersom man inte ideligen behöver ta ut dem ur öronen för att ladda dem.

BRUSREDUCERING OCH LJUD FRÅN OMGIVNINGEN

På senare tid har fler och fler öronproppar fått aktiv brusreducering – och tvärtom, att de släpper igenom ljudet från omgivningen. Det senare är

naturligtvis bra att ha när man manövrerar runt sin elsparkcykel i trafiken. Andra gånger vill man minska lågfrekvent buller som propparna inte klarar på egen hand, till exempel allt oväsen i flygplanskabinen.

TRUE WIRELESS I PREMIUMKLASSEN

I det här testet tar vi oss an öronproppar som kostar runt 1 500 kronor. Det är en lite lägre nivå än toppmodellerna från exempelvis Bang & Olufsen, Sony och Sennheiser, men samtidigt är det en bra bit över de billigaste modellerna som kostar mindre än en tusenlapp. Testdeltagarna ligger på en rimlig prisnivå om man är nogna med ljud och funktioner. I detta test jämför vi Supra Nero-TX Pro, JBL Tour Pro+, Sennheiser CX True Wireless, Beats Studio Buds och OnePlus Buds Pro.

VI TESTAR

Supra Nero-TX Pro	1 300 kr
JBL Tour Pro+	2 000 kr
Sennheiser CX True Wireless	1 500 kr
Beats Studio Buds	1 600 kr
OnePlus Buds Pro	1 700 kr

7 timmar, utan att det specificeras om det är med brusreducering eller utan. Men det är ändå mycket, med tanke på att de laddar snabbt i fodralet när man stoppar dem i fickan. Fodralet ska ge ytterligare 16 (!) laddningar, innan det också behöver ström – som dock inte kan överföras trådlöst.

En fiffig funktion i fodralet är att det har en USB-port som kan ladda telefonen om man skulle behöva det. Kapacitet anges inte i mAh, så det är osäkert hur mycket man kan ladda telefonen med den lilla prylen. Och varför sitter locket fortfarande inte fast i fodralet? När det ligger löst kan det snabbt försvinna.

SUPRA NERO-TX PRO

KUNGEN AV BAS

Supra har tagit sina strålande billiga proppar och gett dem aktiv brusreducering – och ännu längre batteritid. Prislappen är också högre.

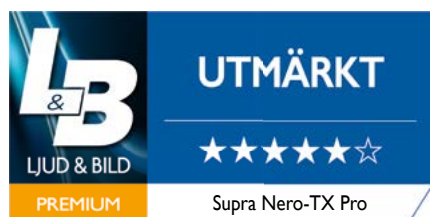
Häftig bas, lång sammanlagd batteritid, välfungerande brusreducering och omgivningsljud. Ultrakompakta!

Kan uppfattas lite som hårda i övre mellanregistret, särskilt med vissa kvinnoröster. Locket sitter inte fast på laddfodralet.

FAKTA:

Typ: Helt trådlösa öronproppar
Bluetooth: 5.0
Vattentäta: IPX6
Kodekar: AAC, SBC
Batteri: 7 h + 93 h i fodral
Vikt: 12 g (68 g fodral)
Laddkabel: USB C
Webb: soundbysweden.com
Pris: 1 300 kr

När jag testade Supra Nero-TX för två år sedan blev jag imponerad av hur mycket Sound of Sweden, som ligger bakom varumärket Supra, hade fått ur ett par öron-

proppar för under tusenlappen. Den längsta sammanlagda batteritiden vi hade hört talas om (80 timmar), i kombination med en skönt dundrande bas gjorde dem till rena fyndet! Att de hade medelmåttig samtalskvalitet och saknade aktiv brusreducering – och laddade med mikro-USB i stället för USB-C – förlät vi dem gärna. Och dessutom gick urvalet av örontoppar från små till ännu mindre, så jag var tvungen att ta till icke-originaltoppar för att få dem att passa i mina öron.

Nu har Supra bestämt sig för att fixa det som saknades i den nya toppmodellen Nero-TX Pro. Som har fått ett större urval av örontoppar i kartongen, inklusive i minnesskum. Och så är propparna vattentäta, vilket inte föregångarna var. Priset har dock gått upp med nästan 50 procent, men det är fortfarande bara runt hälften av de mer kända toppmodellerna där ute.

ÄNNU BÄTTRE BATTERI

Batteritiden har ökat ännu mer, till sammanlagt 100 timmar. Själva propparna anges hålla i drygt

BRUSREDUCERING OCH OMGIVNINGSLJUD

Men den stora nyheten är att Nero-TX Pro har fått aktiv brusreducering, världens minsta enligt konstruktören. Dessutom har Nero-TX Pro omgivningsljud, eller Transparency Mode. Det gör motsatsen till brusreducering och släpper i stället in ljud utifrån. Så att du hör vad som händer runt omkring dig, till exempel i farlig trafik eller när du vill att folk ska kunna prata med dig.

SUPRA NERO-TX PRO I PRAKTIKEN

Det finns ingen app till Supra Nero-TX Pro, så det du hör är vad du får. Du kan styra propparna genom att trycka på dem, men själv brukar jag vanligtvis bara använda mobiltelefonen med alla sådana här hörlurar. Enklare.

Ljudet påminner mycket om det jag minns från den billigare Nero-TX. Först och främst den stora, tighta och häftiga basen. Som dundrar som en slägga när bastrumman smäller till i Billie Eilishs Lost Cause. Det rena, sköna basgitarrljudet framträder också och Billies röst är stor och närvarande.

Samma sak med R&B-rappen Summer med Jaden. Basen masserar huvudet som få andra öronproppar kan, det här är verkligen kul!

Basen maskerar inte heller resten av frekvensregistret, basgitarran ger plats åt både piano och Barbara Pravis röste i Saute. Som är en modernisering av franska trubadurlåtar (chanson), där det också kommer in en del elektroniska rytmer efter ett tag i en lite märklig blandning som jag både gillar och hatar omvartannat. Men det låter bra.

Med det sagt så saknas det upplösning i diskantregistret och emellanåt kan det låta lite grovt i den nedre diskanten. Både kraftfulla kvinnoröster och hårda cymbaler kan skära lite i örat när man spelar högt, även om man inte hittar några örontoppar som passar perfekt i örat. Då tappar man nämligen bas och skarpa frekvenser betonas.

JBL TOUR PRO+

KAN LÅTA FANTASTISKT

Om du är lite fingerfärdig och litar på dina egna öron kan du fintrimma fram guld ljud med JBL Tour Pro+.

Den fina EQ:n gör att ljudet kan bli fantastiskt. Brusreducering och omgivningsljud är bra tillskott. Trådlös laddning.

Utan EQ är ljudet lite tunt i mellanregistret och klangen generellt lite högt och hårt. Inte den bästa samtalskvaliteten.

FAKTA:

Typ: Helt trådlösa öronproppar
Bluetooth: 5.0
Vattentäta: IPX4
Kodekar: AAC, SBC
Batteri: 6 h + 20 h (med ANC), 8 h + 24 h (utan ANC)
Vikt: 15 g + 56,8 g fodral
Laddkabel: USB C, trådlös Qi
Webb: jbl.com
Pris: 2 000kr

Inte långt efter att JBL släppte de lyckade Live Pro+ med utstickande mikrofoner kommer Tour Pro+ som har en mer "normal" form. Alltså utan mikrofonpinnar. Batteritiden i Tour Pro+ anges vara en timme längre: upp till 8 timmar i själva propparna och tre extra laddningar i fodralet.

I övrigt kan Tour Pro+ samma som sin systermodell. Den har både aktiv brusreducering och omgivningsljud (ljud utifrån förstärks så att du hör omgivningen) som aktiveras genom att knacka på vänstra öronproppen. Ladda ner appen JBL Headphones för att göra inställningar.

BRUSREDUCERING OCH OMGIVNINGSLJUD

Brusreduceringen har inga nivåer, den är på eller av. Helt okej, jag tycker att den funkar fint. Däremot finns det två olika typer av omgivningsljud: Ambient Aware släpper in så mycket som

möjligt från omgivningen, i ett brett frekvensområde. TalkThru, å andra sidan, släpper igenom mer mellanregister och mindre bas för att framhäva röster i samtal. Jag tycker faktiskt att TalkThru låter mest naturligt och fungerar bäst i de flesta situationer.

JBL Tour Pro+ stöder röstassistenterna Google Assistant och Amazon Alexa, och i appen kan du välja om du vill trycka på höger eller vänster öronpropp för att väcka assistenten.

JBL TOUR PRO+ I PRAKTIKEN

Appen har ett par alternativ för Bluetooth-lägen när det gäller ljudkvalitet. Normal utlovar en mer stabil anslut-

ning i situationer med mycket störningar från andra enheter, fast på viss bekostnad av ljudkvaliteten. Audio ska ge bäst ljud med musik och Video ska ge kortast fördröjning och bäst läppsynk med film och spel. Jag upplevde ungefär samma fördröjning oavsett läge, och måste säga att jag är besviken över att Video också har en viss fördröjning och därmed riskerar att ljudet hamnar ur synk med bilden, beroende på vilken streaming-app man använder.

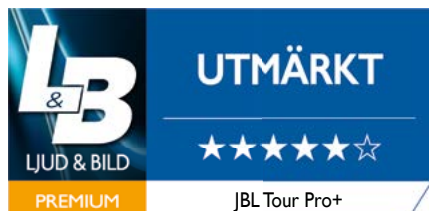
Det ingår olika toppar, så sannolikheten att någon ger optimal passform är stor. Som utgångspunkt har JBL-propparna en fyllig bas, men ett tunt mellanregister och en aningen skarp diskant.

Partytricket är att appen har en riktigt bra EQ, så att du kan ställa in ljudet som du vill. Du kan plotta så många punkter i frekvenskurvan du vill och finjustera ordentligt. Det viktigaste är att höja mellanregistret en aning och sänka det skarpa frekvensområdet runt 6 kHz. Utöver detta kan du finjustera efter tycke och smak.

Jag saknar dock fler förval i EQ:n, för de som inte är bekväma med att ställa in ljudet själv. Jazz tar nämligen bort hela mellanregistret, Vocal tar bort all bas och Bass förstärker det enda område jag inte vill ändra på.

Men när ljudet är inställt rätt så är det fylligare än i Supra Nero-TX Pro, så att sångröster kommer fram bättre och ljudbilden får en större scen att breda ut sig på. Det sprudlar fint om ett piano och jag kan njuta av både klassiskt och pop. Ljudkvaliteten är väldigt snarlik med och utan brusreducering, men det finns lite bättre hastighet i transienter med brusreduceringen avstängd.

Samtalskvaliteten är helt okej, mottagaren hör vad du säger. Men det låter lite strävt och mindre naturligt än med de bästa öronpropparna med utstickande mikrofoner.

SENNHEISER CX TRUE WIRELESS I PRAKTIKEN

Det som förvånar mig med Sennheiser-propparna är att örontopparna som passar mina öron bäst (M) inte passar tillräckligt bra. Det vill säga, de tätar till fint först, men sedan glider de ut sakta men säkert så att de inte längre sitter tätt. Det gör att basåtergivningen lider och att ljudet låter tunt och skarpt. De största topparna var för stora och gled faktiskt ut ännu lättare. De mindre satt aldrig tillräckligt tätt.

Jag var tvungen att fuska lite och bytte till ett par av mina egna örontoppar för att kunna slutföra testet. Comply-minnesskum fungerar utmärkt, så om du har samma problem som jag så rekommenderar jag att du köper ett par sådana.

När propparna sitter ordentligt i öronen har de en ljudkvalitet som få andra i klassen kan matcha. I både Supra Nero-TX Pro och JBL Live Pro+ är ljudet bra men diskanten lite grov, hos Sennheiser är diskanten mer naturlig.

Billie Eilish framträder med en naturlig och fyllig bas, och en mycket välbalanserad ljudbild. Kvinnoröster låter fint, utan vassa s-ljud.

Klassisk musik låter också vackert, med ett verklighetstroget piano och instrumenten runt omkring som fyller en stor ljudbild.

Det enda jag saknar med Sennheiser är förmågan att spela högre. Maximal ljudnivå är lite låg, vilket innebär att man inte kommer över "trivselnivå". Vanlig pop och rock som är hårt komprimerad låter tillräckligt högt, men akustiska inspelningar – och särskilt klassisk musik – som är inspelade med ett stort dynamiskt omfång, och därmed en lägre allmän ljudnivå, låter aldrig tillräckligt högt i mina öron.

Detta innebär också att CX True Wireless blir problematiska i flygplan, eftersom bullret i kabinen till stor del är lågfrekvent och därför slipper igenom propparnas mekaniska brusdämpning. Utan någon aktiv brusreducering som tar hand om detta måste man kunna kompensera genom att spela högre än så här.

Samtalskvaliteten är helt okej, lite skarp i mellanregistret men tillräckligt tydlig. Vad jag gillar är att man kan ställa in sidetone i appen, så att man hör sin egen röst.

SENNHEISER CX TRUE WIRELESS

SNYGGT LJUD, MEN ...

Under förutsättning att du hittar toppar som passar dina öron ger Sennheiser CX True Wireless ett härligt ljud.

Sagolikt ljud, om du får optimal passform.

Inte aktiv brusreducering eller omgivningsljud. Maximala ljudnivån hade kunnat vara högre. Silikontopparna gled ofta ur öronen, vi fick ta till alternativa toppar.

FAKTA:

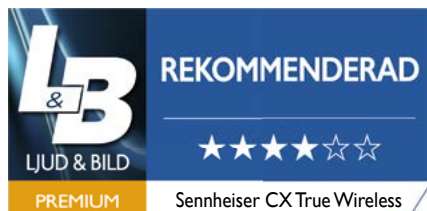
Typ: Helt trådlösa öronproppar
Bluetooth: 5.2
Vattentäta: IPX4
Kodekar: AAC, aptX, SBC
Batteri: 9 h + 18 h
Vikt: 12 g + 37 g fodral
Laddkabel: USB C
Webb: sennheiser.com
Pris: 1 500 kr

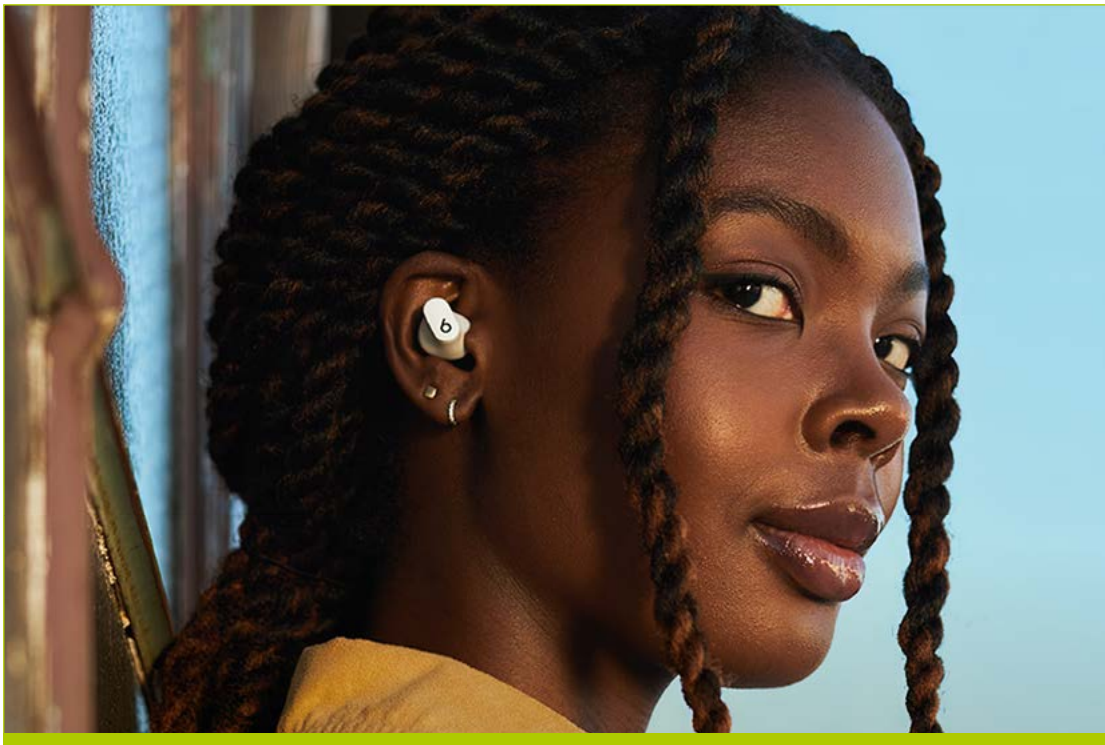
Jag vågar påstå att mina favoritöronproppar fortfarande är Sennheiser Momentum True Wireless 2. De låter fantastiskt, sitter fint i öronen, är delvis vattentäta och har både brusreducering och omgivningsljud.

Men de är inte gratis, riktpriiset ligger på 3 200 kronor. Därför släppte Sennheiser lillebror CX 400BT förra året, med mycket av samma ljud men utan brusreducering eller vattentäthet.

De fick däremot inte finnas länge på marknaden, utan har redan ersatts av CX True Wireless. Ännu lite billigare än CX 400BT och nu delvis vattentäta (IPX4) – vilket innebär att man kan träna med dem i större utsträckning. Den angivna batteritiden har också ökat från 7 till 9 timmar i själva propparna och två extra laddningar i fodralet.

Det ingår silikontoppar i fyra storlekar, från XS till L, vilket bör innebära att det går att hitta ett par som passar.

BEATS STUDIO BUDS

SKARPA BEATS

Vi har sällan varit så nyfikna på ett par öronproppar för under 2 000 kronor. Och sällan blivit så besvikna.

Problemfri anslutning. Brusreducering och omgivningsljud, stöder Spatial Audio. Borttapade proppar går att hitta med mobilen.

Vasst ljud, ingen app med EQ-justering.

FAKTA:

Typ: Helt trådlösa öronproppar
Bluetooth: ingen uppgift
Vattentäta: IPX4
Kodekar: AAC, SBC, Spatial Audio
Batteri: 5 h + 10 h med ANC, 8 h + 16 h utan ANC
Vikt: 10 g + 48 g fodral
Laddkabel: USB C
Webb: beatsbydne.com
Pris: 1 600 kr

Efter framgångarna med de fantastiska, helt trådlösa träningspropparna Powerbeats Pro har Apple-ägda Beats kommit med en ny trådlös modell för vardagsbruk. Beats Studio Buds har elliptiska hus, där AirPods-modellerna har sina karakteristiska mikrofonpinnar som sticker ut. Och medan AirPods inte bryr sig särskilt mycket om Android-funktionalitet, kan Beats Studio Buds kopplas till både iOS- och Android-enheter med en enkel beröring tack vare NFC.

Precis som de mer sportiga Powerbeats Pro är Studio Buds IPX4-klassade, så att de tål regn och svett. De sitter bara inte lika idiotsäkert under träningen eftersom de inte har öronbygeln som Powerbeats har. Det ingår tre silikontoppar av olika storlekar för att passa de flesta öron. I den här recensentens öron sitter mellanstorleken bäst.

Precis som AirPods Pro har Beats Studio Buds små ventiler som förhindrar vakuumpåtrycket i öronen (som om man är under vatten), och det fungerar. Det hörs mindre gnisslande ljud här än med andra, men helt tyst är det inte.

SPATIAL AUDIO

Apple Music-abonnenter kommer att uppskatta att Studio Buds stöder Spatial Audio via Dolby Atmos-ljudspår, som finns på utvalda musikutgivelser i Apple Music-katalogen.

BRUSREDUCERING OCH OMGIVNINGSLJUD

Batteritiden anges vara 5 timmar i propparna, med brusreducering aktiverad, och ytterligare 10 timmar i laddfodralet. Utan brusreducering får du 8 plus 16 timmar.

Apropå brusreducering så finns det två lägen: Active stänger ute brus, medan Transparency gör det motsatta och i stället förstärker ljud utifrån. Detta gör att du kan prata med folk utan att behöva ta ut propparna ur öronen.

iOS-användare kan aktivera Apples röstassistent med ett "Hej, Siri!", och Studio Buds stöder både "Hitta" i iOS och "Hitta min enhet" i Android. Praktiskt om du ofta glömmer var du lägger dem.

BEATS STUDIO BUDS I PRAKTIKEN

Det är verkligen enkelt att koppla in Studio Buds, oavsett om du har en mobil med Android- eller Apple-operativsystem. Håll bara dem intill mobiltelefonen så dyker de upp. Passformen är bra och man ser verkligen fram emot att få lyssna på musik med dem.

Det vill säga, tills musiken faktiskt startar. Efter bara ett par takter har jag egentligen fått nog. Musiken låter alldeles för hårt i det övre mellanregistret. Sångroster skriker djupt in i hörselgången och stränginstrument låter metalliska och obehagliga.

Basåtergivningen är inte lika överdriven som Beats traditionellt är kända för, här är den i stället välbalanserad. Men det hjälper inte mycket när resten av ljudbilden skriker så att det går kalla kårar längs ryggraden.

Det finns ingen app till någon av Apples eller Beats hörlurar, inte till Studio Buds heller. iPhone-användare kan visserligen välja EQ-inställningar på telefonen, men de fungerar bara i Apples egen Musik-app (som även gäller musiktjänsten Apple Music). Spotify har också en inbyggd EQ som kan användas. Men det funkar dåligt när allt är app-be-roende, för så fort du öppnar Netflix, YouTube, Tidal eller Qobuz – för att bara nämna några – är du tillbaka till det skarpa, hemska ljudet.

Samtalskvaliteten är inte heller särskilt bra, det låter instängt och beslöjat. Själva brusreduceringen fungerar tillräckligt bra, men även om den gör ett bra jobb med att dämpa lågfrekvent brus utifrån så blir faktiskt högfrekventa ljud förstärkta om man jämfört med hur det låter när örontopparna dämpar ljudet passivt. Konstigt.

LB & B MEDELMÅTTIG
LJUD & BILD
PREMIUM
Beats Studio Buds

ONEPLUS BUDS PRO

STRÅLANDE AIRPODS-KOPIA

Det är helt uppenbart att OnePlus har använt AirPods Pro som mall, men Buds Pro är ändå så lyckade att de förtjänar att betraktas som något eget.

Mycket naturtroget ljud med musik, bra snärt i piano och tjugig klang i röster. Valfungerande brusreducering och omgivningsljud. Bra kontroller direkt på propparna och fin kvalitetskänsla.

Appen har ingen EQ-funktion. Ingen multipunkt-anslutning ännu.

FAKTA:

Typ: Helt trådlösa öronproppar
Bluetooth: 5.2
Vattentäta: IP55
Kodekar: AAC, LHDC, SBC
Batteri: 5 h + 23 h med ANC, 7 h + 21 h utan ANC
Vikt: 8,7 g + 52g fodral
Laddkabel: USB C, trådlös Qi
Webb: oneplus.com
Pris: 1 700 kr

Apple-användare nickar igenkännande, kanske hänfullt, när de ser vad som ligger i det här fodralet. OnePlus Buds Pro är en av de mer skamlösa, kinesiska AirPods Pro-kopiorna där ute. Även om de inte är vita, utan svarta med spegelblanka mikrofonbommar. Och det måste medges att de inger en bra känsla av kvalitet, med mjuka former och fin ergonomi.

Precis som originalen har Buds Pro både aktiv brusreducering och omgivningsljud, och kan aktiveras genom att hålla i och klämma på en av mikrofonbommarna.

Högupplöst ljud stöds med LHDC-kodeken, som har cirka 900 kbit/s bandbredd och stöder uppemot 24 bit/96 kHz-ljud.

APP

OnePlus har gjort en app som heter HeyMelody, som du faktiskt inte hittar i app-butiken genom att söka på OnePlus. Så du måste veta exakt vad den heter för att hitta den. Med appen kan du uppdatera öronpropparna och

bestämma hur du vill styra dem med pekfunktionerna. Du kan också aktivera och inaktivera brusreducering och omgivningsljud i appen. Det finns ett par olika grader av brusreducering och du kan välja Smart-läget så att propparna själva ställer in nivån beroende på omgivningen.

Någon EQ-funktion finns inte, däremot har appen ett inbyggt hörseltest så att ljudet justeras utifrån din hörsel. Till sist kan du välja olika Zen-lägen när du vill koppla av, till exempel meditationsmusik, ljud från skogen, svallande vågor, knastrande lägereldar och så vidare. En gimmick som somliga säkert

kommer att uppskatta.

OnePlus Buds Pro laddas via USB C eller trådlöst genom att lägga fodralet på en Qi-laddare.

ONEPLUS BUDS PRO I PRAKTIKEN

Jag är alltid lite skeptisk till AirPods-kopior. Men i det här fallet är det obefogat. För OnePlus Buds Pro låter riktigt bra. Bättre än originalet, vill jag påstå.

Även från iPhone, som bara stöder AAC och inte LHDC-kodeken som har högre upplösning, är ljudet oerhört klart och neutralt. Billie Eilishs röst låter klar och naturlig, och även om basen inte slår lika hårt och fylligt som med Supra Nero-XT Pro och till viss del JBL Tour Pro+ så låter OnePlus mer korrekt.

I Lordes Solar Power har gitarran ett mer naturligt ljud än med någon av de andra i testet. Och fylligare bas och högre ljud än Sennheiser CX True Wireless.

Klassisk musik låter vackert, tonerna från tangenterna dansar över flygeln på samma gång som fiolerna sprider sig luftigt och fyller i ljudbilden. Kontrabasarna hade kunnat vara mer monstruösa, men den här naturtrogna ljudbilden är verkligen godis för öronen.

Jag har inte haft tillgång till en tillräckligt färsk Android-mobil för att testa med LHDC-kodeken, men av erfarenheterna med Sonys konkurrerande LDAC förväntar jag mig ännu ett snäpp mer luft och upplösning.

Brusreduceringen fungerar fint, men gör också att musiken låter lite mindre dynamisk och att den flyter ut mer. Men en snygg kompromiss i situationer där det behövs.

I mobilsamtal hör mottagaren dig lite vasst, men inte obehagligt, och rösten framträder tydligt. Det finns också en del luft i konsonanterna.

LJUD & BILD

PREMIUM

OnePlus Buds Pro

Jabra GN

ELITE 7 PRO | ÄKTA TRÅDLÖSA ÖRONSNÄCKOR

LJUDKVALITET PÅ EN HELT NY NIVÅ. OÖVERTRÄFFAD SAMTALSKVALITET.

Jabra MultiSensor Voice™ gör det möjligt var som helst

Revolutionerande samtalsprestanda med Jabra MultiSensor Voice™

Kristallklar samtalskvalitet var som helst med 4-mikrofonsteknik och bone conduction teknik

Justerbar aktiv brusreducering (ANC) för immersivt ljud

Upp till 9 timmars batteritid (ANC på). Upp till 35 timmar med fodralet.

Bluetooth® Multipoint gör att du smidigt kan växla mellan enheter

Använd en öronsnäcka med mono-läge

Tillgängligt hos:
jabra.se

NAIM UNITI ATOM HEADPHONE EDITION

COOLASTE HÖRLURS- FÖRSTÄRKAREN VI HAR PROVAT

Naim Uniti Atom Headphone Edition är så mycket mer än en hörlursförstärkare. Den är som hämtad ur en dröm.

+ Läcker att se på, sagolik kvalitetskänsla och felritt användarvänlig. Fantastiskt ljud, både som hörlursförstärkare och förförstärkare. Inbyggd nätverksströmning är pricken över i.

- En USB-B-ingång hade gjort Atom Headphone Edition nästan helt perfekt.

LB
& BILD

PREMIUM

**SÄRSKILT
REKOMMENDERAD**

★★★★★
ENASTÅENDE

Naim Uniti Atom Headphone Edition

Om du frågar mig vilken den bästa integrerade förstärkaren är så är det naturligtvis svårt att svara på. Men i sin prisklass hamnar Naim Uniti Atom högt upp på listan, åtminstone om du även vill ha streaming och dessutom kompakta mått. Den är verkligen ett unikum.

Uniti Atom är däremot inte någon utpräglad hörlursförstärkare, även om den har ett 3,5 mm-hörlursuttag på framsidan. Jag vet inte om någon har beklagat sig över det här till Naim, men nu har i varje fall den brittiska hifi-tillverkaren valt att svinga sin trollstav och förvandla hela konstruktionen till en renodlad hörlursförstärkare!

Naim Uniti Atom Headphone Edition, som är det fullständiga namnet på den nya förstärkaren, ser ut precis som sin namne. Men här har högtalarutgångarna försvunnit helt och bytts ut mot ett par rejäla hörlursutgångar i form av en 6,3 mm obalanserad, en 4,4 mm balanserad Pentacomm-kontakt samt en balanserad XLR-utgång på

baksidan.

Där hittar du också två förförstärkarutgångar, där en är obalanserad RCA och en är balanserad XLR, utöver digitala ingångar. Och till skillnad från andra hörlursförstärkare har Uniti Atom HE en fjärrkontroll, vilket innebär att den också är en fullvärdig förförstärkare.

Till en fullfjädrad hifi-anläggning behöver man alltså en extra effektförstärkare, till exempel Naim NAP 200 DR eller NAP 250 DR. Och högtalare. Eller varför inte ett par aktiva högtalare i stället?

Det enda jag saknar är en USB-DAC-ingång (USB-B), som tar över som ljudkort för datorn. Då hade vi snackat!

STRÖMNING

Om du är som jag och vill ha en förstärkare fullproppad med teknik så gör inte Naim någon besviken heller. Här finns nämligen inbyggd streaming och nästan alla tänkbara möjligheter. Room Ready kommer att uppskattas av många, som gör att du kan öppna Room på din PC eller Mac och strömma direkt över hemnätverket. Dessutom finns det både AirPlay 2, Chromecast

och till och med Bluetooth med aptX. Förutom direkt stöd för Spotify Connect, Tidal, Qobuz och internetradio, för att bara nämna några.

Anslutning till nätverket sker antingen via trådlöst Wi-Fi eller trådbundet Ethernet.

GENOMARBETAD DIGITALDEL

Både strömningsplattformen och DAC-delen är likadan som i den integrerade Uniti Atom. Det innebär bland annat en SHARC-digitalprocessor som gör hela 2,7 miljarder beräkningar per sekund med 40-bitars "floating point"-upplösning. Detta ger många fler möjliga digitala värden än så kallad "fixed point" och ska tillsammans med 16x översampling minimera jitter och ta bort alla störande frekvenser som kan ge det analoga filtret i digitalomvandlaren en oönskat hög arbetstemperatur. Naim lovar att jittermåtningarna är de lägsta som någonsin uppmätts med dessa DAC-chip från Burr-Brown.

HELT NY FÖRSTÄRKARDEL

Där Atom Headphone Edition skiljer sig är av uppenbara skäl förstärkardelen. Den är gjord

FAKTA:

Uteffekt: 2 x 1,5 W RMS (16 ohm)
Ingångar: 3 optiska (96 kHz), 1 koaxial (192 kHz), 2 x USB (typ A), 1 analog RCA
Utgångar: Pre out (RCA och XLR), hörlursuttag (6,3 mm, 4,4 mm balanserat, XLR balanserat)
Nätverk: Wi-Fi, ethernet
Digital upplösning: 32 bit/384 kHz (Nätverk, USB-A)
Strömning: AirPlay 2, Chromecast, UPnP, Spotify Connect, Tidal, Roon Ready, Bluetooth (aptX), Qobuz, internetradio
Mått: 9,5 cm x 24,5 cm x 26,5 cm (H x B x D)
Vikt: 7 kg
Färg: Svart
Webb: instereo.se
Pris: 33 000 kr

speciellt för den här förstärkaren och kan driva hörlurar med 1,5 watt i 16 ohm. Om du bara är van vid högtalare låter det här kanske inte som så mycket, men med hörlurar behöver man bara milliwatt. 1,5 watt är mer än tillräckligt för de flesta hörlurar, kanske med undantag för de allra svåraste planmagnetiska (som de ökända HiFiMAN HE-6).

Naim hävdar att de har använt viss teknik från flaggskeppsförstärkaren Statement, bland annat kör Atom Headphone Edition i ren klass A tills det blir ansträngande högt, då växlar den över till klass B.

SNYGGT ANVÄNDARVÄNLIG

Att koppla upp förstärkaren första gången går lekande lätt. Håll fjärrkontrollen bredvid förstärkaren och håll inne hemknappen så parkopplas de. Välj sedan ett språk (tyvärr finns inte svenska), ladda ner Naim-appen och koppla förstärkaren till Wi-Fi-nätverket därifrån. Välj Uniti Atom HE i appen så startar nätverksinställningen. Det allra enklaste och mest stabila är dock att koppla in med en Ethernet-kabel. Sedan väljer du vad förstärkaren ska heta, till exempel Office eller Music Room, eller så kan du bara behålla förstärkarens beteckning.

När du är klar kan du ange dina inloggningsuppgifter till ditt Tidal- eller Qobuz-konto i Naim-appen för att strömma därifrån. Men du kan också bara öppna appen som du brukar använda och strömma till förstärkaren via Chromecast eller AirPlay.

Naim-appen har ett snyggt användargränssnitt, personligen gillar jag att min favoritmusik ligger på framsidan, oavsett om den är hämtad från Tidal, Qobuz – eller båda två. Fast om jag ska vara helt ärlig – och det ska jag ju – så använder jag nästan alltid AirPlay eller Chromecast från mobilen, medan PC:n och Macen nästan alltid spelar från Roon. Då kommer också högupplösta musikfiler mest till sin rätt.

DRÖMLJUD I HÖRLURARNA

Hur låter då världens kanske häftigaste hörlursförstärkare med inbyggd streaming? Tja, att säga att den låter bra eller snyggt skulle vara en stor underdrift. Den låter nämligen eminent bra! Speciellt med balanserad kabel, då måste du bara komma ihåg att trycka på hörlursknappen i det övre vänstra hörnet på framsidan. Annars kommer det inget ljud.

SENNHEISER HD 800S

Sennheiser HD 800S är fantastiska hörlurar, men de är inte precis kända för att ha ett varmt ljud. Däremot är de analytiska, men utan att vara tråkiga, med en lite tunnare bas än vad en del lyssnare föredrar. Men de har också en fantastisk stor och öppet ljudbild. Kanske den största av alla hörlurar i sin klass. Den kombinationen gör att de är några av världens bästa hörlurar, i mina öron.

Uniti Atom HE får fram alla de egenskaper jag älskar med HD 800S. Den supertighta, fast kanske inte den allra fylligaste, basen, den extrema dynamiken – och en tonal upplösning som de flesta bara kan drömma om. Dessutom finns det faktiskt lite skön värme i mellanregistret här.

I balladen Your Power glöder Billie Eilishs röst, stämbanden kittlar mjukt i öronen. Det finns massor av luft här, men detaljerna i toppen kastas aldrig mot mig. De finns massor av dem, men de presenteras på ett behärskat sätt.

I Sennheisers egen förstärkare HDV 820 finns det mer luft och fler detaljer, men den känns också lite tunnare i basen.

Den kärvare och helt analoga Auralic Taurus, här inkopplad till en enkel och billig, men neutral och bra, Grace Design Standard DAC Balanced, låter mer muskulös och ännu fylligare i det lägre mellanregistret och nedåt i basen. Jag har alltid tyckt att den är den perfekta partnern till HD 800S. Kombinationen är riktigt bra. Men även om Naim-förstärkaren kanske inte har riktigt samma fyllighet basen så är den betydligt snabbare i transienterna. Den har också en bättre definierad och större ljudbild, och detaljerna kommer fram mer naturligt mot en svartare bakgrund.

Mer hårtslående rock och pop får fram

Naim Uniti Atom HE kan styras med knapparna på fronten. Foto: Naim

En häftig ringkärnstransformator som drar ungefär 17 watt från elnätet vid normal användning.
Foto: Naim

På ovsidan av Naim Uniti Atom Headphone Edition sitter en stor, läcker volymratt. Foto: Naim

Samma kylflänsar som på den integrerade Uniti Atom. Foto: Naim

samma skillnader, jag tycker dessutom att HD 800S låter mer underhållande med tunga trummor genom Naim-förstärkaren än genom Taurus, framför allt när man jämför med HDV 820. Det känns som om musiken ger mig ett större lugn genom Naim-förstärkaren.

FOCAL CLEAR MG

Focal Clear MG är ett annat par väldigt bra hörlurar, med dem kommer nog Naim-förstärkaren ännu mer till sin rätt. Med Avenue Beats hip-hop-körare F2020 Remix smäller virveltrumman till ordentligt, med bra kropp och botten. Med Sennheiser-förstärkaren låter den här låten betydligt tunnare, medan Taurus återigen har en varmare och fylligare bas. Bastrumman verkar ännu större med Taurus än Naim, men på samma gång låter det som om trumskinnen är lite slappare. Naim är snabbare, speciellt i mellanbasen. Naim-förstärkaren har också gott om kraftresurser, bara inte riktigt lika maffiga som Auralic Taurus. Den är fortfarande tillräckligt kraftfull för att få Clear MG att börja spraka i ljudet om man kör dem för hårt med basrik musik. Då är det väldigt högt för de flesta, men för mig är det bara bara ganska så högt ...

DROP/HIFIMAN HE-4XX

I samarbete med powerbuy-webbplatsen Drop har HiFiMAN skapat HE-4XX, ett slags förbättrad version av HE-400i. HE-4XX är ganska så billiga, men väldigt bra. Men också väldigt tungdrivna. Taurus har högre gain och kan därför spela ännu högre med dem än Naim Uniti Atom HE kan. Men jag är mer än nöjd när jag kommer upp i maxvolym med Naim-förstärkaren. Som dessutom låter bättre än Auralic Taurus. Med vissa sångröster trigger Auralic en liten vasshet i de här hörlurarna som jag inte gillar särskilt mycket, medan Naim-förstärkaren presenterar ljudet mer naturligt.

SOM FÖRFÖRSTÄRKARE

Jag har bara hunnit prova Naim-förstärkaren som förförstärkare under kortare sessioner. Men man behöver inte lyssna länge för att inse att den är riktigt bra. Tillsammans med effektförstärkaren Hegel H20 presenterar den ljudet med en varmare glöd i mellanregistret än Hegels egen P30, som jag däremot tycker har en något större stereobredd. Men Atom HE låter otroligt bra och har dessutom tillräckligt med gain för att fungera bra med den låga känsligheten i den annars så utmärkte effektförstärkaren EAM Lab Studio 362.

SLUTSATS

Många kan nog tycka i Edition verkar lite udda: Naim har tagit något som komplett och uppskattat som Uniti Atom, plockat bort högtalarutgången och alltså gjort den till en mycket nischad produkt. Men om du lyssnar mycket på hörlurar – eller behöver en duglig förförstärkare – så är det en av de coolaste produkterna vi känner till.

Uniti Atom HE tvingar fram kraft och hastighet ur de segast hörlurar och tack vare precis lagom värme i mellanregistret får der redan bra hörlurar att låta magiska. Förstärkaren har gott om kraft och du får leta länge för att hitta några hörlurar

som är för tungdrivna.

Som förförstärkare är den också väldigt bra. För de här pengarna finns det helt säkert bättre renodlade förförstärkare, men magin du hör med hörlurar återspeglas i en hifi-anläggning också – och mer än så kan ingen kräva. För de här pengarna känner jag helt enkelt inte till någon mer komplett förförstärkare/hörlursförstärkare/nätverksspelare. Måste höras!

Om du har en hörlurskabel med XLR-kontakt så kopplas den in på förstärkarens baksida. Där hittar du också analoga förförstärkarutgångar och digitala ingångar. Men ingen USB DAC-ingång. Foto: Naim

SMALLER. SMARTER. MIGHTIER.

logitech®

MX KEYS MINI

Minimalist keyboard made for creators

To find out more please visit
[logitech.com](https://www.logitech.com)

 Adobe
Affinity Partner

MX The Master Series
by Logitech

JBL XTREME 3

BÄRBAR KONSERT-ANLÄGGNING

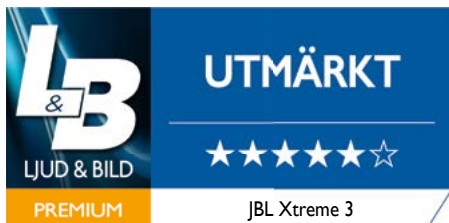
JBL Xtreme 3 är ett bra alternativ till den jättelika Boombox 2, och är hälften så dyr.

Spelar mycket tufft och högt. Massiv och väl kontrollerad bas. Kan paras ihop med flera högtalare. Axelrem ingår.

Lite för bastung för vår smak och ingen appstyrning.

Egentligen är den lite för stor för att passa i axelremsväskan. Kanske är det därför det medföljer en axelrem till JBL Xtreme 3. Hur som helst är den medelstora Bluetooth-högtalaren en perfekt följeslagare för alla som tycker om att ta med sig musik på resan.

De bärbara JBL-högtalarna är enormt populära, vilket gör att JBL ligger i toppen av försäljningsstatistiken. Detta beror inte bara på att de gör många olika högtalare i alla prisklasser utan också på att flera av högtalarna faktiskt låter bra.

Den jättelika Boombox 2 är kanske dyr, men då är den bland de allra bästa och den mindre Charge 5 är bland våra favorithögtalare i andra ändan av prisskalan.

JBLs nya Xtreme 3 ligger i mitten mellan av de två och är kanske mer av en större version av Charge 5, än en mindre utgåva av Boombox 2. Men principerna är desamma. Två par högtalare ger dig stereoljud och sedan stötts basen av två passiva radiatorer på sidorna. Vilka vibrerar i takt till musiken.

Det märks naturligtvis på den stora Boombox-modellen, men de små versionerna drar

ännu mer nytta av de passiva basarna. Den inre volymen är så liten att de aktiva basarna behöver all den hjälp de kan få.

I Xtreme 3, som självklart är damm och vattentät, finns ett 70 mm baselement med en 20 mm diskant för varje kanal plus de nämnda passiva basarna på sidorna. Placera därför inte högtalaren på högkant, sidobasarna fungerar bäst när de får stå fritt.

Högtalaren laddas med en USB-C-laddare, och spelar upp till 15 timmar. Det är nio färre timmar än Boombox 2, som har ett mycket större batteri som räcker i 24 timmar. Det är också fem timmar mindre än Charge 5, som håller upp till 20 timmar.

Förutom Bluetooth 5.1 som kan anslutas till två mobiler samtidigt har du också möjlighet att ansluta en extern ljudkälla via en 3,5 mm-kabel, och mobilen kan laddas från USB-porten under den gummerade luckan på baksidan.

Om Charge 5 är så liten att den kan bäras i ena handen kräver Xtreme-högtalaren två händer eller den medföljande axelremmen som dessutom har en inbyggd flasköppnare (!).

Musiken kan bara komma via Bluetooth, och det finns ingen app likt den Ultimate Ears använder, vilket gör det enkelt att justera bas och diskant eller ansluta flera högtalare.

Det senare kan faktiskt göras, men med en knapp på högtalaren. Det kallas för Partyboost och om du ansluter två högtalare kan du få stereoljud. Om du ansluter flera kan du få ännu mer tryck i festen och du kan ansluta både små och stora (JBL-högtalare) trådlöst.

BASSTUNG OCH TUFF

JBL-högtalaren är väldigt solid byggd. Den är inte bara vädertålig, du får också intrycket av att den verkligen tål att vara ute under alla förhållanden. Axelremmen gör den stora högtalaren mer bärbar och om du inte har glömt att ladda batteriet klarar den att hålla festen vid liv fram på småtimmarna.

Den levererar inte alls samma volym eller bastryck som Boombox-versionen, men Xtreme 3 spelar högre och med mer kraftfull bas än den mindre Charge 5.

Vilket fick mig att undra om JBL medvetet har

FAKTA:

Type: Trådlös, bärbar högtalare
Trådlöst: Bluetooth 5.1
Anslutningar: USB-C, USB-A, AUX
Bas: 2 x 70 mm
Diskant: 2 x 20 mm
Effekt: 2 x 25 + 2 x 25 w RMS
Ljudtryck: N/A
Frekvensområde: 53,5 Hz - 20 kHz
Batteritid: upp till 15 timmar
Mått/vikt: 29,8 x 13,6 x 13,4 cm/1,97 kg
Vattentålig: Ja, IP67
Övrigt: Mörkt blå, svart, kamouflage. Axelrem.
Web: jbl.com
Pris: 2 990 kr

Xtreme 3 är lite större än Charge 5 i förgrunden, men har sämre batteritid.
 Foto: Lasse Svendsen

valt en annan inställning av ljuden på Xtreme 3. Den har nämligen en lite mer ullig mellanregister som inte heller är lika bra som på Charge-högtalaren. Som också har en mycket mer hörbar diskant. Inomhus kan det vara lite skarpt när man spelar högt, men utomhus ger den markerande diskanten i Charge 5, helt enkelt ett klarare ljud.

På Xtreme-utgåvan är ljudet varmare, basen är fylligare och har mer tyngd och kraft. Det märks särskilt när du spelar Tidals utvalda (redaktionens) favoriter, där det finns övervägande pop, rock, R&B, och tydligt rytmisk musik som passar perfekt till ljudbilden som skapats av JBL-högtalaren.

Personligen skulle jag antagligen välja en annan högtalare till Leif Ove Andsnes inspelning, Mozart Momentum - 1785 - för JBL-högtalarens styrka är varken att ha finess eller vara sofistikerad.

Inte så många andra bärbara Bluetooth-högtalare heller.

SLUTSATS

Den stora JBL Xtreme 3, är rätt val om du tycker att små bärbara högtalare blir för mesiga. Den lyckas få igång festen i större grad än den mindre JBL Charge 5, men klarar inte leverera samma enorma ljudbild som Boombox 2. Den är en bra kompromiss, prisvärd och solid byggd med vädertålighet. Den ber bara om att bli utburen, där den kommer att övertyga de flesta med sin fantastiska ljudbild, kontrabas och engagerande dynamik.

Xtreme-utgåvan har dessutom en AUX-ingång, jämfört med Charge 5.
 Foto: Lasse Svendsen

Flasköppnare är en smart och användbar detalj. Foto: Lasse Svendsen

En passiv bas på vardera sida ger en god effekt när du spelar högt.
 Foto: Lasse Svendsen

DUTCH & DUTCH 8C

SANSAD HOLLÄNDARE

Dutch & Dutch (ja, de ÄR från Holland!) har bara en produkt i sortimentet: högtalaren 8c. Den är inte billig, men gräver fram minsta lilla detalj.

Läckert hantverk. Ovanligt naken och sansad återgivning. Enkel att placera tack vare en helt originell konstruktion.

Kostar ganska mycket pengar. Talar mer till intellektet än till känslorna. Ingen trådlös anslutning.

Dutch & Dutch är holländska – och uppenbarligen så stolta över det att de nämner det två gånger i företagsnamnet. De är baserade i Rotterdam och har bara en produkt i sortimentet, en högtalare. Den är å andra sidan fylld med intressanta tekniska lösningar. För det första är den aktiv och helt digital. Detta innebär att de integrerade förstärkarna kan konstrueras för precis de element som används. Och även att frekvensrespons och fasförhållande kan kontrolleras exakt. Det betyder också att man inte behöver hitta utrymme – och budget – för en separat highend-förstärkare i den tunga änden.

Dutch & Dutch 8c är en välvuxen stativhögtalare som är knappa metern hög. Den placeras bäst på de tillhörande stativen och får på grund av sin konstruktionsprincip under inga omständigheter läggas på en hylla eller i en bokhylla. Vilket inte heller är särskilt aktuellt på grund av storleken.

Högtalaren ser först ut som en tvåvägare med ett 8-tums bas/mellanregister och en domediskant på framsidan. Diskantens membran är gjort av en aluminium-magnesium-

legering och sitter i en stor vågledare som är infräst i den mjukt rundade fronten av lackad MDF. De två elementen drivs av var sin 250-watts klass D-förstärkare.

På baksidan av högtalaren hittar man ytterligare två 8-tums baselement med aluminiummembran och lång slaglängd. De tar hand om registret mellan ca. 30 Hz och 100 Hz.

ÄKTA TRÄ

Själva kabinettet och är intressant både hantverksmässigt och rent tekniskt. Det vackra utförandet i ek är inte faner, kabinettet är gjort av 20 mm tjocka, massiva ekskivor. Resultatet är både snyggt och ytterst ljuddött.

Medan (sub)baselementen, som drivs av en 500-watts klass D-förstärkare, arbetar i en sluten kammare, spelar bas/mellanregistret i en halvöppen, som via två "gälar" på sidorna fungerar som ett slags akustisk dipol.

Här kan det vara på sin plats att repetera lite akustisk grundkurs: Den äldsta "kabinett-typen" är öppen baffel, alltså där högtalarelementen monterar på en platta, men i övrigt spelar fritt. Det är en

metod som har fått en renässans i vissa audiofila kretsar. En av egenskaperna hos den öppna baffeln är att spridningen åt sidorna är begränsad, eftersom ljud i motfas från membranets baksida möter ljudet framifrån, som därför fasas ut.

LÄTT ATT PLACERA I VARDAGSRUMMET

Vad betyder då detta i praktiken? Det betyder att ljudet från Dutch & Dutch 8c är mycket mer riktighetsbestämt än ljudet från andra högtalare. Tack vare vågledaren i diskanten och det öppna kabinettet i mellanbasen lyckas konstruktionen behålla strålningsmönstret konstant i hela frekvensområdet från 100 Hz och uppåt. Det ger en högtalare som är ganska lätt att placera i rummet eftersom den inte störs av reflektioner från väggar, golv och tak i samma utsträckning som de flesta andra högtalare. Under 100 Hz, där de två subwoofrarna på baksidan spelar, är dock Dutch & Dutch 8c rundstrålande som vanliga högtalare.

FÖR PROFESSIONELLA

Dutch & Dutch 8c är en högtalare för hemma-

FAKTA:

Typ: Aktiv stativhögtalare
Princip: Sluten, aktiv
Bas: 2 x 8 tum
Bas/mellanregister: 1 x 8 tum
Diskant: 1-tums magnesium-dome
Frekvensomfång: 30-20 000 Hz (+/-1 dB)
Förstärkareffekt: 1 x 500 + 2 x 250 W klass D i varje högtalare
Delningsfilter: 100 Hz, 1250 Hz, 4:e ordningens digitalt, faslinjärt
Anslutningar: Analogt, balanserat (XLR), digitalt AES (XLR), ethernet (RJ45), subwoofer (XLR)
Mått: 27,0 x 48,5 x 38,0 cm (BxHxD)
Vikt: 26 kg
Färger: Svart, vit, svart/ek, vit/ek
Webb: dutchdutch.com
Pris: 129 000 kr

bruk, men det går också att köpa en version för monitorbruk i ljudstudior som är helt identisk bortsett från kabinettfinish och inbyggt takfäste.

Anslutningarna påminner också om de man hittar på en professionell produkt. Alla är professionella XLR-kontakter och hela högtalaren kännetecknas av att vara gjord för tekniskt kunniga användare – eller användare som får högtalaren installerad och fintrimmad vid leverans.

Installationen av Duch & Dutch 8c är lite udda, men går utan större problem. Högtalarna ska anslutas till nätverket med kabel, varpå man i en webbläsare kan justera frekvensresponsen efter avståndet till bak- och sidoväggar. Den inbyggda DSP:n kan också användas för EQ-justeringar samt rumskorrektion. Men det sker i så fall med tredjepartsprogram och är inte automatiserat på något sätt. Varken mätmikrofon eller någon strömlinjeformad mobil-appar ingår för ändamålet.

KRÄVER REGLERAD DIGITAL SIGNAL

Ingångskontakterna kan användas antingen som en direkt digital eller analog ingång. Det går utmärkt att använda högtalaren med vilken analog förstärkare som helst. Men för att få den kortaste signalvägen, utan onödiga omvandlingar fram och tillbaka mellan de analoga och digitala domänerna, använde vi ingången digitalt. Då måste man dock vara medveten om att källan – till exempel en nätverksspelare – ska leverera en signal där volymen går att reglera i den digitala domänen. Vilket är långt ifrån vardagsmat. Högtalarna har nämligen inga egna regleringsalternativ alls, vare sig volymkontroll eller styr-app. Trådlös anslutning eller inbyggda strömningstjänster letar man också förgäves efter. Det här är en ren aktiv högtalare!

När högtalarna var konfigurerade och installerade i vardagsrummet, anslutna till en Lumin-nätverksspelare med variabel digitalgång, kunde lyssningstestet börja.

LJUDKVALITETEN

Ljudet från Duch & Dutch 8c matchar det professionella intrycket av det fysiska utseendet. Här handlar det om att avslöja alla detaljer i inspelningen med minsta möjliga färgning. Om du letar efter en högtalare med ett varmt och

Fronten är av MDF och har en stor vågledare utfräst runt diskanten. (Foto: Duch & Dutch)

Anslutningarna är professionella XLR-kontakter som både klarar analoga och digitala signaler. Nätverkskontakten används under installationen. (Foto: Dutch & Dutch)

De två "gälarna" på ömse sidor av bas/mellanregistret ger en kontrollerad akustisk kortslutning av elementet, vilket hjälper till att styra spridningsmönstret i basregistret. (Foto: Dutch & Dutch)

Kabinettet är inte fanerat, utan gjort av massiva ekplattor. Det ger en läcker finish och ett ljuddött kabinett. (Foto: Dutch & Dutch)

musikaliskt ljud eller en rockhögtalare med konserterljud så kan du lika gärna leta vidare direkt!

Med ett frekvensomfång som är rakt som en linjal mellan 30 Hz och 20 000 Hz är det inte förvånande att det också låter neutralt i den meningen att inga tonområden framhävs eller undertrycks. Detta kan mycket väl ge ett lite tråkigt eller oimponerande första intryck.

Att mellanbasen inte är markerad för att ge en varm klang betyder inte att Dutch & Dutch 8c låter tunn i basen. Tvärtom. Inte många högtalare av den här storleken orkar hålla full ljudnivå ner till 30 Hz, och man upptäcker rumsresonanser man inte hade en aning om. Det är bara basfantaster som kommer att vilja använda subwooferutgången på högtalarna!

AVSLÖJANDE

Basen är inte bara kraftfull, den är precis också. Snabba impulser, som slag på pukor, startar och stannar omedelbart, och det är lätt att urskilja de djupa instrumenten. Som i Zhao Congs och Hans Nielsens "Moon Light on Spring River", där stora tempelrummor blandas med djup synthesizer-bas.

I samma inspelning hör man också enkelt att låten består av ett lapptäcke av liveinspelningar och andra ljudspår som lagts till i Focus Recordings-studion i Vanløse (och ytterligare några till i

Prag). Vilket som med mer förlåtande högtalare och förstärkare samlas i en stor och stämmningsfull akustisk scen. Men som med en högtalare som har monitoregenskaper skalas ifrån varandra.

En monitorhögtalare ska kunna upptäcka fel, och det gör Dutch & Dutch 8c också. Röster och detaljer i diskanten återges med all upplösning man kan önska sig. Men den överfokuserar inte så mycket på fel att det blir jobbigt att lyssna på mindre lyckade inspelningar.

HÖGT OCH BRETT

På samma gång måste man berömma Dutch & Dutch 8c för deras förmåga att mejsla ut den akustiska scenen – när det finns någon sammanhängande sådan i inspelningen. Scenen sträcker sig både högre och bredare än lyssningsrummets gränser. En del av förklaringen kan vara att högtalarna sprider ljudet mindre och därför undviker en del av rummets störande reflektioner.

Djupperspektivet är dock inte fullt lika överväldigande. Det är inget fel på det, och visst kan man känna att scenen sträcker sig långt bakom högtalarna. Men placeringen av instrumenten på djupet och känslan av väggarna i inspelningsrummet är inte lika knivskarp som med de bästa passiva högtalarna i samma prisklass. Och inte

heller som med de lika aktiva, och något billigare, DALI Rubicon 6 C. Vi pratar små detaljer och i slutändan handlar det mer om att prioritera egenskaper än om bra eller dåligt. Men med en sådan här dramatisk prislapp får man lov att ställa höga krav.

SLUTSATS

Dutch & Dutch 8c är en annorlunda högtalare från en relativt okänd tillverkare, och den kostar dessutom fruktansvärt mycket pengar. Men det kostar att köpa ett professionellt redskap som har knivskarp precision – och tillräckligt med kraft för att få fart på vardagsrummet eller kontrollrummet.

Med sin förmåga att ta bort bakväggen i vardagsrummet och måla upp en akustisk scen som är både högre och bredare än den fysiska omgivningen – och samtidigt avslöja även små detaljer ofärgade – placerar sig den unika holländaren i en exklusiv klass. En klass där det är helt normalt att ett par högtalare kostar lika mycket som en (billig) bil. Man måste också komma ihåg att man får en utmärkt digitalomvandlare och tre effektförstärkare med en sammanlagd effekt på 1000 watt per sida för pengarna.

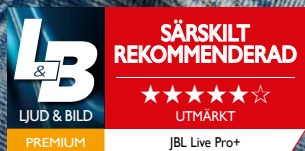
Vad som däremot saknas en smula är användarvänlighet. Även i highend-sammanhang håller trådlös anslutning och app-styrning på att bli vanligt.

SOUND THAT FITS YOU

JBL

LIVEPRO+ TWS

ELGIGANTEN

IKEA SYMFONISK

ATT HÖRAS MEN INTE SYNAS

Sonos och IKEA har slagit sina påsar ihop och det har dykt upp en riktigt framgångsrik livsstilshögtalare.

+ Praktiskt taget osynlig i inredningen. Låter förbluffande bra för priset. Passar i Sonos-system.

- Basen är inte särskilt djup och den kan inte spela så högt. Valet av utbytbara "konstfronter" är inte särskilt spännande.

Vilken avkomma får du om du korsar en möbeljätte med en tillverkare av trådlösa högtalare? Naturligtvis får du en högtalare som passar in i möblemanget.

Ikea Symfonisk är en multirums-vägghögtalare som är designad för att passera även de mest kritiska ögonen. Faktiskt är den praktiskt taget osynlig i ett "modernt hem".

Sonos har varit ansvarig för elektroniken, medan Ikea har levererat designen. Som en Ikea-produkt måste du ta den ner från hyllan i plocklagret i det lokala möbelvaruhuset. Även om den kommer i en platt låda finns det inget behov av Ikeas berömda insexnyckel för att montera Symfonisk. Den är fix och färdig och kan antingen ställas mot en vägg eller hängas på väggen. Gummifötter och väggfästen ingår för båda.

Högtalare är platt och rektangulär och tack vare lite designmagi verkar den inte så tjock som den faktiskt är. Framsidan är täckt av tyg i

ett mönster som påminner om konst. Om du inte är nöjd med det medföljande mönstret kan du köpa tygramar i varuhuset. Vid lanseringen finns det ett dussin mönster som borde kunna passa de flesta interiörer – så länge du inte ber om att bli inspirerad eller estetiskt utmanad.

Bakom tygpanelen hittar du en fyra-tums bas/mellanregister och en dome-diskant. De små enheterna verkar lite ensamma på den stora frontplattan men de måste matcha den begränsade volymen i det platta skåpet. Skåpet är gjutet i ABS-plast men förvånansvärt stabilt. Oavsett ihärdiga försök lyckade de inte att framkalla resonanser eller missljud.

Världsliga saker som frekvensområde och förstärkareffekt har folket på Ikea inte brytt sig om att avslöja. Men samma hemlighetsmakeri och utelämnande finns å andra sidan på många andra trådlösa multirumshögtalare.

SIMPEL INSTALLATION

Installationen är som vanligt för Sonos produkter, extrem enkel och användarvänlig. Baserat på tidigare erfarenheter hade jag förväntat mig

att spendera tre till fyra minuter på installationen men processen har blivit ännu smidigare så det tog bara hälften av tiden att få Symfonisk införlivat i hussystemet.

Ikea Symfonisk är en ren monohögtalare. Detta är inte ett problem så länge den används som bakgrundsljud eller som modern köksradio. Två tycken kan kopplas samman för stereo-ljud, du kan också använda två Symfonisk som bakhögtalare i ett hemmabio-surroundsystem.

Precis som med andra högtalare från Sonos rekommenderas att du använder TruePlay-rumskorrigerings vilket rättar till de värsta frekvensproblemen. Det krävdes en iPhone för att utföra korrigeringen men eftersom resultatet lagras i högtalaren kan du låna en om du inte har en egen.

LJUDKVALITETEN

Ikea Symfonisk är ett av de billigaste sätten att få Sonos-kompatibelt multirum i hemmet. Och med tanke på priset gör den det verkligen så utmärkt att det finns anledning att införskaffa

FAKTA:

Princip: Tvåvägs, aktiv basreflex-vägghögtalare
Utrustning: 4" bas/mellanregister, 1" domediskant
Frekvensområde: (anges ej)
Förstärkareffekt: (anges ej)
Anslutningar: WiFi
Streaming: DLNA, Spotify, Tidal, YouSee Play, Deezer och många fler.
Mikrofon: Nej
Streaming: Via mobil eller andra smarthögtalare.
Mått: 41 x 57 x 6 cm (BxHxD)
Vikt: 4,5 kg
Web: ikea.com
Pris: 1 799 kr

den, även om det egentligen inte finns behov.

Det skulle inte vara rättvist att bedöma Symfonisk efter Hi-fi men den spelar faktiskt riktigt bra särskilt i mellanregistret där röster och instrumentens grundtoner ligger. Här kan du höra nyanser och ljudskillnader vilket också gör att bakgrundslyssningen blir en musikalisk upplevelse där du kan uppskatta att det är originalinspelningen av "Crime of the Century" från 1974 – och inte hiss-musikversion, misshandlad av ett polskt coverband.

Medan mellanregistret och diskanten är rena och klara är basområdet mindre övertygande och dynamiken är inte heller Symfonisk styrka. Djup basen är inget att skryta med. Det övre basområdet bibehåller OK nivå med hjälp av väggplacering och DSP men det är svårt att höra skillnaden mellan elbas, trummor och synthesizerbas. Dynamiken utmanas också rejält.

BAKGRUNDSMUSIK

Allt detta är inte ett stort problem. Ikea Symfonisk är en högtalare som du placerar på en plats där den inte ska få uppmärksamhet. Varken visuellt eller akustiskt och är perfekt för bakgrundsmusik när du steker köttbullar, gör läxan eller följer en podcast eller lyssna på en ljudbok. Om du vill ha mer än så behöver du

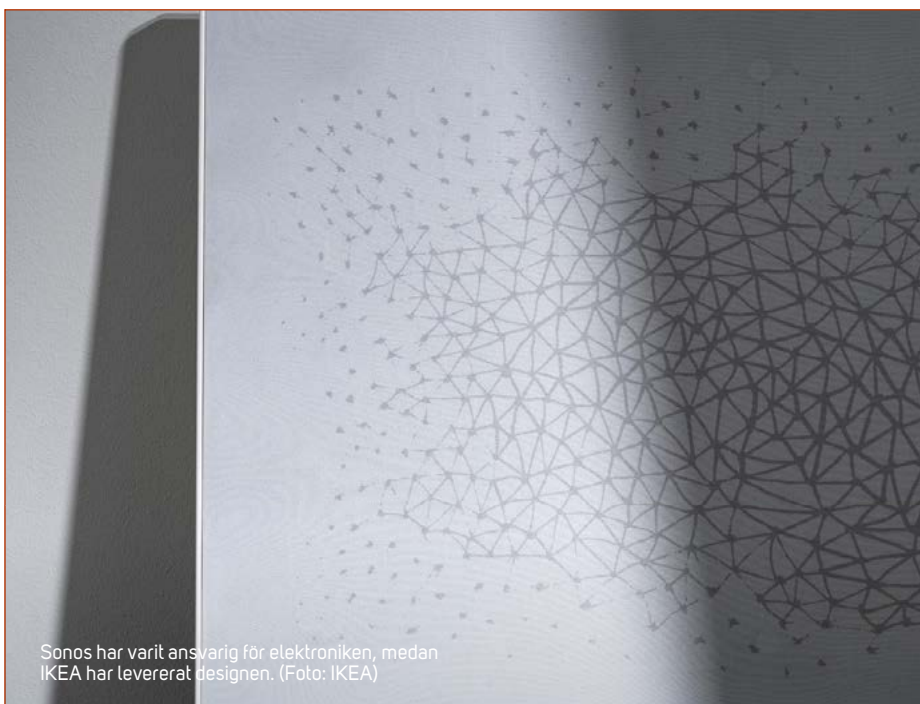
Ikea Symfonisk kan antingen ställas mot en vägg eller hängas på väggen. Gummifötter och väggfästen ingår för båda. (Foto: IKEA)

tyngre redskap. Som Sonos Five – eller en uppsättning "riktiga" hi-fi-högtalare tillsammans med en Sonos Amp eller en Bluesound Powernode.

Afgenginn "Skjálvtin": Här är basen en bara en gröt utan struktur och slagverk låter ihåligt och tråkigt. Men om du inte är ett fan av post-klassisk nordisk folkmusik är det knappast ett problem.

SLUTSATS

Har du redan ett Sonos-system, är Ikea Symfonisk vägghögtalare ett av de billigaste sätten att lägga till en högtalare i systemet. Det finns Sonos-högtalare med bättre ljud för att inte tala om bättre trådlösa högtalare i allmänhet. Men de är flera gånger dyrare och Symfonisk slår lätt Sonos One SL till samma pris i basprestanda och rent ljud. Det starkaste kortet är dock att den är lätt att placera, inte tar plats och är praktiskt taget osynlig i inredningen. Ätminstone om du har en heminredning i en stil som den diskret kan smälta in i.

Sonos har varit ansvarig för elektroniken, medan IKEA har levererat designen. (Foto: IKEA)

DALI KATCH G2

DET RENASTE LJUDET I SIN KLASS

Om du vill ha ljudet från hemmiljön i en to-go-version, ska du ta med dig DALI Katch G2 på resan. Du måste dock också ha med dig den stora plånboken.

+ Ultrasnabbt och välupplöst ljud för en bärbar högtalare. 360-graders stereoljud.

- Priset är högt och basen är det inte mycket med. Inga Wi-Fi-funktioner.

Även om danska DALI är mest kända för sina högtalare för hemmabruk, gör folket i Nørager också bärbar utrustning. En av produkterna är Bluetooth-högtalaren Katch, som just har kommit i en reviderad version.

DALI Katch G2 liknar förvånansvärt mycket sin föregångare: En superelliptisk, platt enhet som är lämplig i storlek för att bäras med den inbyggda konstgjorda läderremmen, och som kan tas med i bagaget utan större bekymmer.

Framsidan och baksidan är täckta av ett plastgaller och bakom detta skyddar det främre tyget ytterligare högtalarenheterna. Dock inte mot vatten, sand och elementens raseri. DALI Katch G2 är inte vattentät eller dammtät.

KLASSISKA FÄRGER

Den nya Katch kommer naturligtvis i nya färger, men färgvalet är mindre lekfullt än föregångar-

nas rosa och mossgröna. Katch G2 finns i Iron Black (svart), Chilly Blue (blågrå) och Caramel White (samma färg som salt karamellglass).

Bakom gallret finns sex högtalarenheter. Det finns två 3,5" basenheter med aluminiummembran och lång slaglängd. För att få största möjliga utrymme placeras magneten i mitten av röstspolen istället för baksidan av enheten. Så basenheten närmast är "vikt" runt spolen. Basenheterna får hjälp i botten av två slavenheter.

Diskanten är täckt av äkta 21-mm softdome. Det ger något bättre upplösning och mer luftighet än de fulltonade enheterna som sitter i de flesta bärbara bluetooth högtalare.

De två kanalerna drivs av två klass D-förstärkare på 25 W vardera, och det finns naturligtvis en DSP (digital signalprocessor) som rätar ut frekvensgången.

ROLIG EQ

Det sitter en equalizerknapp på DALI Katch, men det finns endast toppinställningar som kallas "Clear" och "Warm." "Clear" är den

neutrala, medans "Warm" ska ge ett fylligare ljud. Visserligen höjs basen lite, men den största skillnaden mellan de två inställningarna är att diskanten dämpas ganska kraftigt. Så "Muffled" eller "Dark" hade varit en mer passande term.

DALI Katch G2 spelar – som sin föregångare – i stereo. De två kanalerna är dock placerade på motsatta sidor av högtalaren så att enheterna spelar framåt respektive bakåt. Om du vill ha en stereobild är det bästa att rotera högtalaren 90 grader och lyssna på den från sidan. Det fungerar faktiskt bra även om effekten blir mer av en rumslig känsla snarare än en verklig stereoeffekt.

Du kan koppla ihop en extra Katch G2 med din telefon för stereoljud. De två högtalarna synkroniserar volymen med varandra. Du måste dock se till att de har samma EQ-inställning.

Som stereoset ger de två Katch faktiskt ett riktigt fint stereoperspektiv. Högtalarna är väl upplösta och tillräckligt detaljerade för att du ska kunna lyssna "riktigt". Ändå är stereopar-

FAKTA:

Utrustning: 2x 3,5" bas/mellanregister, 2x3/4" dome, 2 slavbasar

Frekvensområde: 49-23.000 Hz (+/- 3dB)

Förstärkareffekt: 2 x 25 W klass D

Max ljudtryck: 95 dB, 1 m.

Anslutningar: Bluetooth 5.0 (aptX), aux (3,5 mm stereo-minijack), USB-port (till uppladdning).

Batteri: 3300 mAh, upp till 30 timmars speltid

Mått: 13,8 x 26,8 x 4,7 cm (BxHxD)

Vikt: 1,1 kg

Pris: 3 698 kr

Webb: dali-speakers.com

ning förmodligen en gimmick eftersom ett par hamnar i en prisklass där det finns många större och kraftfullare alternativ.

DALI Katch G2 är en ren bluetooth-högtalare. Den stöder det Hi-Fi-vänliga aptX, vilket är särskilt vettigt när högtalarens kvalitet – som här – är tillräckligt hög för att avslöja skillnaden. För priset kunde vi ha hoppats på nätverksfunktion som skulle möjliggöra sömlös överföring och kanske streaming med Spotify Connect eller Tidal Connect – när vi är hemma.

LJUDET

Den första upplagan av DALI Katch var bland de renaste och mest exakta bärbara bluetooth högtalaren vi känner till. Den hedersplatsen behåller Katch G2. För något som väger ett kilo och kanske inte kan ligga i fickan, men åtminstone i handskfacket i bilen, låter Katch G2 förbryllande bra.

Från det nedre mellanregistret och uppåt är kvaliteten direkt utmärkt. Röster låter naturliga och fria, och upplösningen är en av de bästa jag har hört på en bärbar högtalare. Även en klassisk stråkkonsert är värd att lyssna på. Något som jag måste avråda från att testa på de flesta andra små bluetooth högtalare!

Det som skiljer kvaliteten är särskilt renheten och friheten i resonanser. På de flesta resehögtalare sjunger plastkabinettet glatt till musiken. Det gör det i mycket mindre grad här. Naturligtvis hjälper det också mycket att diskanten täcks av ett par 21 mm-domer.

På pappret går Katch G2 ned till 49 Hz i basen utan att tappa mer än 3 dB i ljudtryck.

När det gäller rent och väl upplöst ljud hittar du inte bättre i den storleken. Men det kostar. (Foto: DALI)

Det gör den förmodligen - men inte på ett sätt som kan jämföras med en fullvärdig vardagsrumshögtalare. Trots sina andra kvaliteter har Katch G2 ett relativt tunt ljud. Detta gäller både EQ-inställningarna och i "Warm" blir ljudet både smalt och täppt.

Å andra sidan, basen är faktiskt bra. Trummor låter som trummor och en kontrabas låter precis som det. Till och med en sång som Sorten Mulds "Balladen om Iver og Buske," där det finns gott om slagverk och synthesizerbas, släpps både dynamik och driv igenom.

SLUTSATS

Den andra generation av DALI Katch följer säkert och lugnt i föregångarens fotspår. Förbättringar har gjorts i kabinettet och batteritiden har ökats med några timmar och ljudet har bibehållits. Vilket allt som allt är bra eftersom Katch är den högtalare i sin storlek och vikt-klass som har det renaste och mest välupplösta ljudet. Å andra sidan är den också bland de dyraste och om du inte är en Hi-Fi-nörd som insisterar på att ta med dig ljudkvaliteten på resan kan du hitta bluetooth högtalare som spelar lika högt – och även djupare – till drygt halva priset. När det gäller bas i fickhögtalaren är Beosound A1 2nd. Gen. referensen. Vissa som Sonos Roam erbjuder även Wi-Fi-uppspelning. Tyvärr gör detta DALI Katch G2 till en högtalare för de få, som är villiga att lägga extra pengar på disken bara för ljudets skull.

Bärremmen. Konstläder är integrerat i kabinettet. (Foto: DALI)

CREATIVE SXFI CARRIER

IMPONERANDE AV CREATIVE

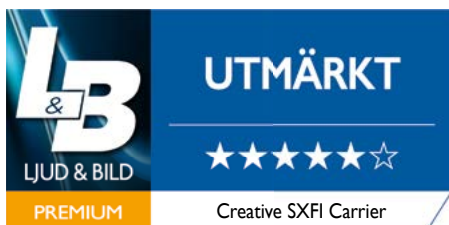
Creative har skapat sin första riktigt bra soundbar för TV och film: SXFI Carrier.

Stor ljudbild. Fin känsla av surroundljud, där Dolby Atmos kommer till sin rätt. Gott om kraft, bra sammanhållning. Hörlurar ingår i priset!

Det kan bli lite ljukt och försiktigt jämfört med de allra värsta ljudlimporna. Ingen möjlighet till wifi eller röststyrning.

Creative är kända för sina prisvärda produkter. När ett typiskt par hörlurar kostar cirka 2000 kronor, kostar Creatives halva priset - och mindre. Kontorsheadset för 1500 kronor? Faktiskt inte, Creatives kostar 500 kronor. De låga priserna går dock ofta på bekostnad av det viktigaste kriteriet för oss, nämligen ljudkvaliteten.

Det kan hända att Creative har tröttnat på att vara det billiga alternativet, när de nu lanserar sin hemmabio-ljudlimpa SXFI Carrier. En fullspäckad ljudlimpa med Dolby Atmos och separata högtalare på toppen, tillfället till ära. Dessa tar ljudet från höjkanalerna och skickar upp det i taket, så att ljudet reflekteras ner på publiken i soffan. Detta ger att man får ett mycket större intryck av ljud ovanifrån än om man skulle försöka göra samma trick uteslutande med digital ljudbehandling (DSP).

Faktum är att Creative skickar med ett par hörlurar i paketet om du beställer på nätet. Varför kan du läsa längre ner.

HÖGTALARELEMENTEN

SXFI Carrier har totalt sju högtalarelement, fördelade på följande sätt: Ett par 3,5-tums ovala fullregistrelement på sidorna återger surroundljudkanalerna, utöver vänster och höger fram. Två lutande högtalare på toppen återger höjkanalerna, men faktiskt även centerkanalen med dialogerna.

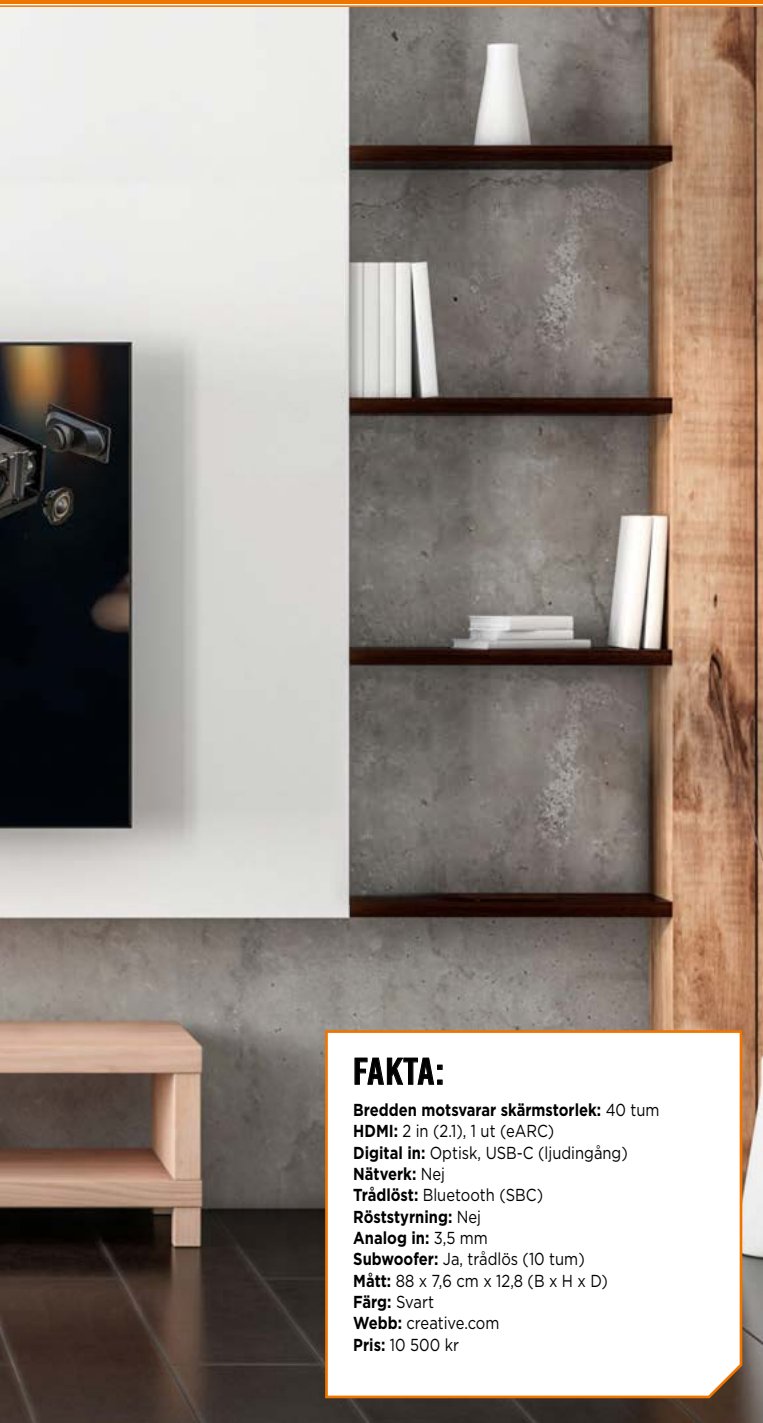
Därefter hittar vi tre diskantelement framtill, för vänster, center och höger frontkanal. För att ge mer luft till dessa. I den trådlösa subwoofern hittar vi ett 10-tums baselement, som återger baseffekterna på film och i musik. Höljet är ganska högt och smalt, och därmed mycket mer kompakt än den monstruösa subwoofern som ingår till Klipsch Cinema 600, som vi testade tidigare i sommar. Även den med 10-tums bas.

Varje högtalarelement i SXFI Carrier drivs av en egen klass D-förstärkare, vilket är nödvändigt när man i slutändan ska få en digital processor att styra det hela med rätt tidsförskjutning, fasåtergivning och tonkontroll till varje enskild kanal.

SXFI HOLOGRAFISKT LJUD FRÅN HÖRLURAR

SXFI i ljudlimpans namn innebär att den ska kunna måla upp en särskild holografisk ljudbild. Men eftersom detta är en ren hörlursteknik, kan detta ljudläge endast användas med hörlursutgången. Faktum är att ett par hörlurar ingår i priset (SXFI Theater) om du beställer från Creatives webbplats. Därmed kan du välja mellan högtalare och hörlurar när du lyssnar.

Som tur är behöver du inte dina egna SXFI-

FAKTA:

Bredden motsvarar skärmstorlek: 40 tum
HDMI: 2 in (2.1), 1 ut (eARC)
Digital in: Optisk, USB-C (ljudingång)
Nätverk: Nej
Trådlöst: Bluetooth (SBC)
Röststyrning: Nej
Analog in: 3,5 mm
Subwoofer: Ja, trådlös (10 tum)
Mått: 88 x 7,6 cm x 12,8 (B x H x D)
Färg: Svart
Webb: creative.com
Pris: 10 500 kr

märkta hörlurar till detta, eftersom ljudlimpans processor gör jobbet. Använd vilka hörlurar du vill, så länge de har kabel.

Jag har knappt testat SXFI med hörlurar (Focal Stellia), och det ger en betydligt större ljudbild än vanlig stereo. Men jag får inte riktigt känslan av att ljud kommer direkt bakifrån eller framifrån, och jag skulle nog säga att detta är en nödlösning istället för att spela ljud direkt från soundbaren.

ANVÄNDARVÄNLIGHET OCH FINESSER

Creative SXFI Carrier har två HDMI 2.1-ingån-

gar som gör att spel och video i 4K 120 Hz (eventuellt 8K 80 Hz) kan skickas opåverkat till TV:n.

Dessutom har HDMI-utgången en ljudretur av typen eARC, så att du istället kan ansluta alla dina källor direkt till din TV och få tillbaka ljudet med hög upplösning via HDMI-kabeln från ljudlimpan till TV:n. Det hade jag gjort, för att vara säker på att få så kort fördröjning (input lag) som möjligt på bilden från spelkonsolen.

Om du vill spela eller lyssna på musik från PC, är det bra att veta att ljudlimpan också har en USB-C-ingång som tar över som ljudkort.

Ljudlimpan har olika ljudlägen, inklusive Super Wide, som ger den största ljudbilden. Det har också både Movie och Music, varav den senare enligt min mening fungerar bäst oavsett källmaterial. Då får du det varmaste och fylligaste ljudet, och de mest verklighetstroga sångrösterna och dialogerna.

Fjärrkontrollen är bättre än många andra ljudlimpors, med direktknappar för källval, basjustering, byte av spår fram och tillbaka – och naturligtvis ljudnivå. Dessutom finns det sex knappar märkta C1-6 som kan anpassas efter dina egna önskemål i Creative-appen.

INGET NÄTVERK

Det ljudlimpan saknar är en nätverksanslutning. Det enda sättet att strömma trådlöst är med Bluetooth, och det är då med den ganska tråkiga SBC-ljudkodeken – vilken ger det sämsta Bluetooth-ljudet. Det fungerar helt okej, men uppfattas som en nödlösning jämfört med de mer välklingande AAC och aptX. Detta är således en ljudlimpa som är avsedd att användas med din tv eller ansluta till en nätverksspelare med HDMI eller optisk kontakt.

LJUDANPASSNING

I appen kan du också anpassa ljudlimpan efter rummet. Men detta görs inte automatiskt. Du måste själv mäta avståndet från ljudlimpan till både subwoofern och soffan. Och dessutom höjden under taket. Det kan vara en fördel att göra detta, även om vi faktiskt fick förvånansvärt bra resultat direkt ur lådan. Fördelen med att anpassa till rummet är att basen blir något bättre integrerad, och illusionen av surroundljud något större och holografisk.

Hörlursutgången har så kallad Super X-Fi-teknik, vilken ger holografisk ljudupplevelse med hörlurar. Om du köper Creative SXFI Carrier på nätet, ingår ett SXFI Theater-gamingheadset. Foto: Creative

FINT LJUD PÅ FILM

Det som först slår oss är den gigantiska ljudbildens i Super Wide-ljudläget. Rumsklängen är enorm i fångelsematsalen i *The Irishman*, i samtalet mellan Al Pacino, alias Jimmy Hoffa, och Stephen Graham, alias Tony Pro. Här får vi faktiskt en känsla av att ljudet kommer både från sidan och bakifrån, även utan fysiska bakre högtalare. De psykoakustiska effekterna fungerar riktigt bra.

Övertonerna är luftiga och öppna, och konsonanterna i dialogerna är tydliga utan att förvandlas till grovkorniga sibilanter. Mycket bättre än exempelvis Philips Fidelio B97, som är 50 procent dyrare än den Creative-soundbaren.

Det är också bra tryck i det djupare bröstklangsområdet, under barbesöket mellan Robert De Niro och Joe Pesci. Subwoofern hänger imponerande bra på ljudlimpan, utan några "hål" mellan dem.

Ibland tycker vi att dialogerna är lite tunna. Både när Sebastian Vettel & co pratar framför kameran i *F1: Drive to Survive*, men även i *Jurassic Park* är dialogerna lite mesiga. Å andra sidan är dinosaurievrålen desto tuffare.

Räddningen för tunna dialoger är att ställa in ljudläget på Music. Då blir det något rundare och varmare, med mer fyllighet i rösterna.

MUSIK

Det är ganska typiskt att en ljudlimpa låter bra på film, men mindre bra när det handlar om musik. Som tur är levererar Creative på detta område, och ljudlimpan drar ifrån Philips Fidelio B97 ännu mer. Gitarrkroppen återges med fin fyllighet i Dua Lipas akustiska framförande av *Lost In Your Light*

på Glastonbury 2017. Samtidigt hänger kroppen väl ihop med klangen från strängarna.

Man får inte samma tryck som från den rejäla Klipsch Cinema 600, och Samsung HW-Q610A har kanske mer naturligt mellanregister. Men Creative har kraftigare och mer taktfull bas.

Sonos Arc, som kostar lite mindre än Creative SXFI Carrier, och då utan subwoofers, har fördelen att kunna anpassa ljudkaraktären till rummet och inte bara avstånd och ljudnivå. Faktum är att den har ännu större rumsåtergivning och kan även utökas med riktiga bakre högtalare. Men den behöver en subwoofer för att kunna mäta sig när det gäller film, vilket nästan fördubblar priset.

SLUTSATS

Creative SXFI Carrier är den bästa ljudlimpan vi har sett från det här hållet. Någonsin. Det kanske

inte säger så mycket, eftersom andra Creative-soundbars är av den billigare typen. Men SXFI Carrier överraskar oss. Med en gigantiskt stor ljudbild, särskilt i Super Wide-läge. Dialogerna är rena och öppna, och subwoofern hänger med exceptionellt bra. Här finns både slagkraft och fines, och ljudlimpan uppfyller även förväntningarna när vi tar hänsyn till priset.

Det som saknas är lite mer fyllighet i dialoger och sångröster. Maximalt ljudtryck är mer än tillräckligt högt för oss, men det finns soundbars i klassen som är ännu kraftfullare. Detta ger vi dock inga minuspoäng för.

Men vi skulle vilja ha nätverksanslutning och gärna stöd för Chromecast och AirPlay.

Plus i kanten för att hörlurar ingår i priset. Vi har tidigare testat SXFI Theater och gillade dem.

Ett par 3,5-tums ovala fullregisterelement på sidorna återger surroundljudkanalerna, utöver vänster och höger fram. Från de två högtalarna på toppen får vi höjkanaler och center, medan diskantelement framtill i vänster, center och höger kanal ger mer luft. Foto: Creative

BOSE

ELGIGANTEN

Iconic quiet. Comfort. And sound.

The original noise cancelling headphones are back, with word-class quiet, lightweight materials, and proprietary technology for deep, clear sound.

**NEW QUIETCOMFORT[®] 45
HEADPHONES**

PHILIPS FIDELIO B97

SAKNAR BIOKÄNSLAN

Ljudlimpan från Philips levereras fullspäckad med Atmos-ljud och avtagbara surroundhögtalare. Men Fidelio B97 låter inte så fet som vi hade förväntat oss.

+ Philips-limpan har ett elegant utseende, och de avtagbara högtalarna gör att du kan växla mellan full surround och en mer subtil konfiguration. Anslutningsmöjligheterna är också bra.

- Ljudet är relativt ljusst och smalt och matchar inte riktigt de bästa ljudlimporna i klassen.

LB & B MEDELMÅTTIG
LJUD & BILD
PREMIUM Philips Fidelio B97

Philips är kända för sina färgglada OLED-skärmar med Ambilight, men det var ett tag sedan vi hörde något om ordentliga ljudlimpor från deras håll. Nu har de utvecklat en ny serie med ljudlimpor under Fidelio-namnet, som förhoppningsvis kommer att leverera ljud som är i linje med den imponerande bildkvaliteten!

Topppmodellen Fidelio B97 är fullspäckad med hela 16 högtalarelement, bra anslutningsmöjligheter och ett brett stöd för olika ljudformat. Till hjälp har den också en trådlös, 8-aktiva subwoofer. Och inte minst, ett extra partytrick...

AVTAGBARA SURROUNDHÖGTALARE – "SURROUND ON DEMAND"

Philips-limpan kännetecknas av en distinkt fines: på båda sidor sitter avtagbara surroundhögtalare, som du kan placera i rummet när du vill titta på filmer med full surroundeffekt! När

högtalarna är fästa vid ljudlimpan är de bara delvis aktiva, vilket bidrar med diskantljud till vänster och höger stereokanal. När det tas av, aktiveras ytterligare ett fulltonselement för att återge surroundljudet.

De två surroundhögtalarna är batteridrivna och laddas när de ansluts till ljudlimpan. Batteritiden anges vara 10 timmar, vilket bör räcka till en ordentlig filmkväll med familjen. Eller kanske en stentuff gaming-session?

DESIGN

Idéen med att ha avtagbara trådlösa bakre högtalare är på många sätt ett listigt koncept, eftersom dessa ofta kan framstå som visuellt störande i ett vanligt vardagsrum. Man bör dock notera att de extra bakre högtalarna bidrar till att Philips-limpan blir relativt utrymme-skrävande. Med de bakre högtalarna anslutna,

är den hela 1,3 meter bred, ungefär lika bred som en 65" stor tv. Utan högtalarna på sidan krymper bredden till 1 meter. Således är Fidelio B97 helt klart bäst lämpad för de större tv-skärmarna och breda bänkarna. Å andra sidan är limpan knappt 6 centimeter hög och kommer sannolikt inte att blockera tv:n om den placeras framför skärmen.

Fidelio B97 är utrustad med inbyggda höjkanaler för Dolby Atmos. Rent specifikt finns det två högtalare högst upp i ljudlimpan som reflekterar ljud via taket, för att ge ett höjperspektiv till filmer som stöder Dolby-formatet. Var noga när du placerar ljudlimpan, då den måste placeras tillräckligt långt ut från tv:n och andra hinder. Alternativt kan den hängas på väggen. Det är dock ingen bra idé att sätta limpan i en hylla, eftersom detta kan blockera höjkanalerna.

FAKTA:

HDMI: (2.0) 1 in / 1 ut (ARC)
Digital in: Optisk
Nätverk: Wifi
Trådlöst: Bluetooth 4.2
Röststyrning: Google Assistant (passiv)
Analog in: 3,5 mm minijack
Subwoofer: 8"
Ljudformat: Dolby Atmos, DTS:X, IMAX Enhanced
Mått: 131 x 5,5 x 12 cm (B x H x D)
Färg: Svart metallnät
Webb: philips.se
Pris: 13 990 kr

ANVÄNDARVÄNLIGHET OCH FINESSE

Philips Fidelio B97 har en stor teckenruta, gömd bakom gallret, som ger grundläggande information om volym, ingångar, vilket ljudformatet som spelas upp och liknande, i samspel med fjärrkontrollen.

Fjärrkontrollen har å andra sidan relativt få direktknappar för inställningar. Man måste därför ofta navigera genom olika menyalternativ i teckenrutan. Användargränssnittet verkar inte vara särskilt intuitivt, och vi tyckte ibland att teckenrutan var lite svår att läsa genom gallret.

Lyckligtvis erbjuder

Philips också en app – flera appar faktiskt – för att hantera de viktigaste funktionerna. Inklusivt Philips sound för källval, DTS Play-fi för multirum-funktioner och PS Fine Tune för parametrisk EQ och kanaljustering. Det hade varit mer översiktligt med en konkret kontrollapp, tycker vi.

I gengäld är anslutningsmöjligheterna bra: Fidelio B97 har två HDMI-ingångar, som kan användas för att ansluta Blu-ray-spelare, Apple TV osv., och skicka vidare bildsignalerna till tv:n. Den kan också ta emot ljudsignaler direkt från tv:n via en tredje HDMI-ingång/-utgång med eARC (ljudreturkanal). Musikkuppspelning kan göras direkt via Bluetooth eller Spotify Connect.

Formatstödet är också utmärkt: Dolby Atmos-avkodning, i tillägg till DTS:X och det mindre utbredda formatet IMAX Enhanced.

LJUDKVALITET

Än så länge är det väldigt bra, och förväntningarna är höga när Philips är ska återge filmlydets i vårt biorum. Vi har fortfarande det tidigare gruppstestet av ljudlimpor färskt i minnet, där priset låg på runt 5000–7000 kronor. Här snackar vi om en ljudlimpa till ungefär det dubbla (vägl.), och då bör ljudbilden vara klockren!

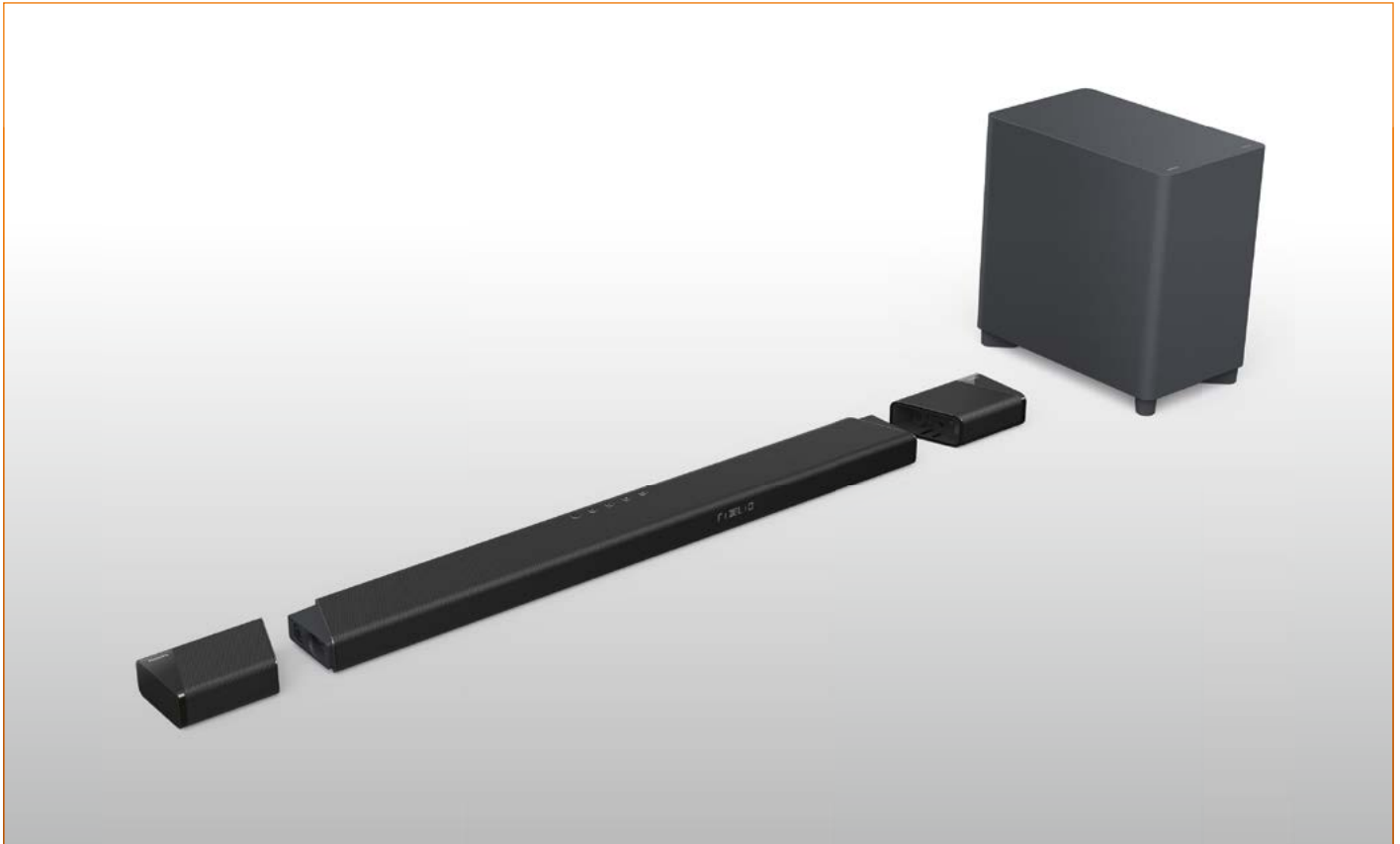
Vi börjar med testfilmen *The Irishman* och dialogen mellan maffiakumpanerna Joe Pesci och Robert DeNiro på deras stammas. Och vi blir inte imponerade av det vi hör. De åldrande herrarnas röster är tydliga nog, men har en betydligt smalare ton än vi är vana vid. Var blev den djupa, vresiga gangsterrösten av?

Det slår oss omedelbart att röståtergivning från Philips verkar vara en aning lätt och smal, med skarpa sibilanter (s-ljud). Musiken från bakgrunden låter inte heller lika bra: ljudbilden känns trång och mindre luftig än vi är vana vid i den här klassen. Och det trots de inbyggda Atmos-höjkanalerna. Även om vi gör vårt bästa med olika EQ- och ljudinställningar ("Movie" verkar i allmänhet vara bäst), kan vi inte riktigt få till gånghuds faktorn.

De medföljande bakre högtalarna gör inte heller så mycket nytta. De bidrar med lite extra känsla rumskänsla, men kan inte innesluta oss i den förväntade "ljudbubblan".

Philips Fidelio B97 är snygg och har förtroendeskapande byggkvalitet, med högtalarelementen dolda bakom ett robust metallgaller. (Foto: Philips)

När det låter lite mesigare än väntat, kan det vara frestande att skruva upp volymen och sätta på ett soundtrack med mer action! Tyvärr låter Fidelio B97 inte heller särskilt inspirerande på hög volym. Tvärtom känns ljudet ganska ansträngande när vi låter pistolskotten klinga i Snabba Cash (S1E5, Netflix). Vi saknar det fräscha, dynamiska och spänstiga ljudet från klassens bästa.

Den medföljande subwoofern serverar rikligt med bas och ger bra tryck när explosionerna fyller tv-skärmen. Men den är inte den mest exakta vi har hört, och basen hänger inte särskilt bra ihop med ljudet från limpan. Detta orsakar en något ojämn ljudbalans, där basen lever sitt eget liv bredvid ljudlimpan, istället för att ha en homogen övergång.

Den något ojämna ljudbalansen gör sig också påmind när vi lyssnar på musik. Testspåret från Dua Lipa (Lost in your light) låter tunt och inte särskilt närvarande. Gitarren låter också tunnare och mindre rytmiskt exakt än vi har vant oss vid. Vi testade också med hiphop, RnB från Drake och The Weeknd, och här kommer subwoofern mer till rätta: När den är som bäst får den en riktigt groovy och engagerande djup bas. Men även här känns det som att samspelet mellan topp och botten kunde ha synkroniserats bättre. Philips limpa har en lång väg att gå innan den kan jämföras med en ordentlig stereoanläggning.

SLUTSATS OCH KONKURRENTER

Med ett vägledande pris på 13 990 kronor

befinner sig Fidelio B97 i ett urstarkt fält av potenta ljudlimpor. Men tyvärr: trots sin smarta design och sina utmärkte anslutningsmöjligheter lyckas den inte riktigt leva upp till förväntningarna på ljudet. Varken mittkanalens röståtergivning, Atmos-ljudet eller surroundeffekterna låter särskilt övertygande i våra öron. Philips-limpan måste därför erkänna sig slagen av populära konkurrenter som Samsung HW-Q950T och Sonos Arc: Båda kan stoltsera med en större, mer exakt och övertygande surroundljudbild, samt en jämnare ljudbalans för

både film och musik. Vi får inte heller glömma att testvinnaren Klipsch Cinema 600, som trots bristen på Atmos-stöd, faktiskt presterar betydligt bättre på flera områden – och det till ett betydligt lägre pris.

Resultatet är något överraskande, eftersom Philips redan har ett välfungerande ljudsamarbete med Bowers & Wilkins på några av sina bästa tv-modeller, inklusive OLED935, som låter alldeles utmärkt. Kanske kan de få lite inspiration från dessa för sina soundbars?

Med Philips "surround on demand"-koncept kan man placera surroundhögtalarna om det behövs och ha mer ordning när de inte används. (Foto: Philips)

TCL

DISPLAY GREATNESS

C82 4K Mini LED QLED TV

Soundbar TS8132

AWARD WINNING PRODUCTS FROM TCL

Dolby Atmos Chromecast built-in works with Hey Google Works with Apple AirPlay alexa Mini LED QLED androidtv HDMI® 2.1

f TCLNordics

Instagram icon TCL.NORDIC

www.tcl.com

ELGIGANTEN

SAMSUNG HW-Q960A

TUFFT BIOLJUD

Samsung HW-Q960A imponerar med ett slagkraftigt och omslutande surroundljud som låter tuffare än det mesta annat vi har hört i prisklassen. Ett otroligt bra köp!

Målar upp en stor och exakt surround-ljudbild som är oerhört fängslande att lyssna på. Helt klart en av de bästa Atmos-ljudlimporna!

Teckenfönstret sitter på ovansidan av högtalaren och kan vara svårt att läsa när man sitter i soffan.

LJUD & BILD
HIGHEND

**SÄRSKILT
REKOMMENDERAD**

★★★★★
ENASTÅENDE

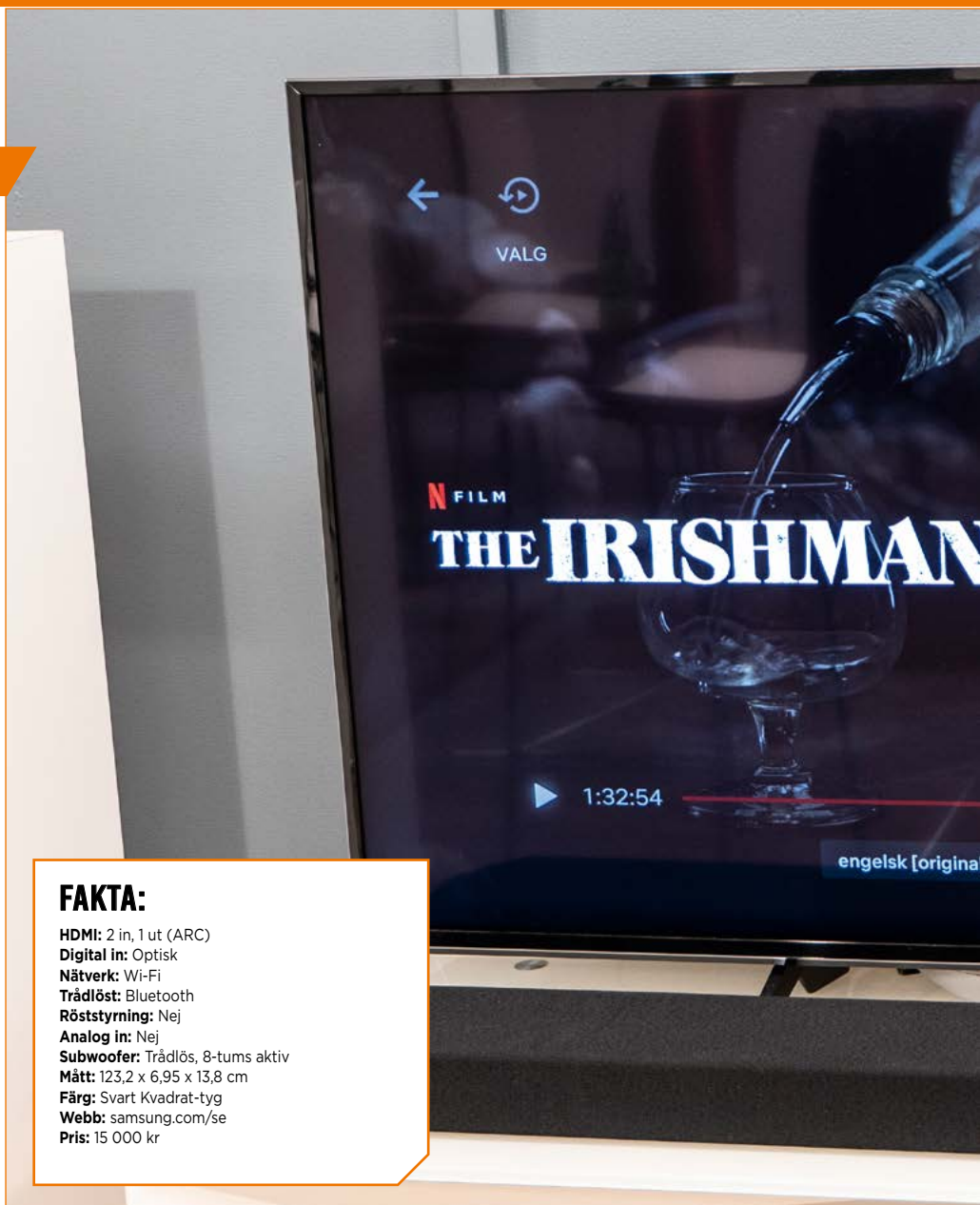
Samsung HW-Q960A

HW-Q960A tar över förra årets modell HW-Q950T, som Ljud & Bild utsåg till Årets bästa soundbar i highend-klassen 2020. Årets modell ser precis ut som den gamla, men har fått ännu fler högtalarkanalerna att återge surroundljudet med. Exakt vad det betyder ska vi återkomma till – men tanken är definitivt att stänga in oss i en bubbla av ljud!

Samsung-högtalaren är utrustad med en HDMI eARC-ingång och kan alltså ta emot högupplösta ljudsignaler från de nyaste TV-apparaterna. Dessutom har den naturligtvis trådlös anslutning via Bluetooth och Wi-Fi. Årets modell har också fått AirPlay, Chromecast och Spotify Connect, så den är väl förberedd för att spela musik.

SAMSUNG HW-Q960A I PRAKTIKEN

HW-Q960A är en stor soundbar, tänkt att

FAKTA:

HDMI: 2 in, 1 ut (ARC)
Digital in: Optisk
Nätverk: Wi-Fi
Trådlöst: Bluetooth
Röststyrning: Nej
Analog in: Nej
Subwoofer: Trådlös, 8-tums aktiv
Mått: 123,2 x 6,95 x 13,8 cm
Färg: Svart Kvadrat-tyg
Webb: samsung.com/se
Pris: 15 000 kr

användas ihop med större TV-skärmar. Med sina 123 centimeter är den ungefär lika bred som en 55-tums TV. Den är däremot ganska låg, så att den får plats under de flesta skärmar. Den är klädd med ett svart högtalartyg från danska Kvadrat, vilket ger det ett relativt diskret utseende. Vägghmontering går också, med hjälp av de medföljande fästena.

Samsung Q960A är lite mer omfattande att installera första gången än de mindre modellerna från samma märke. Det fungerar bäst att ladda ner Smartthings-appen, som även ger tillgång till mer avancerade inställningar. Q960 har bland annat fått Auto EQ-rumskorrektion som hjälper till att anpassa basåtergivningen efter rummets akustik. Detta görs med en inbyggd mikrofon i subwoofern. Om du kopplar högtalaren till en Samsung-TV av senare modell (2021 Q70A och senare) så kan du dessutom utnyttja finessen Spacefit Sound+ som lyssnar av och anpassar hela ljudbilden efter omgivningen.

Q960A är enkel att använda med hjälp av den medföljande fjärrkontrollen, men vi är lite

förvånade över placeringen av displayen ovanpå högtalaren. Den är nästan omöjlig att se från soffan, och det är ju oftast där vi sitter när vi behöver informationen ...

LJUDKVALITET

Som nämnts är Samsung HW-Q960A utrustad med en ganska imponerande uppsättning kanaler. Hela 11.1.4 för att vara exakt. Själva soundbar-högtalaren består av stereo vänster/höger och centerkanal, samt extra höjd- och sidokanaler för Dolby Atmos och DTS-X. Resten av kanalerna återges av bakhögtalarna, som numera har både höjd- och sidoelement. Med i systemet finns även den aktiva, trådlösa subwoofern med en 8-tums bas.

Nu är det ju inte antalet element vi bryr oss om, utan snarare ljudkvaliteten i praktiken. Och Samsung har lyckats åstadkomma ett par hörbara ljudförbättringar i år.

Vi börjar som vanligt med herrarna Joe Pesci och Robert De Niro i gangsterfilmen The Irishman och det är ingen tvekan om att dialogen

framträder starkt och tydligt. Röståtergivning är spröd och närvarande och suger in oss direkt i handlingen. Vi är också imponerade av den stora rumsklangen: Vi får en känsla av att sitta i samma miljö (i det här fallet vid en bardisk) som de två herrarna och kan höra musik och klirrande glas i fjärran. Därefter transporterar handlingen oss till ett mycket större rum (ett fängelse), där vi också upplever att vi blir en del av handlingen, snarare än att betrakta den på avstånd. De extra bakkanalerna bidrar helt klart till en bredare, djupare och mer tredimensionell ljudbild. Det här påminner om riktigt bra ljud på bio!

Vi var naturligtvis tvungna att testa med ett par actionscener också, och det är ingen tvekan om att Q960A kan spela högt och tydligt. Skottlossningen i Snabba cash låter stenhårt när det

smattrar om vapnen och rikoschetterna viner kring våra huvuden. Ingen tvekan om saken: här finns det märkbart mer "liv och rörelse" än vad Sonos Arc lyckas återge med samma scen, utan att det låter ansträngande eller förvrängt.

HUR ÄR DET MED MUSIK?

Fler och fler använder sin TV och soundbar även för att spela musik. Och även om Samsung-högtalaren inte kan ersätta en riktig stereo så fungerar den fint. Den nya låten Rumours

med Lizzo och Cardi B kännetecknas av att subwoofern inte har världens snabbaste och mest distinkta basåtergivning. Men rytterna kommer fram väl, med en kul mellanbas. Sånggrösten har också en fyllig och varm signatur, med ett stort och fylligt mellanregister.

Samsung har rent allmänt en något mörkare återgivning än Sonos, som kan verka lite ljus och tunn men också lite mer detaljerad ibland. Samsungs stereoljud blir lite snävare med musik och en del låtar kan därför tjäna på att växlas över till Surround-ljudläget. Det öppnar upp ljudbilden ordentligt. Men det kan också låta lite konstlat/överdrivet med en del musikstilar.

HW-Q960A har högtalarelement även på sidan, som bidrar till en bredare ljudbild. Det bör man tänka på när man väljer placering. (Foto: Geir Gråbein Nordby)

Samsung HW-Q960A har två HDMI-ingångar och en HDMI-utgång med ljudretur från TV:n (eARC). (Foto: Geir Gråbein Nordby)

SLUTSATS

Samsung HW-Q960A är definitivt en av de bästa soundbar-högtalarna i sin klass. Tack vare stöd för de viktigaste ljudformaten och en arsenal av högtalarelement ombord lyckas den skapa en enormt stor, men ändå exakt och omslutande ljudbild. HW-Q960 låter supertufft med film och fungerar

dessutom utmärkt med musik. Subwoofern är inte lika tight som exempelvis Sonos mer påkostade Sub, och somliga föredrar nog den lite stramare och mer detaljerade musikåtergivningen från Arc. Men för varierat TV- och film ljud är den här soundbar-högtalaren från Samsung svårslagen – speciellt med tanke på det fina priset.

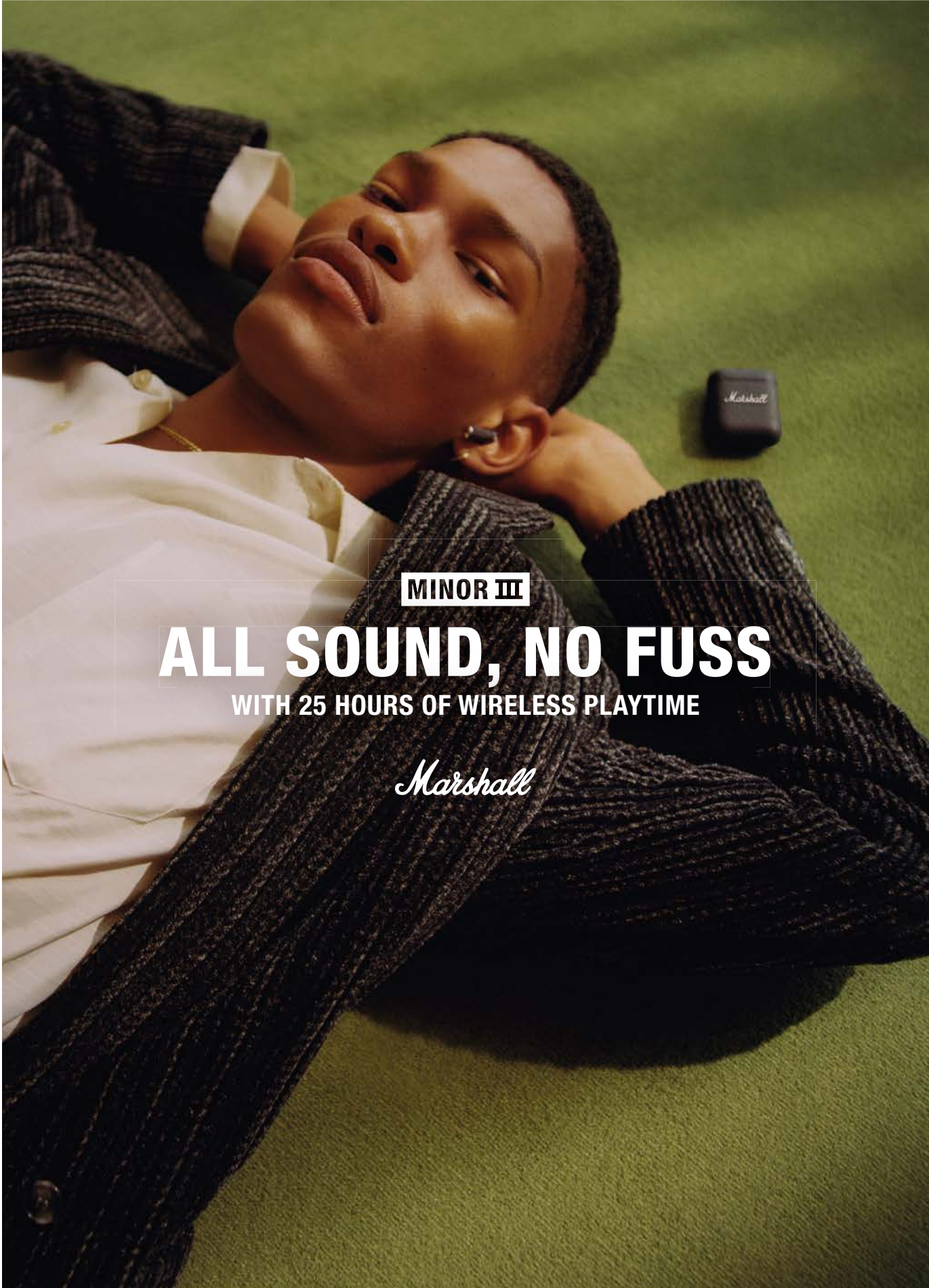

★★★★★
World's No.1
OLED TV Brand

LG GALLERY TV

OLED GX | One with the wall

MINOR III

ALL SOUND, NO FUSS

WITH 25 HOURS OF WIRELESS PLAYTIME

Marshall

AVAILABLE AT: **ELGIGANTEN**

SONOS ARC, SUB (GEN 3), 2 X ONE SL

SONOS BÄSTA HEMMABIO

Sonos bästa soundbar Arc blir ännu bättre med trådlösa bakhögtalare och subwoofers. Här får du äkta hemmabioljud.

+ Öppet och fint ljud, med massor av detaljer. Surroundljudet med bakhögtalare är riktigt bra och subwoofers ger bas av hög kvalitet. Genomgående användarvänligt.

- Det sprudlar aldrig om dynamiken. TruePlay-rumskorrekturen tar bort värme från ljudet, vi saknar en möjlighet att välja klang efter korrekturen. Första installationen kan ta tid.

Första gången vi testade Sonos Arc var förra sommaren. En soundbar som föll oss i smaken och som helt på egen hand – utan subwoofers eller någonting – lyckades förbättra filmupplevelsorna avsevärt. Den är inte bara mycket bättre än ljudet du får från någon TV (skulle bara fattas!), utan också bättre än många andra soundbar-högtalare för samma pengar där en subwoofers ingår i priset. Största styrkan är den rena, öppna ljudbilden som svävar ut i rummet som en gas. Ljudeffekterna i Atmos-ljudspår ger en fin illusion av att komma uppfraån och sidohögtalarna övertygar mer om att ljudet kommer bakifrån än många andra soundbar-högtalare.

Ändå finns det gränser för vad en soundbar kan åstadkomma på egen hand, utan extra subwoofers eller bakhögtalare. Och eftersom Sonos har alternativ för sådana är det hög tid att ta reda på hur en komplett Sonos-surroundanläggning låter. Med Arc längst fram, den

senaste generationen av den utmärkta SUB som tar hand om basen och med ett par Sonos One SL som bakhögtalare.

Det här är en mycket flexibel lösning, eftersom bakhögtalarna egentligen är ett par helt vanliga trådlösa Sonos-högtalare som kan spela musik i andra rum när du inte använder dem i hemmabion. Fast allra enklast är förstås att installera dem som bakhögtalare och sedan låta dem vara.

TÅLAMODSPRÖVANDE

Första installationen tar lite tid. Speciellt om några av produkterna inte är uppdaterade med den senaste firmware-versionen. Först måste Arc läggas till och eventuellt uppdateras. Efter ett par minuter kan appen hitta subwoofers, para ihop den Arc ... och uppdatera subwoofers. Samma sak händer med varje bakhögtalare. Appen hittar först den ena, sedan måste du uppdatera. Sedan kan den andra högtalaren läggas till. Men först måste den uppdateras. Det är nästan plågsamt. Allt hade kunnat vara så mycket enklare om det gick att hitta alla

Sonos-produkter i appen, para ihop subwoofers och bakhögtalarna med Arc och på så sätt skapa ett komplett surroundsystem. Sedan hade appen kunnat be oss att uppdatera samtliga komponenter.

ANVÄNDARVÄNLIGT

När installationen äntligen är klar går resten lekande lätt. Välj TruePlay för att korrigera ljudet efter rummets akustik. Då försvinner eventuella färgningar och skevheter i ljudbilden, men på samma gång tappar man värme och fyllighet i mellanregistret. Vi hade velat kunna välja mellan olika klanginställningar efter korrekturen, så att man kunnat skraddarsy ljudet efter sin egen smak.

Annars är det inte svårt att styra systemet. TV:n kopplas till HDMI eARC-kontakten och ljudet strömmas enkelt därifrån. För att lyssna på musik använder du appen för att logga in på dina favorittjänster. Tidal, YouTube, Apple Music, you name it. Och så Spotify Connect. Sonos-högtalare i olika rum kan enkelt grupperas för att spela samma musik, om du vill.

FAKTA:

Passar skärmstorlek: 50 tum och större
HDMI: 1 ut (ARC)
Digitalingång: Optisk (adapter HDMI/optisk ingår)
Analogingång: Nej
Nätverk: Wi-Fi (2,4 GHz), ethernet
Trådlöst: Spotify, Tidal, Apple Music, Deezer, Bandcamp, SoundCloud, Tunes, YouTube Music, Storytel, Fabel, AirPlay 2, m.m.
Röststyrning: Google Assistant, Amazon Alexa
Subwoofer: Sonos SUB (Gen 3), 2 st 4x6-tums baselement
Mått: 114,2 x 8,7 x 11,6 cm
Färg: Svart, vit
Webb: sonos.com
Pris: 21 600 kr

LJUDKVALITET

Sonos Arc med familj låter ytterst öppet och detaljerat, mycket snarlikt vad Arc gör på egen hand. Bara med en mycket mer stabil och fysisk bas, och med mer storslaget och omslutande surroundljud från de extra bakhögtalarna.

Dialogen på film, till exempel Netflix-mästerverket *The Irishman* med Dolby Atmos-ljudspår, är verkligen klockren och sticker ut från resten av ljudbilden. Joe Pesci och Robert De Niros samtal från var sin sida av en bardisk återges med ännu tydligare konsonanter än med Samsung Q960A, så att man lekande lätt hör varje stavelse.

Surroundljudet är stort och öppet, och även om Samsung kan skryta med fler kanaler och högtalarelement så tycker vi inte att ljudbilden bakifrån är sämre hos Sonos. Även känslan av höjd – "ljud från ovan" – är också väl omhändertagen av Sonos, men här är nog Samsung antagligen ännu ett strå vassare. Inte minst för att bakhögtalarna också spelar ljud upp mot taket, inte bara Arc som hos Sonos.

Ska vi klaga på något så är det att ljudet alltid är lite tunt. Jodå, subwoofern ger ifrån sig bra och delvis fysiska baseffekter, men det saknas lite tryck och engagemang i mellanbasen. Och vi saknar Samsung-systemets stora, massiva bröstklang. Just där är Sonos lite svag, och kan dessutom uppfattas som lite vass.

MUSIK

Musik låter rent och öppet med Sonos. Väldigt mycket "Hi-Fi". Vi uppfattar ljudet som korrekt, utan oönskade maskeringar eller färgningar. Instrument och röster framträder väl. Återigen är ljudkaraktären aningen tunn, vilket vi hade velat fixa till lite. Men med musik tycker vi ändå att Sonos är att föredra framför Samsung, inte minst på grund av en bättre subwoofer. Sam-

Ett par Sonos One SL är idealiska som bakhögtalare till Arc. Om du inte är nöjd kan du köpa de dyrare Sonos Five. Foto: Sonos

sungs är lite mer bullrig i basen, Sonos är mer kontrollerad och upplöst.

Allt ljud – även musik i stereo – återges i princip i surround med Sonos-systemet. Det finns inga olika ljudlägen, du kan till exempel inte välja ren stereo. Du kan visserligen inaktivera bakhögtalarna i appen för att lyssna på musik i stereo. Då kommer Arc fortfarande att försöka simulera en surroundeffekt, men den blir mindre än med bakhögtalarna aktiverade. Vi hade ändå velat ha ett stereo- eller Pure Direct-ljudläge.

SLUTSATS

Sonos Arc är en bra soundbar på egen hand – och ännu bättre tillsammans med trådlös subwoofer och bakhögtalare! Ljudkaraktären är väldigt snarlik, så om du inte gillar Arcs lite tunna ljudsignatur är det inte säkert att de extra

högtalarna kommer att ändra på det. Ljudet är fortfarande lite tunt, men å andra sidan oerhört detaljerat och luftigt, och subwoofern SUB (Gen 3) ger kvalitetsbas med en tyngd som man inte får med subwoofern som ingår i andra soundbar-system. En bas som vi tycker att Arc är i desperat behov av.

Prislappen blir mycket högre av att lägga till sub och bakhögtalare, men vi tycker att det är värt det. Alternativt kan du börja med bara Arc och bygga vidare på systemet längre fram. Tips: De billigare IKEA Symfonisk -högtalarna fungerar också i det här systemet.

Sonos SUB har kommit i sin tredje generation. Ljudmässigt är den likadan som tidigare utgåvor men den har en kraftfullare processor för att göra den mer framtidssäker. Foto: Sonos

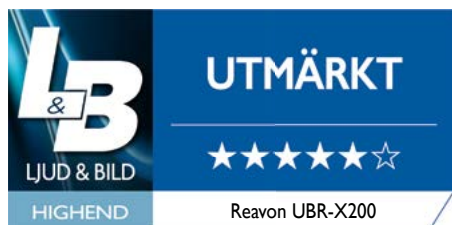
REAVON UBR-X200

DEN NYA BIOCHEFEN?

Reavon UBR-X200 riktar sig till filmentusiaster som vill pressa ut maximalt ur sina disk-samlingar. Med solid byggkvalitet, skarp bild och bra anslutningar och inställningar är detta en spelare för de riktigt sparsmakade.

+ Reavon UBR-X200 visar favoritfilmerna med knivskarp bild- och ljudkvalitet och ger dessutom många justerings- och anslutningsmöjligheter.

- Reavon-spelaren är en kostsam och renodlad disk-spelare, utan några streaming-appar ombord. Fjärrkontrollen är infraröd och relativt riktningssärlig.

Det händer inte ofta att vi testar Blu-ray-spelare längre, av den enkla anledningen att marknaden har stått en smula stilla de senaste åren! Ända sedan kinesiska Oppo lade ner produktionen av sina populära disk-snurrare har flera av de stora elektronikföretagarna slutat tillverka BD-spelare. Och de som fortfarande gör det kommer sällan med något nytt och spännande. Men det tänker alltså Reavon göra någonting åt!

VEM ÄR REAVON?

Reavon är en del av det franska elektronikföretaget Groupe Archisoft. Det franska märket är en nykomling på Blu-ray-marknaden men gör nu entré med två helt nya 4K Blu-ray-spelare. Här tar vi oss an toppmodellen UBR-X200 som är fullproppad med analoga utgångar, kan spela SACD och mycket mer. Men det finns också en lillebror UBR-X100, utan analoga utgångar, som är relativt snarlik. Är de värdiga efterträdare till

Oppo, och finns det ens plats för nya BD-spelare 2021? Låt oss testa och se!

REAVON UBR-X200: SOLID BYGGKVALITET

Toppmodellen UBR-X200 är alltså den dyraste av de två spelarna och med ett pris på 17 500 kronor hamnar den i det övre skiktet för Blu-ray-spelare på marknaden i dag. Så vad får man egentligen för pengarna?

Vårt första intryck när vi packar upp UBR-X200 är i alla fall att den känns tung och gedigen och har en förtroendeingivande byggkvalitet. Den kanske inte riktigt matchar den "stridsvagns-liknande" konstruktionen vi minns från Panasonics flaggskepp DP-UB9000, men vi snackar definitivt om en spelare som kommer att se bra ut i hemmabio-racket. Och även om den ser bra ut på utsidan så misstänker vi att Reavon (klokt nog) har satsat mest resurser på insidan.

Under skalet är UBR-X200 utrustad med en stabil strömförsörjning och en påkostad analogdel med en 8-kanals DAC från Burr-Brown

(PCM1690). Anslutningarna är också mycket bra, med dubbla HDMI-utgångar och analoga 7.1-utgångar för de som har äldre surroundförstärkare. Hifi-entusiaster kommer att uppskatta dedikerade stereoutgångar med RCA och balanserad XLR. UBR-X200 har också en RS-232C-port för fjärrstyrning samt en USB. Vi hittar däremot ingen trådlös Wi-Fi-anslutning: om man vill koppla den till hemnätverket måste man alltså använda ethernet-kontakten.

FET FJÄRR

Fjärrkontrollen som ingår till Reavon UBR-X200 är en maffig historia, med direktknappar för snudd på alla funktioner. Den är också utrustad med bakgrundsbelysta knappar, vilket är oumbärligt i biomörkret. Man måste visserligen trycka på en speciell knapp för att sätta på ljuset, knapparna lyser inte av sig själva. Fjärrkontrollen är dessutom IR-baserad, vilket innebär att den är ganska riktningssärlig och måste pekats mot spelaren för att styra den.

Reavon-spelaren klarar för övrigt fjärrkon-

FAKTA:

Typ: 4K UHD Blu-ray-spelare
Utgångar: 2 HDMI, optisk digital, 7.1 analog, stereo RCA/XLR
Ingångar: USB 3.0
HDR: HDR10, Dolby Vision
Övrigt: Kan göras zonfri, fjärr med ljus
Webb: reavon.com
Pris: 17 500 kr

Därför är det glädjande att Reavon stöder de allra flesta skivformat man kan tänka sig, inklusive CD, DVD, Blu-ray och naturligtvis UHD-Blu-ray. Om du väljer toppmodellen UBR-X200 kan du dessutom spela SACD- och DSD-filer.

Däremot hade den problem med att svälja min gamla HD-DVD-kopia av Transformers, men det får jag leva med ...

Reavon kan också spela upp musik- och videofiler över trådbundna nätverk. Då

någon smart-plattform. Om du vill ha Netflix, YouTube eller andra tjänster får du använda dig av en Apple TV eller någon liknande mediaspelare.

Här är det definitivt fysiska skivor som är i fokus. Och direkt från första början visar sig Reavon UBR-X200 vara en snabb och smidig spelare att använda: Startmenyn kommer upp omedelbart och det är nästan noll väntetid för att öppna skivluckan, mata in och läsa filmerna. Du kan också välja om spelaren ska starta filmen automatiskt när du sätter i den eller vänta tills du har gjort önskade inställningar.

BILDKVALITET

Reavon UBR-X200 är utrustad med en toppmodern videoprocessor från Mediatek som hanterar all bildbehandling, inklusive uppskalning

trollsignaler via HDMI-CEC, så det går utmärkt att använda TV:ns fjärrkontroll för enkla funktioner som play/pause.

ANVÄNDNING OCH FINESSER

Chansen är stor att de som överväger en sådan här spelare har en omfattande filmsamling.

stöder den bland annat FLAC, AIFF, DFF, DSF, JPG, TIFF, MKV och M2TS. Däremot saknas stöd för ISO/BDMV-filer som de äldre Oppo-spelarna har

Både UBR-X200 och UBR-X100 kan göras zonfria med ett par enkla grepp, men hur det går till ska vi inte gå in på här.

UBR-X200 är alltså en renodlad universal-spelare som tar de allra flesta format. Däremot har den inga strömnings-appar eller

av äldre DVD- och Blu-ray-filmer till 4K-upplösning. Men om vi ska vara helt ärliga så är det nästan mer intressant att se vad spelaren INTE gör i det här fallet.

Vi kopplade upp Reavon-spelaren till vår nuvarande referensskärm, närmare bestämt Panasonic OLED-flaggskepp TX-65JZ2000. Skärmen har en knivskarp, färgneutral bild som enkelt avslöjar skavanker i källmaterialet. Men bilden som visas av Reavon är praktiskt taget felfri.

Vi körde en rad testfilmer på både DVD, Blu-ray och 4K Blu-ray, där vi växlade mellan att låta spelaren och TV:n ta hand om uppskalning, interpolering och så vidare. Och

Reavon-spelaren visade sig vara helt i klass med Panasonics egen videoprocessor.

En gammal Blu-ray-favorit som *The Fast & Furious* ser riktigt läcker ut. Jag har sett den här rånarklassikern ett tiotal gånger nu, men aldrig lika gnistrande som här. De trimmade importbilarna glöder med starka nyanser i lacken och dialogscenerna med Vin Diesel och Paul Walker har slående lite brus.

En annan film som fick nytt liv var Blu-ray-versionen av *Back to the Future*. Även där är bilden skarp och utan brus, och utan hackande rörelser när Marty McFly rullar iväg på en skateboard, med ärkerivalen Biff Tannen hack i häl.

Naturligtvis var vi tvungna att kolla på 4K Blu-ray-versionen av *Braveheart*, och även här fick vi en känsla av nostalgi, men också en känsla av att se filmen för första gången! Den knivskarpa 4K-versionen har en tjusig, nyanse-rad färgpalett och massor av små detaljer i de skotska slagfälten som man inte var lika medveten om förut. Färgerna på den engelska adelns kostymer och detaljerna i mörka scener är verkligen imponerande och framträder väl med Reavon-spelaren.

Vi var naturligtvis tvungna att kolla på en Dolby Vision-titel också. Harrison Fords *Patriot Games* serveras i Dolby Vision och Dolby Atmos-ljudspår, här kunde vi snabbt verifiera att Reavon skickar bild- och ljudinformation korrekt till Panasonic-skärmen, som kvitterade med potent bild och ljud i Dolby-formaten.

Apropå svårta och detaljer: Reavon har försett spelaren med gott om justeringsalternativ som ska göra det möjligt

att pressa ut optimal bild och ljud i just din anläggning. Här kan du bland annat välja om spelaren ska ta hand om uppskalning och annan bildbehandling, eller skicka vidare signalen obehandlad till TV:n (Source Direct).

Allra bäst resultat fick vi med Source Direct-läge, kombinerat med Panasonics-skärmens neutrala Filmmaker Mode. Det gav en vacker, jämn och trovärdig återgivning av biofilmer med 24 i bildfrekvens, utan tecken på hackningar. Här är det fritt fram att avnjuta filmklassikerna så som de var tänkta att ses!

Spelaren har också en minnesfunktion, så att du kan spara inställningar för flera bildskärmar. Här hittar du till exempel separata bildprofiler för LCD-TV, OLED-TV och projektor.

LJUDKVALITET

UBR-X200 är utrustad med balanserade XLR-utgångar och dem använde vi oss av när vi testade ljudkvaliteten i stereo, inkopplad till vår Hegel-anläggning (P30/H30) och golvhögtalarna JBL Synthesis HDI 3800.

Reavon visar sig också vara en utmärkt musikspelare: för det första är det en imponerande låg brusnivå, som verkligen låter detaljerna skina igenom. Inspelningarna med

Trondheimsolisterna från norska 2L (*Souvenir, Divertimenti, Magnificat*) är verkligen vackra. Ljudbilden är stor, hög och djup, men instrumenten får dessutom en mycket exakt placering.

Reavon-spelaren låter vackert även när vi utmanar den med en krävande skiva som Gustav Holsts *Planeterna*. Instrumenten får gott om plats och den dynamiska precisionen är imponerande. Och när vi spelar *Rage against the Machine* på hög volym låter det supertufft med tight, hård bas och massor av tryck i trummorna. Reavon gör verkligen inte bort sig i en kräsen hifi-anläggning!

SLUTSATS

Reavon UBR-X200 är en ytterst välbyggd Blu-ray-spelare som stöder praktiskt taget alla aktuella video- och skivformat. Den kan också enkelt göras zonfri. Spelaren imponerar med utmärkt bild- och ljudkvalitet, och har gott om avancerade justeringsalternativ som kan skraddarsys för just din anläggning. Reavon-spelaren ligger i en hög prisklass, men om du sitter på en stor och varierad filmsamling och en påkostad skärm eller projektor så kan den faktiskt vara värd pengarna.

Obs! Om du ändå inte behöver analoga utgångar utan mest är intresserad av videoprestanda så rekommenderar vi hellre lillebror UBR-X100 som kostar hälften så mycket. Den har samma videodel som UBR-X200 men får klara sig utan analoga utgångar och SACD-uppspelning.

★★★★★★★★★
World's No.1
OLED TV Brand

LG GALLERY TV

OLED_{evo} G1 | One with the wall

ZERO GAP GALLERY DESIGN | PERFECT BLACK | PERFECT COLOUR
FILMMAKER MODE | DOLBY VISION | DOLBY ATMOS | HDMI2.1

SONY BRAVIA XR-75Z9J

KANONSTARK 8K-SKÄRM

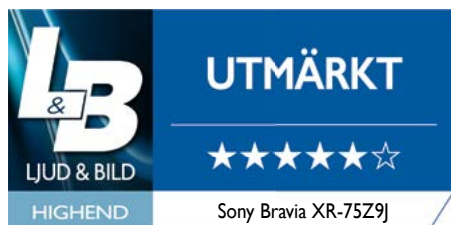
Med knivskarp 8K-upplösning och avancerad bildbehandling levererar Sony Z9J en bildupplevelse av sällan skådat slag. Men vi saknar mer 8K-innehåll!

Sony Z9J har en imponerande kontrastrik och färgstark bild och är bland det bästa vi har sett med en traditionell LCD-skärm.

Sony-skärmen saknar (fortfarande) stöd för 8K-video från YouTube, vilket begränsar tillgången på innehåll i det knivskarpa formatet.

Sony har serverat ett antal läckra TV-skärmar till oss videofantaster den senaste tiden:

OLED-flaggskeppet A90J är en av modellerna som har imponerat mest på oss hittills. Nu är turen kommen till Bravia Z9J, som är det häftigaste Sony kan leverera på LCD-fronten i år.

Z9J är en del av Sonys exklusiva Master-serie och finns bara i stora storlekar på 75 och 85 tum, där priset sträcker sig upp till 100 000 kronor för den största.

Förutom en knivskarp LCD-panel med 8K-upplösning har TV:n Sonys intelligenta Cognitive XR-videoprocessor och det senaste Google-gränssnittet. Tillsammans med potenta inbyggda högtalare utlovar Sony TV-upplevelser utöver det vanliga!

SONY BRAVIA XR -75Z9J – DESIGN

Bravia Z9J har många likheter med förra årets toppmodell ZH8. Vi snackar om en tämligen kraftig, industriell mastodont-TV.

Sony-skärmen är definitivt större än en elegant OLED-TV som A90J. Den är också tjockare om livet än till exempel Samsungs QN900A med MiniLED-teknik. Detta beror på att Sony använder en konventionell LED-bakbelysning i sin toppmodell, vilket tar betydligt mer plats.

Men Sony har ändå ett par smarta grepp på designfronten: de medföljande fötterna kan ställas antingen brett eller smalt för att passa på olika TV-bänkar. Skärmen kan också höjas ett snäpp för att ge plats åt en soundbar. Väggsmontering går naturligtvis också, via standard-VESA-fäste. Då måste du dock se till att den sitter säkert fast, 75- och 85-tummarna väger 46 respektive 62 kilo!

ANVÄNDNING OCH FUNKTIONER

Z9J levereras med Sonys premiumfjärrkontroll. Den har en borstad front, ligger bra i handen och är dessutom utrustad med bakgrundsbelysta knappar. Knapparna ger också bra taktill återkoppling när vi trycker på dem – mycket bättre än den lite trista standardfjärren som

ingår till de billigare modellerna från Sony.

Android-användargränssnittet har fått en ansiktslyftning och finns här i den nya versionen som heter Google TV. Menysystemet har blivit mer överskådligt och app-utbudet är felfritt.

Sony har också sett till att uppdatera årets modell med bättre anslutningar. Z9J har fyra HDMI-ingångar, varav tre stöder 2.1-standard. Med en bandbredd på 48 Gbit/s kan den ta emot videosignaler upp till 8K/60p eller

FAKTA:

Storlek/typ: 75-tums 4K LCD
Upplösning: 7680x4320 (8K Ultra HD)
Operativsystem: Google TV (Android 10)
Ingångar: 4 HDMI (3 x 2.1), 3 USB
Utgångar: Optiskt digitalt ljud
HDR: HDR10, HLG, Dolby Vision
Ljud: Acoustic Multi-Audio-högtalare
Webb: sony.se
Pris: 70 000 kr

4K/120p. Alltså är detta en TV som passar för moderna spelkonsoler som PS5 och Xbox Series X.

Däremot är det en besvikelse att Sony – trots att detta är en Google-TV – fortfarande inte stöder den viktiga AV1-videokodeken helt och hållet. Den krävs för att spela 8K-video från YouTube och var något vi efterlyste i föregångaren ZH8 från 2020. Årets modell har visserligen stöd för AV1 i 4K-upplösning, men däremot lyser stöd för 8K – ironiskt nog – fortfarande med sin frånvaro i Z9J.

YouTube är fortfarande en av få källor till äkta 8K-innehåll. Därför är det lite förvånande att årets modell inte har fått stöd för detta från början. Det är värt att påpeka att konkurrenter som LG och Samsung stödde AV1 med 8K-innehåll redan i förra årets modeller. Vad händer, Sony?

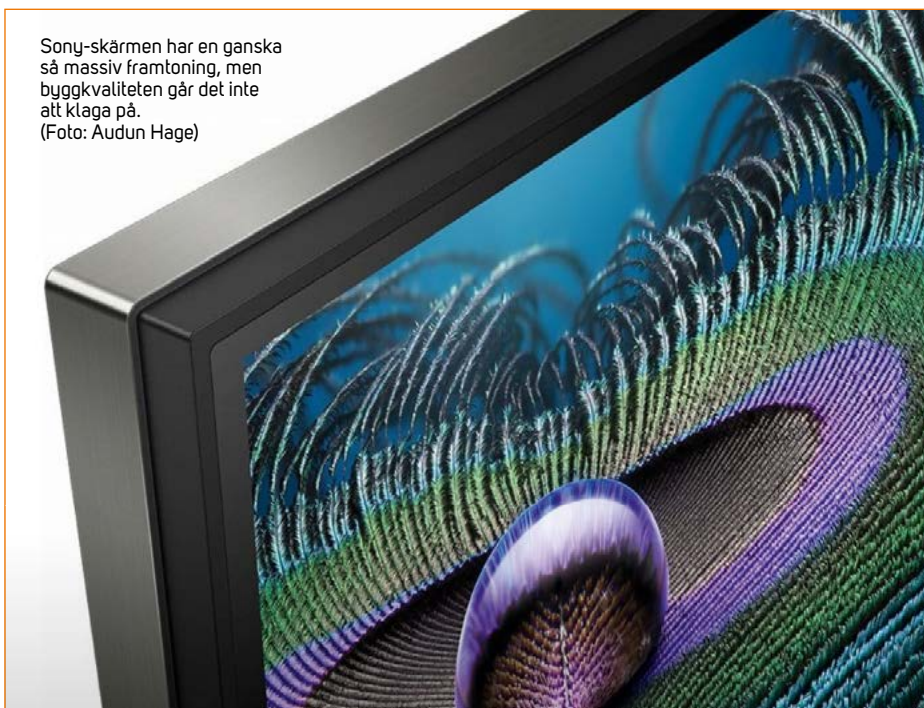
BILDKVALITET

Oavsett om källmaterialet har hög eller låg upplösning är Sony-skärmen lyckligtvis utrustad med en kraftfull videoprocessor som får det mesta videoinnehåll att se riktigt läckert ut. Vi har redan positiva erfarenheter av Sony XR-bildprocessorn från modeller som A90J och A80J, och den kommer verkligen till sin rätt på en stor skärm som denna. Sonys bildbehandling har fått vissa "kognitiva" färdigheter för att analysera och optimera bildsignalen.

En långfilm som *Once Upon a Time ... in Hollywood* (Netflix, 4K UHD) ser verkligen mästerlig ut på Sony Z9J. Tarantino-filmen tar oss tillbaka till Hollywood på 60-talet och det känns nästan som att få in en liten bit av soliga Kalifornien i vardagsrummet! Sony-skärmen formligen glöder mot oss och de färgrika scenerna har en imponerande livlig ljusstyrka och kontrast, utan att det tippas över och känns överdrivet. Närbilderna av Rick Dalton (Leonardo DiCaprio) och hans stuntman Cliff Booth (Brad Pitt) är verkligen knivskarpa, utan att det känns överdrivet eller onaturligt. Bravia Z9J är konsekvent trogen mot originalet, utan att vräka på med konstgjord skärpa eller övermättade färger.

Vi var naturligtvis tvungna att kolla in gangsterfavoriten *The Irishman*, som serveras i Dolby Vision HDR-format. Den här filmen av Martin Scorsese har en aningen dystrare färgsättning än Tarantinos Hollywood-epos,

Sony-skärmen har en ganska så massiv framtoning, men byggkvaliteten går det inte att klaga på.
(Foto: Audun Hage)

Google-plattformen har ett brett urval av appar. (Foto: Audun Hage)

vilket kan få den att se lite blek och urlakad ut på mindre kapabla skärmar. Men inte här! Sony Z9J presenterar filmerna med en vacker, färgrik bild som är full av nyanser. Nyanserna i rött är extra imponerande, Jimmy Hoffas kostym och slips har oerhört realistiska toner. Skärpan och detaljrikedomen är suverän, vi kan skymta sömmar och andra små detaljer i Robert De Niros sidenskjortor.

Rörlighetsskärpan är också bland det bästa vi har sett: Sony-skärmen återger 24 Hz-långfilmer med en naturlig filmkaraktär som är väldigt trogen mot originalet, utan att bilden bryts upp och känns hackig.

BRA LJUSSTYRNING

Ingen tvekan om saken: Den allmänna bildkvaliteten tillhör definitivt highend-klassen. Dessutom bidrar den bländande ljusstyrkan (cirka 2 000 nits) till att bilden ser strålande ut i ljusa omgivningar. Däremot har Sony Z9J vissa begränsningar när det gäller svärta och detaljer i mörka scener.

LCD-skärmen är utrustad med LED-bakbelysning som ger relativt bra ljuskontroll. Sony-skärmen lyckas få fram detaljer i mörka scener och kan återge starka HDR-scener utan att ljuset blöder över i de mörka områdena. Men Z9J kan naturligtvis inte riktigt mäta sig med OLED-teknikens ljusprecision.

Sonys egen A90J har till exempel en ännu djupare, mer kolsvart svärta som kommer mer till sin rätt i ett mörkt filmrum. En konkurrent som Samsung QN900A (test är på gång) har

också en mer finmaskig och precis ljusfördelning tack vare dess många zoner med Mini-LED-ljus.

Sony har valt den mer traditionella lösningen med större lysdioder, som måste fördela ljuset till färre enskilda zoner. Det kan orsaka små skuggeffekter (halo/gloria) runt ljusa föremål mot mörka bakgrunder. Däremot är Sony Z9J definitivt bland de mest exakta LCD-skärmarna vi har sett av denna typ. Här finns till exempel ingen påtaglig ljusblödning runt undertexterna, som man får tåla på LCD-skärmar med färre zoner.

LJUDKVALITET

Även i år använder sig Sony av sin så kallade Acoustic Multi Audio-teknik för ljudet. Bravia Z9J är utrustad med strategiskt placerade högtalare under, ovanför och på sidan av skärmen. Tillsammans med fiffig digital ljudbehandling ska detta ge en mer exakt lokalisering av ljudeffekterna från olika ställen i handlingen.

Vi har tidigare blivit imponerade av Sonys Acoustic Surface-teknik i OLED-modellerna, där ljudet kommer rakt ut ur skärmen. Och Z9J ger faktiskt ett liknande intryck också här: Dua Lipas röst är väl förankrad i mitten av bilden medan publiksorlet kommer in från sidorna. Den allmänna ljudkvaliteten är också mycket bra, med utmärkt klarhet och talförståelse. Även ljudeffekterna har fin fyllighet, tack vare extra bashögtalare på baksidan.

Sony-skärmen har också en bonusfunktion som gör att man kan använda skärmens

inbyggda högtalare som centerhögtalare i en större ljudanläggning. Det finns separata högtalarkontakter på baksidan som man kan koppla till utgången på sin surroundförstärkare.

SLUTSATS

Sony är kända för att lägga extra kraft på sina toppmodeller och Z9J är ingen besvikelse: bildkvaliteten är mästerlig, med nyanserad färgåtergivning och fängslande detaljrikedom. Sony-skärmen är dessutom en riktig ljuskanon som får HDR-innehåll att se riktigt spänstigt och levande ut! Däremot är det en liten besvikelse att Sony (fortfarande) inte har fått ordning på stöd för YouTube-video i 8K-upplösning.

Det råder ingen som helst tvekan om att detta är en TV för särskilt intresserade och krävande entusiaster: 75 000 kronor för något som trots allt är en relativt traditionell LCD-TV kan verka i saftigaste laget 2021, speciellt som konkurrenter som Samsung kan locka med en tunnare och modernare 8K-MiniLED-TV. Vi får inte heller glömma bort att Sonys egen 83-tummare XR-83A90J, med alla dess OLED-kvaliteter, också ligger på samma prisnivå som Z9J.

Vilken Bravia-TV som är bäst beror i slutändan på dina egna behov. Om du föredrar botenlös och kolsvart svärta för mörka filmkvällar har OLED helt klart sina fördelar. Om du däremot letar efter en skarp, färgrik TV med massor av ljusstyrka så är Sony Z9J en ytterst potent kandidat!

Jabra GN

ELITE 85t | ÄKTA TRÅDLÖSA ÖRONSNÄCKOR

Bullerdämpning, otrolig ljudkvalitet och kompakt design:

GÖR INGA KOMPROMISSER

Helt inställbara Jabra Advanced Active Noise Cancellation™

12 mm högtalare för maffigt ljud och kraftfull bas

Upp till 5,5 timmars batteri och upp till 25 timmar med fodralet (med ANC på)

IPX4-klassade med 2 års garanti mot damm och vatten*

*Du måste registrera dig för appen Jabra Sound+

Tillgängligt hos:
Jabra.se

PANASONIC TX-65JZ2000E

GRÄDDAN AV BILDKVALITET

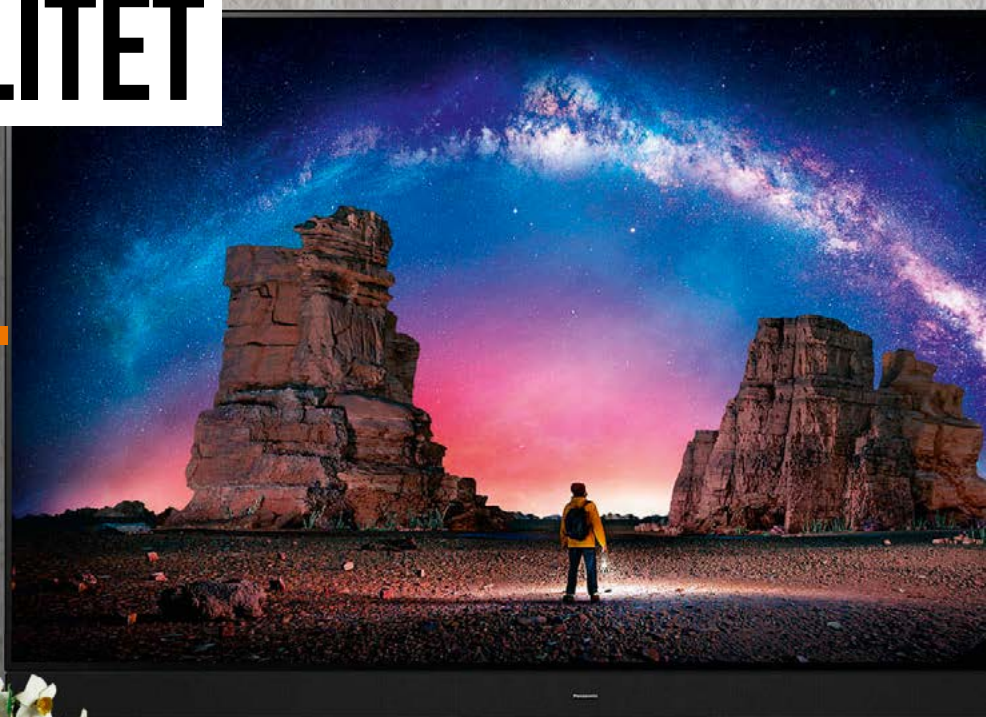
Panasonics OLED-flaggskepp JZ2000 gör filmer och TV-serier till en ren njutning att titta på.

Panasonic JZ2000 återger filmer och serier precis som de var tänkta att se ut, med ytterst precisa färger och suverän kontrast.

Panasonics gränssnitt saknar en del populära appar, bland annat Disney+. Dessutom vill vi ha en större skärm än 65 tum!

**SÄRSKILT
REKOMMENDERAD**

UTMÄRKT

Panasonic TX-65JZ2000E

Panasonics nya OLED-flaggskepp JZ2000 har ett gott rykte att förvalta: nykomlingen tar över stafettpipen efter tidigare toppmodeller som HZ2000 och GZ2000, som båda har haft en råstark bildkvalitet. Helt enkelt gräddan bland OLED-skärmar!

Till modellåret 2021 har Panasonic förbättrat flaggskeppsmodellen ytterligare, med ett nytt användargränssnitt och uppdaterade anslutningar (HDMI 2.1). På bildsidan har den bland annat en ny och smartare videoprocessor

(HCX AI). Panasonic har även i år slagit sina kloka huvuden ihop med Technics under utvecklingen av högtalarsystemet, som har fått ett par extra kanaler för att förbättra ljudupplevelsen. Tack vare stöd för Dolby Vision IQ, HDR10+ Adaptive-videofORMAT och Atmos-ljud är allt klart för att avnjuta filmer och serier i högsta kvalitet.

DESIGN

Designmässigt liknar JZ2000 klart sin föregån-

FAKTA:

Storlek/typ: 65-tums 4K OLED
Upplösning: 3840 x 2160 (4K Ultra HD)
Operativsystem: My Home Screen 6.0
Ingångar: 4 HDMI (2.1), 3 USB
Utgångar: Optisk digitalt ljud
HDR: Dolby Vision, HDR10+, HLG
Övrigt: Dolby Atmos, HX AI-videoprocessor
Webb: panasonic.se
Pris: 41 000 kr

gare HZ2000. Sedd framifrån är detta en elegant och diskret OLED-skärm, med en avskalad design och mörk inramning som inte är prålig. Byggkvaliteten är solid och välgjord, precis som vi är vana vid från Panasonic.

När man tittar på JZ2000 från sidan ser man direkt att den är tjockare än de flesta OLED-skärmar. Det beror på ett omfattande ljudsystem från Technics, som består av en undermonterad ljudlist, uppbackad av högtalare på baksidan. Högtalardelen innebär också att TV:n sticker ut mer från väggen om man väljer att montera den där.

När vi testade HZ2000 förra året anmärkte vi på att sockeln gärna hade fått vara vridbar. Därför är det glädjande att Panasonic har ordnat just detta på årets modell, så att man enkelt kan vända skärmen åt valfritt håll.

ANVÄNDNING OCH FINESSER

Som bekant har Panasonic använt sig av Googles

Android-operativsystem i några av årets modeller, inklusive JX800 som vi har testat med fint resultat. I JZ2000 har de dock behållit sitt eget traditionella användargränssnitt, MyHomeScreen, som nu är uppe på version 6.0.

Användargränssnittet har fått en märkbar ansiktslyftning, med innehåll och videoingångar arrangerade på en transparent menyrad längst ner. Det går också att göra snabbval av bild- och ljudlägen utan att menyerna täcker över bilden. Vilket är väldigt praktiskt. Det är först när man

gör djupdykningar ner i de mer avancerade inställningarna som hela skärmen används.

NY FJÄRRKONTROLL

Vi har tidigare retat Panasonic för deras något ålderstigna fjärrkontroll. Därför är det glädjande att se att de äntligen har kläckt en helt ny version. Det är fortfarande en omfångsrik historia med massor av knappar, men den har fått en mer ergonomisk design. Här finns direktknappar för viktiga funktioner, plus genvägar till de vanligaste strömningstjänsterna. Fjärrkontrollen använder dessutom Bluetooth, så att man kan använda den utan att behöva rikta den direkt mot TV:n.

Däremot har fjärrkontrollen fått sin metallfront utbytt mot plast, och är inte längre bakgrundsbelyst. En liten besvikelse för bio-fansen.

SAKNAR EN DEL POPULÄRA APPAR

Även om Panasonics operativsystem fungerar utmärkt när det gäller skötsel så saknas det fortfarande lite på innehållssidan. Jämfört med stora aktörer som Samsung, LG och inte minst de många Android-TV-apparaterna där ute, får MyHomeScreen nöja sig med relativt få appar och strömningstjänster.

Här finns naturligtvis YouTube, Netflix och Amazon, samt ett antal lokala appar som SVT och Viaplay. Det verkar däremot inte som om Panasonic har lyckats få något avtal med populära tjänster som HBO, Disney eller Apple. Om du är en "seriefanatiker" som abonnerar på alla tjänster är du tvungen att titta på dem genom en extern källa som Apple TV eller Chromecast.

BRA ANSLUTNINGAR

Panasonic har å andra sidan lyckats förbättra anslutningsmöjligheterna på årets modell. JZ2000 har fyra HDMI 2.1-kompatibla ingångar, varav två stöder viktiga gaming-finesser som 4K/120Hz och variabel refresh rate (VRR). Panasonic har också lyckats trimma fördröjningen (input lag) till 14 (4K) respektive cirka 6 millisekunder (1080p), vilket vi också verifierade via mätningar.

Observera: eftersom bara två av ingångarna har full bandbredd för HDMI 2.1, och en av dem också fungerar som ljudreturkanal (eARC), har

JZ2000 kör den senaste versionen av Panasonic's eget MyHomeScreen-användargränssnitt (6.0). Det har en enkel, tydlig layout men är ganska sparsamt utrustat på app-fronten.

man i praktiken bara en enda ingång för PS5 och/eller Xbox Series X om man har en soundbar eller ett ljudsystem inkopplat.

Panasonic har också ett särskilt gaming-läge, men saknar en så kallad "game bar" med alla inställningar på ett enda ställe, vilket konkurrenter som LG och Samsung har introducerat. Alltså måste man gräva lite i menyerna för att få ihop optimala spelinställningar.

UPPGRADEAD VIDEOPROCESSOR - HCX AI

Panasonic har ännu inte använt sig av den så kallade "Evo" OLED-panelen som LG har utvecklat för 2021. I stället bygger TV:n på en vanlig OLED-panel med förbättrad kylning, i form av ett passivt kylelement på baksidan. Detta introduceras även på lillebror JZ1500 från 2021.

Bildbehandling har däremot blivit smartare: Den nya HCX Pro AI-processorn ska kunna identifiera och analysera innehållet och jämföra det mot en databas med olika typer av innehåll för att på så sätt optimera både bild- och ljudkvalitet automatiskt. Detta är en metod som är snarlik den som bland annat Sony, LG och Samsung har introducerat i sina toppmodeller. Om TV:n upptäcker att man tittar på fotboll så fintrimmar den bilden för att göra gräset mer levande och göra ljudet mer stadionliknande. Om den däremot upptäcker att man tittar på en film så prioriterar den verklighetstrogna och exakta färger. Åtminstone i teorin.

BILDKVALITET

Panasonic är kända för sin neutrala bildfilosofi,

som värderar regissörens avsikter högre än att imponera med övermättade färger eller konstgjord skärpa. Det här håller de fortfarande fast vid, bland annat genom att erbjuda neutrala bildlägen som Filmmaker Mode och Professional. Dessutom introducerar de ett nytt Auto AI-läge i JZ2000, som aktivt analyserar bildmaterialet och optimerar det efter vilken genre man tittar på.

Så vilket bildläge ska man välja? Vi upptäckte snabbt att AI-inställningen gör ett bra jobb med det mest bildmaterialet, inklusive filmer och serier. Den verkar dock ha lite överdriven interpolering (rörelsekompenstation), vilket ger supersmidiga rörelser för sport och underhållning, men kan verka lite konstlat för filmer som är inspelade med 24 bilder per sekund. I sådana fall föredrar vi något av Pro-lägena.

Det första intrycket är att JZ2000, precis som sina föregångare, har en förförande naturlig bild, som genast faller oss i smaken och känns trovärdig. Panasonic försöker inte försköna med överdrivna färger eller konstgjord skärpa, vilket annars kan få skådespelarna att se överminkade och plastiga ut. Här får de precis den mängd smink de hade under inspelningen, varken mer eller mindre!

Den neutrala färgbalansen innebär också att även små färgskillnader syns tydligt. När Chris Hemsworth rör sig genom ett skogsområde i Extraction (Netflix, Dolby Vision) ser vi fler gröna nyanser än vi är vana vid, och lastbilen han kappar har mer levande färgtoner. På samma sätt ser hudtoner ytterst trovärdiga ut. Färgprecisionen är helt enkelt grym!

Panasonic-skärmen har också en välfunge-

rande uppskalning och brusreducering. Vi hade en återförening med Eddie Murphy i Snuten i Hollywood och han har sällan sett bättre ut: JZ2000 återger 80-talsfilmen med skarpa och rena bilder, utan att gröta till de små detaljerna. Här ser man detaljer som är lika små som hårstrån!

Den här TV-säsongen har bjudit på många sportevenemang och vi blev imponerade över hur JZ2000 hanterade de många sändningarna från OS i Tokyo. Rörelserna är mjuka och sömlösa och behåller skärpan även när det går undan. AI-läget fungerade felritt.

OLED-skärmar är kända för sin suveräna svärta, men vissa av dem har också en tendens att överdriva genom att vissa mörka områden i bilden "drunknar" i svart, ett fenomen som kallas för black crush. Här är Panasonic i sitt esse, med exakta graderingar i den mörkaste änden av gråskalan. Dessutom ser den intelligenta ljussensorn till att höja eller sänka ljusnivån beroende på ljusförhållandena i rummet. Resultatet är en TV som hanterar de flesta typer av videoinnehåll och visningsförhållanden på rak arm, utan att behöva krångla med bildinställningarna.

LJUDKVALITET

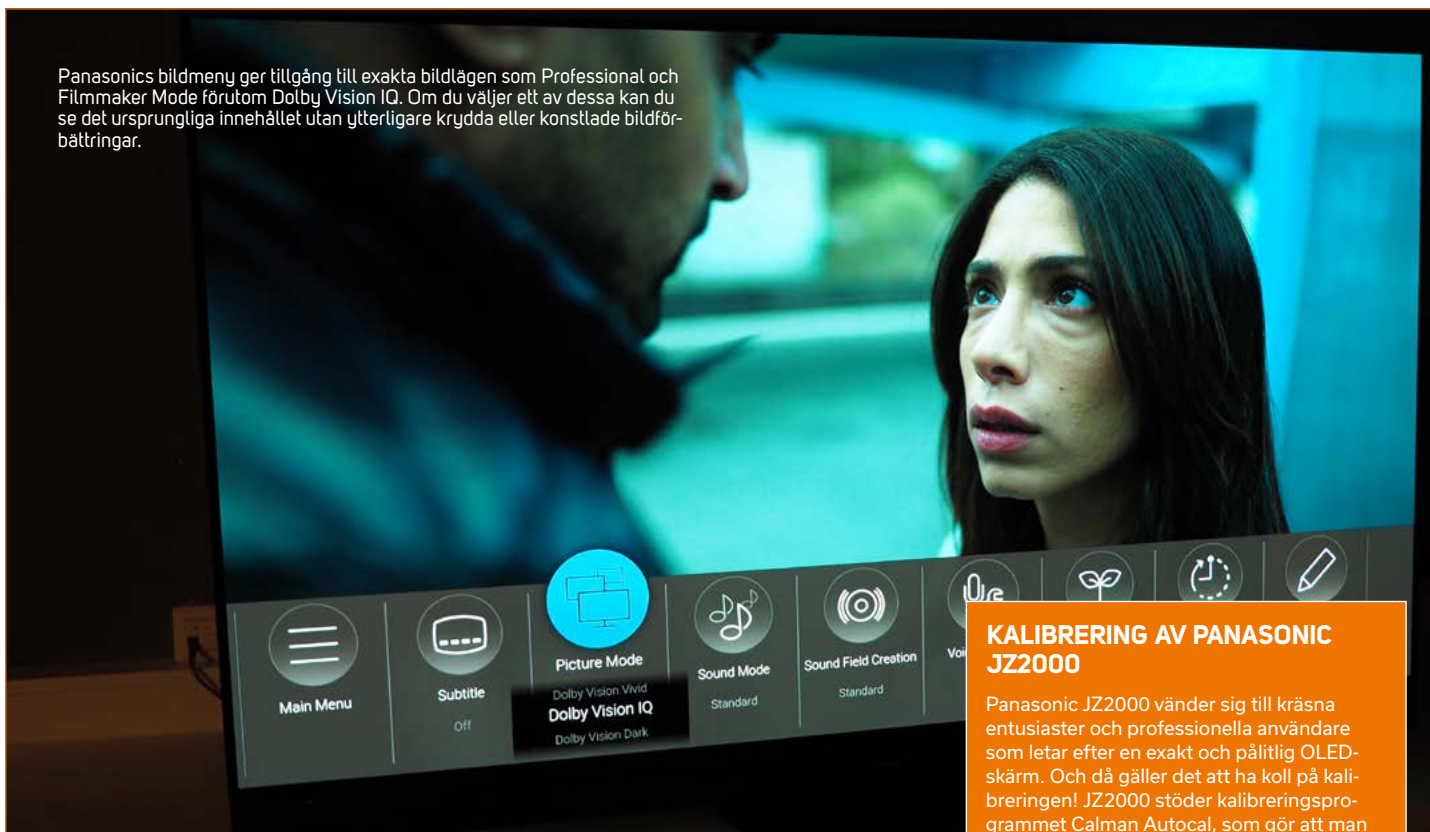
Precis som sina föregångare har JZ2000 ett Dolby Atmos-kompatibelt ljudsystem. Detta är en av de största skillnaderna mellan toppmodellen och billigare modeller som JZ1500. Det handlar om ett relativt omfattande högtalarsystem med särskilda element på framsidan, ovasidan och sidorna: de senare är nya för i år och ska bidra till en bredare ljudbild. Högtalarkanalerna finjusteras med hjälp av en inbyggd mikrofon i fjärrkontrollen som anpassar klangen efter rummets akustik.

Panasonic-skärmen har mycket riktigt ett ytterst snyggt ljud, med klara och distinkta röster, en generös bas och imponerande stor ljudbild. De fartfyllda scenerna i Formula 1: Drive to Survive fyller vårt testrum med överraskande mycket kraft och dynamik, där vi också får en fin känsla av surroundeffekterna från sidan. JZ2000

Panasonics nya fjärrkontroll är stor men ligger väl i handen och ger tillgång till de flesta funktioner. (Foto: Audun Hage)

Panasonics bildmeny ger tillgång till exakta bildlägen som Professional och Filmmaker Mode förutom Dolby Vision IQ. Om du väljer ett av dessa kan du se det ursprungliga innehållet utan ytterligare krydda eller konstlade bildförbättringar.

KALIBRERING AV PANASONIC JZ2000

Panasonic JZ2000 vänder sig till kräsna entusiaster och professionella användare som letar efter en exakt och pålitlig OLED-skärm. Och då gäller det att ha koll på kalibreringen! JZ2000 stöder kalibreringsprogrammet Calman Autocal, som gör att man kan mäta och eventuellt korrigera för små eller stora avvikelser i färgåtergivning och gråskala. Fast om vi ska vara helt ärliga så fanns det inte mycket som behövdes korrigeras den här gången ...

Med det professionella läget Professional 1 som utgångspunkt mäter vi en delta-avvikelse på 0,8 i gråskalan och delta 1 i färgåtergivningen (SDR). Det är gott och väl inom den acceptabla avvikelsen på delta 3,0. Mätningarna i HDR-läge är om möjligt ännu mer imponerande med färgavvikelser på delta 1,5 som är exceptionellt bra. Panasonic-skärmen mäter alltså bättre direkt från fabrik än vad vi vanligtvis lyckas åstadkomma efter noggrann kalibrering! För att vara på den säkra sidan kollade vi att inställningarna var nollställda och inte fintrimmade från fabrik.

Ljusstyrkan är också utmärkt: Vi mätte JZ2000 till 885 nits (med 10 % fönster) i Pro-läge och 530 nits (25 % fönster) i Pro-läge. Om man väljer ljusstarkaste Dynamisk-läget stiger ljusstyrkan till 1300 nits, men sjunker snabbt till 800-900. Denna ljusstyrka är i nivå med vad vi har uppmätt i konkurrenter som Sony XR-65A90J. Vi märkte dock en något tydligare tendens till tillfällig inbränning av testfönstren än vi kan minnas från föregångaren HZ2000. Detta kan tyda på att Panasonic har satsat på lite mindre passiv kylning i årets modell, som också väger ett par kilo mindre än 2020-modellen. Ett litet steg bakåt alltså, men knappast något man kommer att märka vid normal användning.

– Detta måste vara första gången vi mäter en TV som egentligen inte behöver kalibreras i vare sig SDR- eller HDR-läge. Så länge man inte har väldigt speciella ljusförhållanden är det nästan ingen idé att kalibrera den, säger Gorm, vår sedvanliga kalibreringsguru.

har dessutom en Auto AI-inställning som kan använda en del av processorkraften för att piffa upp äldre ljudspår. Det fungerar förvånansvärt bra och gav ett antal äldre titlar (inklusive Karate Kid och Beverly Hills Cop) ny glöd.

Ljudet från Panasonic är inte helt i klass med den kristallklara ljudbilden från favoriten Philips OLED935 och dess B&W-högtalare, men är utan tvekan bland de bättre vi har hört när det gäller inbyggt TV-ljud. Det går också att utöka med en extern subwoofer via en extra volymstyrd ljudutgång. Detta har vi inte testat, men det är förmodligen pricken över i för ljudet, särskilt i ett större rum.

KONKURRENTER?

En toppmodell som JZ2000 saknar naturligtvis inte konkurrenter. Bland OLED-modellerna ligger det nära till hands att nämna Sonys potenta flaggskepp A90J, som har imponerat på oss med hög ljusstyrka/kontrast och suverän bildbehandling. Även LG:s egna toppmodeller C1 och G1 också åstadkommit synliga förbättringar i år. Vi ska inte heller glömma Samsungs ljusstarka QN95A med MiniLED, som också kan utmana OLED på vissa områden. Vilket av alla dessa TV-apparater som är "bäst" beror framför allt på ens egna behov och användningsmönster.

Om man är en hardcore-gamer är LG och Samsung, med sina många spelrelaterade funktioner och optimeringar, helt klart favoriterna. Om man dessutom tittar mycket på filmer och serier har Sony A90J mycket goda allroundkvaliteter i båda disciplinerna. Panasonic JZ2000 briljerar å andra sidan med ytterst exakt färgåtergiv-

ning, som i praktiken är värdig en studiomonitor – plus strålande surroundljud!

SLUTSATS

Panasonic har jobbat extra mycket med årets toppmodell, JZ2000 är en klar förbättring på flera viktiga områden (men inte alla). Bildkvaliteten tillhör definitivt highend-klassen, med suverän färgprecision, bottenlös svärta och saftig ljusstyrka som anpassar sig efter omgivningen. Panasonic JZ2000 har också ett utmärkt ljudsystem ombord, vilket gör att den kan klara sig utan en separat soundbar. Användarvänligheten har förbättrats med ett nytt menysystem, ny fjärrkontroll och bättre anslutningar.

Tyvärr har Panasonic fortfarande ett relativt begränsat urval av appar: förutom essentiella tjänster som Netflix och YouTube finns det många populära som lyser med sin frånvaro. Här finns till exempel ingen HBO eller Apple TV+ på menyerna, och inte heller någon skymt av Disney+.

Panasonic JZ2000 finns bara skärmstorlekarna 55 och 65 tum. I det sammanhanget är det värt att nämna att rivaler som Sony och LG numera erbjuder modeller i ända upp till 83 tum! Detta är något som Panasonic också bör överväga, eftersom vi definitivt skulle kunna tänka oss den här bildkvaliteten i storformat. Om du däremot letar efter en 55- eller 65-tummare med extrema bildprestanda så är Panasonic JZ2000 definitivt en av de bästa TV-apparaterna på marknaden just nu.

 NATIONAL
GEOGRAPHIC

9/11 - ONE DAY IN AMERICA

TERRORNS SANNA ANSIKTE

Om någon fortfarande undrar varför NATO (ursprungligen) började kriga i Afghanistan så rekommenderar vi starkt denna hjärtskärande 9/11-dokumentär.

ENASTÅENDE

★★★★★

LJUD & BILD

DOKUMENTAR 9/11 - One Day in America

Fler än 6 000 människor skadades och 2 977 oskyldiga dödades brutalt när islamistiska extremister terrorbombade World Trade Center i New York, Pentagon i Virginia och United 93 i Pennsylvania, med fyra passagerarflygplan som "levande" bomber.

343 brandmän, 60 poliser och 9 ambulanssjukvårdare dog på nedre Manhattan när tvillingtornen rasade till marken.

I dag är det exakt 20 år sedan dagen som skakade hela världen, satte en ny kurs för USA:s utrikes- och säkerhetspolitik och förän-

drade vårt förhållande till säkerhet och terrorism för oöverskådlig framtid.

För alla som är födda före 1998 ungefär är de chockerande, helt absurda, synerna från 11 september fastestade på näthinnan – chocken och skräcken som ilade genom kroppen när det andra passagerarplanet kraschade in i världens mest kända byggnader kan fortfarande inte beskrivas med ord. Och alltihop kunde bevittnas på direktsänd TV.

Sedan dess har det gjorts massor av dokumentärer om terrorattacken, männen bakom, planeringen, orsakerna, konsekvenserna och den tekniska delen av alltihop – men aldrig tidigare har vi så avklätt kunnat bevittna fruktan, förvirringen, smärtan, förtvivlan och ångesten hos dem som befann sig på plats.

Brandmän på väg upp i rökiga trapphus, ambulanspersonal som tvingades hantera deformationerade kroppar, poliser som slogs till

marken av rökmolnet och helt vanliga människor som kom till jobbet, en (tillsynes) helt vanlig vardag men fick sina liv förstörda för gott. Som en av de överlevande, Ron Clifford, nästan lakonisk säger: "This was my world, never to be the same again."

Den nya dokumentären från National Geographic har gjorts i samarbete 9/11 Memorial & Museum, det officiella minnescentret för offren.

Sedan 11 september 2011 har man själv kunnat gå genom spillrorna, uppleva foton och videor från terrordagen på marken nedanför där de ursprungliga tvillingtornen stod. Ett besök vi rekommenderar varmt.

Den nästan fem timmar långa dokumentären betraktar skräckdagen nästan uteslutande med offrens ögon, där de berättar om hur de upplevde dagen. Från fysisk smärta, förlust och sorg till själsliga sår som aldrig läker.

Den chockerande berättelsen innehåller

fåordiga och osannolikt dämpat lugna alla uppträder, från brandmän till civilanställda i Tvillingtornen. Även efter plan nummer två träffat södra tornet, 17 minuter efter norra tornet, bryter inte full panik ut. Man försöker lösa en akut kris, där och då. Inga porträtteras som omänskliga hjältar, utan som människor som helt enkelt utför jobbet de anställts för att göra.

Vi ser inga journalister som ställer frågor, bara offren som efter bästa förmåga försöker återberätta vad de upplevde för 20 år sedan. Folk minns små detaljer, till exempel vilken slips de hade på sig, personer de träffade i lobbyn, lukter, minnen om en solig sensomardag – innan världen de levde och kände sig trygga i förvandlades till ett mänskligt inferno, ja något som förde tankarna till Harmagedon.

Minut för minut, från det att vi hör de första oroliga meddelandena från flygledarna i Boston, till de sista överlevarna grävs fram ur ruinerna, följer vi dagen kronologiskt. Hela tiden varvat med tillbakablickar från de som var med.

Med så enorm tillgång på spektakulära bilder är det inte svårt att göra en sensationell dokumentär, den hade också kunnat varvas med rasande amerikaner som hytte med nävarna mot muslimer, men 9/11 – One day in America är helt befriad från den typen av billiga och osmakliga vinklingar.

Berättaren är den erfarna, och synnerligen vettiga, brandmannen som ledde koordinationen av brand- och räddningsarbetet från lobbyn i norra tornet. Joseph Pfeifer berättar med en lugn röst om hur svårt han tyckte

jobbet var, rädslan för hans bror (som också var brandman) och chocken som träffade dem som ett knytnävsslag i magen när det andra planet träffade det södra tornet – och de förstod att detta inte alls var en olycka.

Daniel Bogado (regissör) och hans team har gjort ett utmärkt jobb med att samla in och inte minst välja videor från dagen. Dessutom har de intervjuat offer från alla samhällsskikt och som i olika grad drabbades av terrorns sanna ansikte.

9/11 – One day in America är en milstolpe och en av de starkaste dokumentärer vi har sett, och är ett viktigt minnesmärke över en av de mest skakande dagarna i modern historia. Det är extra "pikant" mot bakgrund av den totala kollapsen, och tillbakadragandet, av NATOs 20-åriga krigföring i Afghanistan.

Mycket kan sägas om just det ingripandet, men innan du dömer ut Afghanistan-kriget så kom ihåg varför amerikanerna och NATO gick in i landet: för att hindra islamistiska extremister från att genomföra terrorattacker på amerikansk och europeisk mark.

En dokumentär för evigheten. 6 genomstabila stjärnor!

9/11 – One day in America kan ses på National Geographic Channel från och med nu och kommer till Disney+ under hösten.

Release: 11 september 2021 **Regi:** Daniel Bogado
Med: Joseph Pfeifer, Mickey Kross, Ron Clifford, James Dobson, Marvin Bethea, Jay Jonas, Peter Blaiich, Tom Canavan
Land: USA **År:** 2021 **Längd:** 4:45 t.

massor av unika videor som aldrig tidigare har visats. Hela 235 timmars intervjuer ligger till grund för dokumentären, med 54 personer som var direkt involverade. Ofattbara 951(!) timmars arkivfoto har noggrant granskats, klippts, redigerats och satts i sammanhang.

Filmen är ibland så explicit att den blir direkt obehagligt att titta på. När kroppar brakar ner på marken efter att ha störtat från 400 meter över marken i ren desperation, och brandmännens mentala reaktion är att stänga det ute, är det både smärtsamt och skräckinjagande respektfullt på samma gång.

Dokumentären är inte politisk, den tar inte heller ställning åt något håll. Den skildrar den helt unika dagen i världshistorien med något som påminner om kylig distans, som en fluga på väggen får vi följa med "bakom kulisserna" när terrorn slår till.

Det som slår oss vid första anblicken är hur

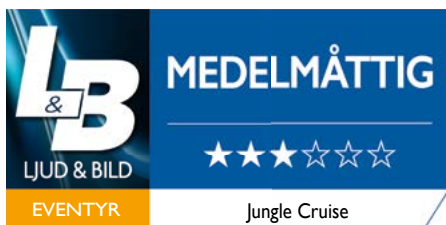

JUNGLE CRUISE

Disney+

VÄLKOMMEN TILL DISNEYS PLAST-CRUISE

Skaparna av Mumien-serien borde verkligen fundera på att stämma Disney efter Jungle Cruise.

Det är allmänt känt att en gigantisk film-blockbuster efteråt kan förvandlas till en åkattraktion på Universal Studios eller Disneyland, men det är desto mer sällsynt att det görs en film av en befintlig attraktion.

Det mest kända, och mega-framgångsrika, undantaget är naturligtvis Disneys egen serie Pirates of the Caribbean, som bygger på den ytterst populära Disneyland-attraktionen med samma namn. I åratal har Disney försökt hitta på en ny film(-serie?) som bygger på en annan populär attraktion: Jungle Cruise.

Mitt under coronapandemin blir den "äntligen" lanserad, med samtidig premiär på Disney+ och några (få) biografier. Det mest positiva med filmatiseringen är att den är väldigt lik sin förlaga på Walt Disney World – men det är tyvärr också det som är mest negativt: det här har blivit en riktigt plastig/konstlad historia.

När första världskriget rasar i Europa ger sig upptäcktsresanden Dr Lily Houghton (ja en kvinna, och i byxor!) (Emily Blunt) iväg för att

hitta mirakelträdet "Tears of the Moon", som kan bota alla sjukdomar och väcka folk till liv igen, djupt inne i Amazonas djungel.

Med sig henne i teamet får hon, något motvilligt, sin bror, som är en över-gay-dramaqueen (sådana är det uppenbarligen (fortfarande) okej att karikera ...). Men syskonen Houghton behöver en båt och en hårdhudad kapten också. De väljer lurendrejaren (och lögnaren) Frank Wolff (Dwayne Johnson). Och hej vad det går!

Jungle Cruise är regisserad av spanjoren Jaume Collet-Serra, som för ett par år sedan imponerade med hajrysaren The Shallows och skräckisen Orphan. Han har en ytterst visuell stil som klär äventyrsfilmen väl, men tyvärr har Disney uppenbarligen bestämt att det ska kännas som om vi befinner oss inne i Disneyland-attraktionen "Jungle Cruise", och inte i en riktig djungel.

Allt är så extremt artificiellt digitaliserat och genomkoreograferat att all magi försvinner. Titta bara på öppningsscenen i biblioteket, det är som att titta på en parodi på en musikal från 1950-talet. Båten som transporterar våra vänner upp på Amazonfloden ser ut som om den är formgjuten i plast och alla blommor, insekter och fåglar är så perfekta att det lyser specialeffekter om dem. Faktum är att stilen är raka motsatsen till de mycket mer autentiska och charmiga Indiana Jones-filmerna.

Handlingen är ohämmat stulen från andra äventyrsfilmer, framför allt Mumien-serien, men även Indiana Jones, Den vilda jakten på juvelen och Disneys egen Pirates of the Caribbean-serie. De portugisiska conquistadorerna är ren rama

kopiorna av spökipraterna under ledning av Davy Jones.

Humorn, som serveras i form av en lång tirad av sliskiga skämt från Johnson, är faktiskt inspirerad av monologen i Disneyland-attraktionen, och fungerar sådär. Desto värre är att The Rock ser ut som att han är "ännu en dag på jobbet" och knappt kan vänta tills klockan slår fem.

Om muskelknippet är en smula oinspirerat så glimtar det till desto mer varje gång Emily Blunt lyser upp skärmen. Charmig, fräck och med skinn på näsan spelar hon rollen som en kvinnlig upptäckare i en manschauvinistisk värld med glans. Och när Jesse Plemons tillåts härja fritt, med sin nazi-ubåt på Amazonfloden (!), så börjar det verkligen rocka av Jungle Cruise. Han är definitivt filmens galnaste och mest lyckade karaktär. Tyvärr får vi se alldeles för lite av Paul Giamatti, som också hade kunnat piffa upp den här standardfilmen.

Men allt är bara cruise control från början till slut, varken den riskfyllda båtfärden, birollerna eller handlingen kommer igång på allvar. Alldeles för formel- och algoritmororienterat och genomgående välpolerat. Fint att titta på, men väldigt harmlöst och så småningom lätt sövande.

Absolut en helt okej underhållningsfilm, med massor av popcorn och tillhörande dryck, men med en stor outnyttjad potential. 3 stjärnor. Och tro oss: det kommer uppföljare.

Release: 30 juli 2021 **Regi:** Jaume Collet-Serra
Med: Dwayne Johnson, Emily Blunt, Jake Whitehall, Jesse Plemons, Edgar Ramirez, Paul Giamatti, Veronica Falcón
Land: USA **År:** 2021 **Längd:** 2:07 t.

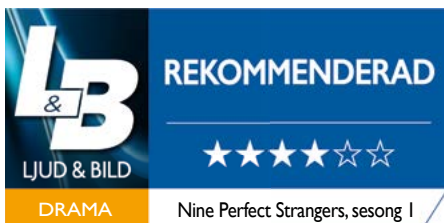
amazonPrime

NINE PERFECT STRANGERS, SESONG 1

IRRITERANDE SPLITTRAT ENSEMBLEDRAMA

Nicole Kidman ger sig i kast med att rädda nio "förtappade själar" i ett ojämnt mysteriedrama.

Den framgångsrika australiensiska författaren Li-ane Moriarty har tidigare fått en av sina romaner filmad: den hyllade serien *Big Little Lies*. En film som bygger på boken *The Husband's Secret* är också på gång.

Nu har TV-teamet bakom *Big Little Lies* och *The Undoing* filmatiserat hennes drama-mysterie-krim-roman om nio främlingar som träffas på en exceptionell kurort. Resultatet är klart splittrat, men absolut värt en titt.

Genom terapi, gruppsamtal, konfrontationer, "grävande" i synder och demoner från det förflutna, samt sträva efter att komma "i harmoni med naturen" ska man hitta tillbaka till sig rätta jag, rena själen och förvandlas till en bättre, mer komplett, människa – helt i harmoni med sig själv. Det är åtminstone teorin bakom konceptet med den enigmatiska ryskan Mashas (Nicole Kidman) oerhört lyxiga hälsocenter "Tranquillum House".

Det smått stereotypa persongalleriet består av det mycket ytliga, nyrika, influencer-paret Ben och Jessica, där frun bara är intresserad av sitt

utseende och sina perfekta Instagram-bilder, trots att hon egentligen är en ytterst osäker själ; den rasistiska, pillerknappande Tony (Bobby Cannavale) som retar sig på allt och alla; den introverte Lars (Luke Evans); den försmådda hetsporren Carmel; samt kärnfamiljen Marconi, med irriterande energiske Napoleon (Michael Shannon), hans bottenlöst sorgsna fru Heather och dottern Zoe. Outsidern är den tillsynes normala författaren Francis (Melissa McCarthy), som är djupt ensam, saknar självförtroende och är på väg att radera sin karriär.

Guru Masha har handplockat gästerna och har nästan lovat dem "frälsning" och ett nytt och bättre liv efter 10 dagars intensiv terapi/behandling. Efter viss friktion i början av vistelsen blir gästerna av med sina personliga tillhörigheter, alkohol, piller och mobiltelefoner. De övervakas ständigt och får en anpassad "diet" bestående av psykedeliska lyckopiller inblandad i sin frukost-smoothie.

Ungefär halvvägs in i serien frågar en av kursdeltagarna: "Är vi med i en realityshow?" Tyvärr känns serien som just en sådan ibland, en konstruerad dokusåpa där deltagarna är noga utvalda för att skapa konfrontationer, konflikter och (onödigt) drama.

Det verkar som att seriens skapare (med ringräven David E. Kelley och John H. Butterworth i spetsen) aldrig har kunnat bestämma sig för vilken sorts serie de egentligen ville göra. Är *Nine Perfect Strangers* ett djupt mellanmänniskt drama, med riktiga människor som befinner sig i kris? En lättsam komediserie med avväpnande slapstick? En realityserie där allt är konstruerat? Eller en kriminalserie där man ska lösa mysteriet kring vem som hotar Misha?

Lite av varje, visar det sig. Växlandet mellan genrer är både förvirrande och ytterst frustrerande. För när den är som bäst är serien snudd på briljant. När vi får följa med på djupdykningar i det mänskliga psyket, när

kursdeltagarna konfronteras med sig själva och sina inlåsta känslor, så gnistrar det om *Nine Perfect Strangers*. Framför allt Michael Shannon, som den lite pedantiska, evigt optimistiska läraren med ett barns död i bagaget, gör en exceptionellt stark tolkning av mannen som lider av en kraftig emotionell förstoppning.

Familjen Marconi är också den mest normala, och de personer som är lättast att associera sig med. Deras resa, och förvandling, är seriens höjdpunkt och röda tråd.

Den lättsamma komiken, främst personifierad av Melissa McCarthy, känns ofta malplacerad och några av karaktärerna är så stereotypa att vi retar oss på dem.

Den ryska brytningen hamnar lite i vägen för Kidmans roll, Masha är dessutom ett skolexempel på en guru-klyscha, som tror att allting går att lösa med meditation och självvranssakan – toppat av en fet faktura. Kidman är som vanligt bra, men den här gången har hon för lite att spela med, och det dolda hotet mot henne och hennes gamla hemliga liv är en tråd som aldrig riktigt följs upp eller får luft under vingarna.

Trots att den är ojämn är *Nine Perfect Strangers* en ovanligt tekniskt välgjord och läcker serie med genomgående gediget skådespeleri, (mestadels) intelligent dialog och ett fascinerande mänskligt drama som ställer många intressanta frågor och moraliteter. Med en lite tydligare riktning hade den kunnat bli en klassiker. Rekommenderas! 4 starka stjärnor.

Recensionen är baserad på sex (av åtta) avsnitt av miniserien. *Nine Perfect Strangers* har premiär den 20:e augusti på Prime Video.

Release: 20. augusti 2021 **Regi:** Jonathan Levine
Med: Nicole Kidman, Melissa McCarthy, Tiffany Boone, Bobby Cannavale, Luke Evans, Michael Shannon, Regina Hall
Land: USA **År:** 2021 **Längd:** 6:40 t.

THREESOME, SÄSONG 1

HUR LYCKAS MAN HA EN TREKANT?

Norden bekräftar än en gång att vi skildrar det komplicerade tonårslivet så mycket bättre än amerikanska serier.

LB
&
BILD

ENASTÅENDE

★★★★★

DRAMA
Threesome, säsong 1

Det svenska paret Siri (Matilda Källström) och David (Simon Löf) träffades på gymnasiet. De har varit ett par sedan de var 17 år och har, som alla andra, haft upp- och nedgångar, gräl och tillgivenhet, kärlek och passion – men alltid varit varandra trogna.

För att kunna följa Siris karriärdrom har de flyttat till London så att hon kan plugga till affärsjurist, medan David försörjer sig som telefonförsäljare. Det finns en obalans i relationen, både när det gäller ambitioner och karriärval, men också vad de vill ha ut av livet.

FÖRBJUDEN FRUKT

Strax innan de ska fira sitt 7-årsjubileum kommer sakta men säkert de underliggande konflikterna upp till ytan, triggat av en eldig trekant.

Tsunamin som följer blir en upprivande dans av våldsamma känslor, irrationalitet, självvranskan, tvivel, anklagelser och gräl. Det unga paret genomgår en känslomässig berg- och dalbana som nästan har Ingmar Bergman-proportioner, å la Ullmann och Josephson i klassikern Scener ur ett äktenskap (1974).

Efter en synnerligen våt fest har paret, på Siris initiativ, en häftig trekant med den franska konststudenten Camille (Alma Jodorowsky). Paret förhållande hamnar sedan i en nedåtgående spiral – allt utlöst av Siris osäkerhet om sig själv: om hon duger, har en tillräckligt bra kropp, hur vägen framåt ser ut med David – och slutligen vad hon egentligen vill göra i framtiden.

David förstår inte Siris reaktion och begriper inte vad allt "strul" handlar om. Sedan kommer utfrysningsfasen, sexvägran, lögnerna, och till sist otroheten.

Siri "söker tröst" hos den karismatiske och extremt sympatiska dansaren John (Lucien Laviscount). Efter att ha träffat varandra i en dejting-app eskalerar förhållandet snabbt och Siri befinner sig plötsligt i två olika universum, där David hålls i mörker.

SKÅDESPELARE AV EN ANNAN VÄRLD!

Både manus och regi är av Lisa Linnertorp, och producenter är Helena Larand och Sara Askelöf, men Threesome är inte på något sätt ett "feministiskt projekt" där David ska demoniseras. Berättelsen är för det mesta välbalanserad och ger en ovanligt autentisk, trovärdig och osminkad inblick i hur smärtsam och komplicerad en relation kan vara – och vilka skådespelarprestationer!

Vad härligt det är att se en frisk fläkt av unga skådespelare – som inte har gått på teaterhögskolan i flera år för att lära sig korrekt diktion – uttrycka sig fritt och naturligt.

Matilda Källström (Solsidan) har sin första stora huvudroll i Threesome, och sällan har vi sett en så ung skådespelerska ha ett lika vansinnigt brett

spektrum att spela med. Källström får fram alla nyanser av den komplexa personen och hennes problematiska resa längs kärlekstunneln.

Före detta hockeyspelaren Simon Löf är inte riktigt av samma kaliber, men gör en stabil tolkning av en förtvivlad ung man i en, så småningom, desperat situation.

GENUINA OCH HÅRDA MILJÖSKILDRINGAR

Miljön som paret omger sig med, med likasinnade studentvänner, fester, sociala medier och dating-appar, skildras imponerande trovärdigt, subtilt och utan stora gester. Samma sak kan sägas om Erik Vallstens intima foto, det är som om vi ständigt är en fluga på väggen i en riktig dokumentär – nästan obehagligt nära och äkta.

Vi hade kunnat önska oss en lite mer nyanserad "Drömprins", som hade gett Siri mer motstånd. Lucien Laviscount är bra som den ofrivilliga ormen i Paradiset, men han ger inte Siri någon utmaning alls, och hans profil, sätt och utseende är som hämtat en reklam för Tinder (läs: "to-good-to-be-true").

Serier som skildrar ungdomslivet har fått en ny vår i Skandinavien, inte minst tack vare det banbrytande arbetet med norska Skam. Med Threesome visar Viaplay att den nordiska film- och seriemiljön ligger ljusår före sina motsvarigheter i de amerikanska ytliga/polerade ungdomsserierna. Det här är äkta vara! 6 stjärnor till en av årets bästa serier.

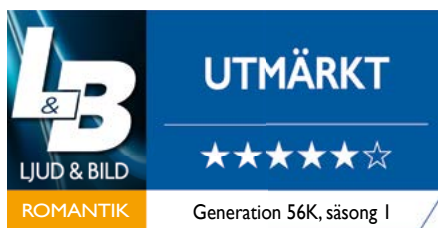
Release: 29 augusti 2021 **Regi:** Lisa Linnertorp
Med: Matilda Källström, Simon Löf, Alma Jodorowsky, Lucien Laviscount, Kitt W. Johansson, Emily Renée, Cat White
Land: Sverige **År:** 2021 **Längd:** 3:10 t.

GENERATION 56K, SÄSONG 1

BELLA NAPOLI!

Amerikanska romantiska serier skulle skämmas om de hade sett vad italienerna kan trola fram.

Strax utanför en av södra Italiens vackraste städer, Neapel, finns två pittoreska öar: Ischia (som är Angela Merkels favorit-semesterort, och där undertecknad tillbringade sin flirtiga smekmånad) och (lite närmare fastlandet) Procida.

I det sorglösa ösamhället växer pojkarna Daniel, Sandro och Luca upp på 1990-talet. I skuggan av mil-

jonstaden Neapel växer de upp på ett klassiskt italienskt sätt, omgivna av storfamilj, vänner, kyrkan, pasta och traditionella familjevärderingar – men sedan får Daniels pappa, som en av de första på Procida, internet...

En ny värld öppnar sig, och framför allt kan kompisgänget plötsligt tävla med skolans mobbare genom att erbjuda hormonstinna tonåringar porr från den stora världen, nedladdad från ett hackigt internetmodem med (ytterst måttliga) 56 kbit/s.

Ögonblicket är fullständigt obetalbart när 14-åringarna, med ögon stora som tefat, laddar ner topless-bilder från Playboy – här skrivs det internethistoria, och världen blir aldrig densamma igen.

Som vuxna håller de tre fortfarande ihop, har flyttat till Neapel och jobbar med app-utveckling på ett större IT-företag. I mitten av 30-årsålderna är de fortfarande som omogna pojkar, fritiden ägnas åt dataspel och dejting-appar. Sandro är gift, över-nörden Luca så gott som oskuld medan Daniel (Angelo Spagnoletti) har svårt att binda sig i förhållanden. Då träffar han den okända drömkvinnan, som visar sig vara hans ungdomskärelek, Matilda (Cristina Cappelli), som försvunnit ut i ingenstans.

Generation 56K kan betraktas som ett slags blandning av nördgänget i tech-serien Silicon Valley och hopplöst föräldrade Vänner – fast mycket charmigare och mer autentisk.

Visst finns det stereotyper och bitvis förutsägbara handling, vi pratar trots allt om en romantisk serie, men

den är mycket mer autentisk, trovärdig och genuint charmig än dess amerikanska, välpolerade motsvarigheter. Dessutom är landet, kulturen och den italienska idyllen en stor del av serien. Man kan nästan höra Dean Martins sammetröst när han nynnar på klassikern "In Napoli":

Det lilla genidraget av Generation 56K:s skapare är hur de berättar historien dels ur unga mäns i 30-årsålderns perspektiv och dels ur de omogna, hormonstinna tonåringarnas. Det ger handlingen mer djup, på samma gång som vi som växte upp på 1990-talet, i internets spåda barndom, får gott om nostalgiska referenser.

Det slår gnistor om kemin mellan Daniel och Matilda, birollerna är mer förutsägbara och platta. Men det är de unga 1998-skådespelarna som får "charmpriset", speciellt unga Daniel och Matilda är suveräna rolltolkningar av osäkra, sökande tonåringar.

Mittepartiet haltar en smula, särskilt avsnittet där Matilda återförenas med sin pappa känns långsamt och i otakt med seriens harmlösa, feelgood-stämning, men det får anses som en bagatell.

Generation 56K kommer att lysa upp sinnet en mörk sensommarkväll och få dig att drömma om Medelhavet, pizza, smörsånger, ungdomskärnen och den unika italienska atmosfären. 5 stjärnor.

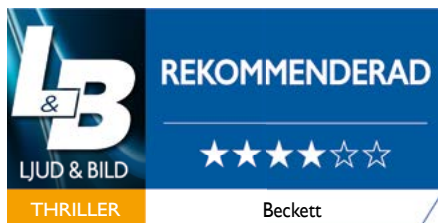
Release: 1 juli 2021 **Regi:** Francesco Capaldo
Med: Cristina Cappelli, Angelo Spagnoletti, Fabio Balsamo, Gianluca Colucci, Azzurra Iacone, Alfredo Cerrone
Land: Italia **År:** 2021 **Längd:** 3:57 t.

BECKETT

EN GREKISK TRAGEDI

John David Washington upplever världens mardröm i grekernas hemland. Spännande, men ojämnt.

Den synnerligen skickliga skådespelaren, och sonen till självaste Denzel Washington, John David Washington, har på bara ett par år byggt upp en fin karriär och CV. Med urstarka roller i filmer som BlackKlansman, Tenet

och Malcolm & Marie har Washington säkrat sig en gyllene framtid i Hollywood.

I sin andra Netflix-film spelar han mot vår egen Oscar-vinnare, Alicia Vikander. Beckett är en mycket mindre och mer "independent" film än monsterfilmen Tenet, men som ett slags modest hyllning till 1970-talets thrillers fungerar den fint på sina premisser.

Det unga amerikanska paret Beckett (Washington) och April (Vikander) är på en liten kärlekssemester i området runt Aten under våren. Tidsmässigt befinner vi oss strax efter finanskrisen, med växande misstro till regeringen, statsapparaten och de allvarliga ekonomiska restriktionerna som EU påbörjat.

Grekland står inför ett parlamentsval och starka krafter driver på för att mer radikala krafter ska ta makten. Under upptakten till valdagen kidnappas sonen till en hög politiker, och när det varnas för en stor demonstration i Aten ger sig våra amerikanska vänner upp i bergen för att undvika kaos och bråk.

Paret är inblandat i en tragisk olycka och när Beckett av misstag kommer tillbaka till platsen blir han plötsligt fritt villebråd för den lokala polisen. Han flyr hals över huvud, bara för att upptäcka att han inte kan lita på någon. Hans mål är den amerikanska ambassaden i Aten och på vägen får han hjälp av ett par lokala, radikala, aktivister – men vem kan han egentligen lita på?

Med tydliga referenser till filmer som Three Days of the Condor, Frantic och (delvis) Witness har italienske Fernando C. Filomarino regisserat en skicklig thriller, men med en handling som tyvärr har sina uppenbara

svagheter.

Washington är stabil som den helt vanlige mannen i ett främmande land som befinner sig på desperat flykt och inser att han inte kan lita på något eller någon. I chock och sorg, sårad, hungrig, kall och ensam, tvingas han kämpa sig fram genom ogästvänlig natur och korrupta poliser och andra statsanställda.

Tyvärr är flera av hans beslut och vändningar i handlingen besynnerliga och illa genomtänkta. Varför i hela världen går han till exempel runt med buntband som handbojor långt efter att han har träffat personer som kan hjälpa honom? Och de aktivister som så småningom sträcker ut en hjälpande hand verkar irriterande naiva.

Persongalleriet blir för lätt att genomskåda och dramaturgin hade med fördel kunnat skrivas upp ett par snäpp – och det hade behövts en instruktör som hade gjort slagmålen mer trovärdiga.

Å andra sidan, i sin enkla naivitet och lite gammalmodiga stil känns Beckett mer trovärdig än många av dagens överproducerade filmer. Huvudpersonen är verkligen ingen oövervinnerlig hjälte, utan en desperat vardaglig man med uppenbara svagheter och brister. Om bara regissör Filomarino hade filat ett par omgångar på manuset, finputsat karaktärerna och spetsat till konflikterna en smula så hade detta blivit riktigt bra. 4 stjärnor.

Release: 13 augusti 2021 **Regi:** Fernando C. Filomarino
Med: John David Washington, Alicia Vikander, Boyd Holbrook, Vicky Krieps,
Land: USA **År:** 2021 **Längd:** 1:46 t.

YALE LINUS

SMART LÅS GÖR LIVET ENKLARE

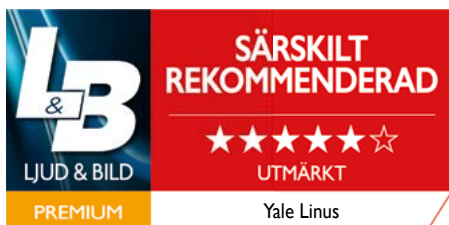
Yale Linus ger dörrlåset nya funktioner. Det förändrar lite eller ingenting på utsidan av dörren, så bostadsföreningens styrelse har inget att säga till om, och vaktmästaren kan fortfarande använda huvudnyckel.

Enkel och trådlös öppning och låsning av ytterdörren. Kan programmeras för att låsa och öppna sig själv, fungerar med app och smarta hem från tredje part som HomeKit, Google Home osv. Syns inte på utsidan, med undantag för den lilla knappsatsen (tillval). Nyckeln fungerar som nödlösning.

Inte alltid lika stabil med appar från tredje part. Stor klump på insidan av dörren. På vissa system måste hela låshuset bytas ut.

Ett smart dörrlås kan ta hand om en hel del huvudbry. För det första, om du är som jag och ständigt glömmer var du har lagt nycklarna, är det nu bara att öppna appen på mobilen eller prata direkt in i smartklockan för att öppna dörren. Eller slå in en kod, om låset har en knappsats. Eller öppna låset på distans om din smarta dörrklocka berättar för dig att brevberä-
ren ringer på.

Yale Linus är ett sådant smart dörrlås. Den har en knappsats som tillval, men den ingår i Family-kitet som testas här. Den är inte många hundralappar dyrare än basutgåvan Home, som endast fungerar med mobil-app eller smarta hem-system från tredje part.

KNAPPSATS REKOMMENDERAS

Jag skulle utan tvekan rekommendera att välja paketet med knappsatsen, som kallas Smart Keypad, om du ska köpa det separat. Då kan även andra i ditt hushåll enkelt komma in med

en fyr- till sexsiffrig kod, och de kan alla få sin egen personliga kod om du vill ha bättre koll på vem som låser upp. Om du har städhjälp eller andra externa personer som behöver komma in vid olika tidpunkter, kan de också få sin egen kod. Denna kod kan du kan ändra från gång till gång, så att obehöriga personer inte har tillgång till hemmet.

Knappsatsen monteras enkelt var du vill utanför ingången, och den ansluts till appen med en QR-kod. Den är vattentät, vädertålig och garanterad för temperaturer mellan -25°C och 50°C.

För lägenheter och bostadsrättsföreningar Yale Linus kan monteras på alla, eller åtminstone de flesta, ytterdörrar. Men trots detta har Yale valt att marknadsföra Linus till personer som bor i lägenhet i bostadsrättsföreningar. Detta är av den enkla anledningen att installationen från utsidan är helt dold, eftersom Linus monteras på utsidan av den befintliga låsmekanismen.

Detta skiljer sig från den populära Doorman, som ersätter både låsmekanismen och dörrhandtaget, och som en tråkig ordförande i bostadsrättsföreningen därmed kan påstå inte

passar med fasaden och inte är tillåten. Men något som kanske är ännu viktigare är att Linus inte tar bort nyckelhålet, så att vaktmästaren fortfarande kan ta sig in i lägenheten med huvudnyckeln. Han eller hon går garanterat inte runt och kommer ihåg olika fyr- eller sexsiffriga koder.

Linus kan också vara ett bättre val för hyresgäster, eftersom det nog är lättare att demontera och ta med sig till nästa bostad.

INSTALLATION

I grund och botten bör det vara ganska enkelt att installera Linus. Jag hade själv sådan tur att jag fick hjälp av Assa Abloy när jag skulle installera det, eftersom jag faktiskt var tvungen att byta ut hela låshuset. Detta var för att mitt befintliga låshus var av den typ där man måste lyfta upp dörrhandtaget för att låsa dörren. Det fungerar inte så bra med ett smart lås, som ska kunna fjärrlåsas och -öppnas.

När det var klart, var det inga konstigheter med själva installationen av Linus. Den monterades på insidan av dörren genom att öppna

FAKTA:

Typ: Smart dörrlås
Låskontroll: App, knappsats (tillval)
Trådlöst: Wifi (2,4 GHz), Bluetooth (4,2)
Kompatibelt med: Yale Access app, Apple HomeKit, Google Home, Smartthings
Ström: Batteri (4 x AA / 2 x AAA till Smart Keypad)
Batteritid: 6-9 månader
Garanterat att fungera i temperatur: -25°C till 50°C (Smart Keypad)
Vattentät: Ja
Webb: yalehome.se
Pris: 3 400 kr

låsmeکانismen med en skruvmejsel och sätta in en så kallad medbringare – ett metallstift som levereras med Yale Linus. Detta måste kapas till rätt längd med en kraftavbitare. Så se till att ha både en sådan och ett måttband nära till hands.

När själva Linus-låshuset är monterat, ska den medföljande DoorSense-magneten klistras fast på dörrkarmen, i höjd med Yale-märket, med dubbelsidig tejp. Den kommunicerar med dörrlåset och vet om det är låst eller öppet.

KALIBRERING

Första gången du ansluter telefonappen till dörrlåset med Bluetooth (vilket görs genom att skanna QR-koden på Linus) uppmanas du att kalibrera låset. Lås och vrid helt tills den stoppar när du bes gör detta. Vrid sedan tillbaka för att öppna, helt tillbaka tills den stoppar. Sedan ska du vrida tills den precis är öppen och precis

stängd igen. Färdig.

Observera att om du öppnar och låser manuellt med en nyckel, måste Linus kalibreras igen, eftersom den inte längre vet om dörren är öppen eller stängd. Så nyckeln är nu en nödlösning!

BLUETOOTH OCH WIFI

Yale Linus kommunicerar i princip med Bluetooth, och det innebär att du måste stå ganska nära med mobilen för att öppna eller låsa. Men en wifi-brygga medföljer också, som ansluts till ditt hemnätverks 2,4 GHz-band. Detta i kombination med ett bra mesh-nätverk utökar räckvidden och gör även låset mycket smartare. Plötsligt kan du ansluta till ditt smarta hem via Apple HomeKit, Google Home eller Samsung Smartthings. Du kan också använda Amazon Alexa eller IFTTT.

Med Apple HomeKit kan du bara säga: "Hej, Siri, öppna dörren". Med Google Home måste du naturligtvis ersätta det med "Hey, Google". Google kommer då också att be dig att ange en fyrsiffrig kod som du väljer själv.

AUTOMATISERING

Linus kan ställas in för att göra olika automatiseringar. Till exempel att låsa så snart du har öppnat och stängt dörren, eller vänta så länge som du vill, mellan 10 sekunder och 30 minuter, innan den gör det. Appar från tredje part kan också programmeras. HomeKit kommer till exempel att kunna stänga dörren när din mobil registreras utanför ett visst avstånd till huset, medan dörren öppnas igen så snart du befinner

dig inom detta avstånd.

Yale Access-appen ska också kunna tillhandahålla ytterligare abonnemangsbaserade funktioner för dem som vill ha detta, till exempel att städhjälp kan få en engångskod på sin mobil så snart de är inom Bluetooth-täckning, så att du inte behöver tänka på att skapa nya koder hela tiden. Detta kan inte användas ännu.

YALE LINUS FUNGERAR SOM DEN SKA

När det gäller användning finns det inte mycket att säga om Yale Linus, annat än att den fungerar som det ska. Den har en bra kvalitetskänsla, särskilt låshjulet i stål känns bra och glider smidigt och elegant oavsett om man låser eller öppnar dörren. Låset fungerar bra med appen, där har jag inte haft ett enda problem. Samma sak gäller för kodlåset, oavsett om man har valt fyra, fem eller sex siffror.

Tillsammans med Apple HomeKit och Google Home är systemet inte alltid lika stabilt, men det kan lika gärna vara Apples eller Googles fel, som Yales. Särskilt HomeKit tycker jag ofta har problem med olika produkter, där den helt enkelt inte kan ansluta. Samma sak händer då och då med Yale Linus. Jag misstänker att det är HomeKit som inte gillar mesh-nätverk, utan att jag är helt tvärsäker på det. Men för det mesta fungerar det, och då är det trevligt att parkera bilen och komma hem till en öppen dörr, om du till exempel har mycket att bära.

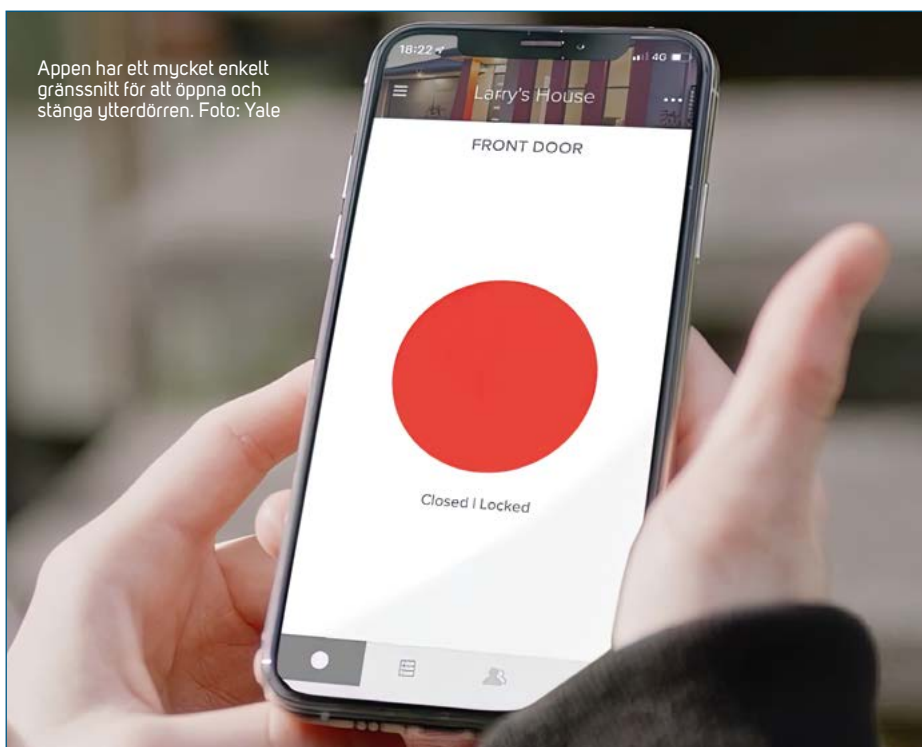
Jag använder mest kodlåset för att ta mig in och ut, och denna kan också programmeras för att låsa genom att bara trycka på Yale-knappen istället för hela koden. För att öppna måste naturligtvis hela koden anges.

SLUTSATS

Yale Linus är ett smart lås för dig som inte vill eller inte kan byta ut hela dörrhandtaget till förmån för en Doorman. Hela låsmekanismen fästs på insidan av ytterdörren, vilket gör den osynlig från utsidan. Nyckeln kan fortfarande användas, vilket gör att vaktmästaren kan komma in med en huvudnyckel. Perfekt i bostadsrättsföreningar, med andra ord. På insidan är Linus dock en stor och klumpig sak, men samtidigt har den hög kvalitetskänsla.

Låset fungerar som det ska och kan enkelt anpassas till ett smart hem från tredje part. Med Google Home eller Apple HomeKit kan du enkelt prata med den, vilket även Alexa-användare kan göra. Den gör inte minst livet lättare när brev-bäraren kommer till dörren för att leverera veckans överraskningspaket, eller om du vill släppa in städhjälp även om du inte är hemma själv. Sluta gömma nyckeln under dörrmattan!

En sak är säker, och det är att jag inte saknar mitt gammaldags nyckellås. Även om det alltså fortfarande kan användas. Men jag förstår ändå dem som hellre vill ha en Doorman, som särskilt på insidan ser mer elegant ut.

Appen har ett mycket enkelt gränssnitt för att öppna och stänga ytterdörren. Foto: Yale

MSI SUMMIT E14 A11SCST-069NE

MSI I ARBETSKLÄDER

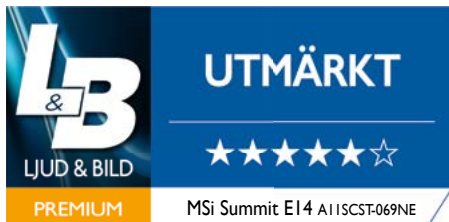
MSi Summit E14 är en läcker liten ultrabook som ger massor av det mesta utan att ha direktörspris.

Lätt och elegant affärsdator med bra pekskärm, gott om RAM- och diskutrymme – samt grafik över genomsnittet.

Tyvärr är skärmapplösningen bara Full HD. Kostar mer än vad de flesta vill betala.

Även om MSi främst är känt för sina speldatorer har det taiwanesiska företaget blivit medvetet om att det finns en marknad för exklusiva datorer i en mer dämpad stil.

MSi Summit E14 är en 14-tums ultrabook i en stilren design som skriker "business!" Hela höljet är i sidenmatt, kolsvart aluminium, och linjerna är samtidigt både knivskarpa och rundade. Skärmen är lika djupsvart som höljet och det är svårt att säga var den smala ramen slutar och skärmen börjar. Precis som vi har sett på flera andra tunna bärbara datorer är skärmen fäst i höljets botten så att bakänden av datorn lyfter från underlaget när locket öppnas – vilket ger både bättre ventilation och bättre arbetsställning. Med vikten 1,3 kg du kan ha datorn med i väskan hela dagen, nästan utan att det märks.

Även om skärmen är så skarp och färgrik att man nästan kan tro att den är en OLED så är den bara en IPS-panel – och upplösningen är bara Full HD (1920 × 1080 pixlar). I gengäld är det en pekskärm vilket jag ser som ett stort plus.

BENCHMARK:

GeekBench 5: 3 600 multi, 1 332 single
PC Mark 10: 4 356
3DMark TimeSpy: 2 536
3DMark Fire Strike: 5 633
3DMark Night Raid: 14,77
CineBench R15: 109 fps / 564 cb
HD Tach: 1 586 MB/s
Batteritest: 2:28

Pekskärmar ses nästan uteslutande på 360-gradersdatorer, där skärmen ska vikas runt mot baksidan av höljet och användas som surfplatta. Men pekfunktionen är en bra och tidsbesparande finess på datorn för arbete där det inte finns plats för en mus – på möten, i hörsalar och på flyget. Här är det mycket lättare att använda fingret för att skrolla fönster och klicka i dialogrutor och slippa fumla med pekplattan.

Tangentbordet, som har vit bakgrundsbelysning, täcker höljets hela bredd. Och i ett 14-tumshölje finns det plats för Enter- och skiftknappar i full bredd samt en extra rad med specialtangenter. Själva tangenterna är av genomsnittlig kvalitet. Det är okej för priset som också är i (den övre änden av) genomsnittet.

DISKRET ELEGANS

Pekplattan är stor och bekväm, och avger ett förtroendeskapande klick när du klickar på den med fingret. Att ramen runt den är gyllene är lika överflödigt som den är läcker att titta på. Fingeravtrycksläsaren som är integrerad i den är å andra sidan praktisk.

Av någon anledning sätter man nästan en ära i att förse affärsdatorer med minsta möjliga antal anslutningar. På MSi Summit E14 finns det bara fem hål i höljet: Två USB-C-portar, en gammaldags USB 2.0 (som en speciell funktion för purister är det inte en 3.0-port, utan en klassisk USB 2.0), en 3,5 mm ljudutgång och en MicroSD-kortläsare. Det hjälper dock lite att båda USB-C-portarna har integrerad Thunderbolt- och DisplayPort-anslutning. Men om du både behöver ladda datorn och använda en extern DisplayPort-skärm (datorn har ingen HDMI-utgång) finns det inga tillgängliga USB-C-portar kvar.

KLASSISK HÅRDVARA

Hårdvarumässigt är MSi Summit E14 byggd på ett recept som är nästan klassiskt: En Intel Core i7-processor med fyra kärnor och åtta trådar. Dock i en ny 11-generationsversion på 3 GHz. Det finns 16 GB RAM något man också kan förvänta sig i en ny bärbar premiumdator. Förväntningarna bekräftas av det faktum att det finns 1 TB SSD-disk. Det är precis så lyxigt

FAKTA:

Processor: 3,0 GHz Intel Core i7-1185G7 (quadcore, 8 trådar)

Skärm: 14-tums Full HD (1920 × 1080), pekskärm

Minne: 16 GB

Grafik: Nvidia GeForce GTX 1650Ti med 4 GB

Operativsystem: Windows 10 Home, 64-bitar

Hårddisk 1 TB SSD

Mått/vikt: 31,9×1,6×21,9 cm/1,3 kg

HD-webbkamera, WiFi 6, Bluetooth 5.1, 2 × USB-C

(m. Thunderbolt och DisplayPort, 1 × USB 2.0,

MicroSD-kortläsare, 3,5 mm audiojack

Webb: msi.com

Pris: 19 500 kr

Även om MSI är mest känt för sina speldatorer har de helt klart blivit medvetna om att det finns en marknad för företagsanvändare. (Foto: MSI)

som man har kan ta för givet.

Grafikprocessorn är också en gammal kändis i detta segment, nämligen Nvidia GeForce GTX 1650Ti. Det är det typiska valet när det gäller bättre grafik än den hemska Intel HD Graphics och billigare än de egentliga spelgrafikkorten från Nvidia. Det kan dock verka lite som tårta på tårta eftersom Intels 11-generationsprocessorer har den förbättrade Intel Iris Xe Graphics inbyggd.

Den enda överraskningen i hårdvarukonfigurationen är faktiskt pekskärmen. Men det är en välkommen sådan. Det finns också billigare konfigurationer med Full HD-skärm utan pekfunktion, samt dyrare, med 4K-upplösning.

BENCHMARK

GeekBenchs 5-poängen 3 600 är bra, men inte i nivå med den billigare Asus ZenBook 14 med Ryzen 7-processor. I PCMark 10-kontorspro-

gramtestet blir resultatet jämnare. Poängen 4 356 är utmärkt även för de lite tyngre kalkylbladen. Men inte särskilt hög för bildbehandling och videoredigering.

Grafikprocessorn är från Nvidia, en vanlig leverantör till gamers. Men det är inte GeForce GTX 1650Ti de köper. Resultatet i TimeSpy (2 536) respektive Fire Strike (5 633) kan tolkas som att MSI Summit E14 kommer att visa all normal Windows-grafik snabbt och utan dröjsmål. Även när man ansluter en extra, högupplöst bildskärm till datorn. Men låt bli att spela något som är mycket tyngre än Counterstrike och Minecraft på den.

Grafikpoängen avslöjar också en uppenbar paradox i konfigurationen. Som nämnts är Intel Iris Xe Graphics inbyggt i Intels 11-generationsprocessorer, och de Iris-maskiner vi har haft på testbänken hittills, till exempel Acer Swift 3X, har inte varit mycket långsammare än Nvidia GeForce GTX 1650Ti.

Batteritiden överraskar negativt. Medan de flesta affärs-ultrabooks klarar fyra timmar eller mer med PCMarks intensiva batteritest, tog det bara två och en halv timme för MSI Summit E14-batteriet att laddas ur. Om pekskärmen eller den kraftfullare grafikprocessorn bär skulden vet vi inte, men det betyder att maskinen inte ens tar sig igenom en arbetsdag på en laddning.

SLUTSATS

MSI Summit E14 är en lækker liten ultrabook för kontoret, hemmakontoret och en vardag med resor och möten som vi minns den. Hårdvaran är så pass riklig att man får mycket gjort istället för att sitta och reta sig på att vänta på en långsam dator. Det verkar nästan överflödigt att man har offrat ett mediokert GeForce-grafikkort på den när Intel Iris Xe-grafiken som följer med processorn är nästan lika snabb. Sammantaget får du dock ganska mycket PC för pengarna, och pekskärmen motiverar ett pris som är något högre än de billigaste konkurrenterna.

Skärmen är bara i Full HD-upplösning, vilket är en liten besvikelse. Men den är färgstark – och går att peka på. (Foto: MSI)

MSI MODERN 15 A11M-007NE

FÖRNÄM PC TILL ÖDMJUKT PRIS

Även om priset är lågt så är MSI Modern 15 A11 en presentabel och snygg dator som klarar studier och hemmakontor bra.

Gediget och snyggt skal som ser dyrare ut. Snabb processor. Priset är vasst!

Skärmen är varken särskilt klar eller färgstark. Långsam grafik.

LJUD & BILD
BASIC

SÄRSKILT REKOMMENDERAD

★★★★★

UTMÄRKT

MSI Modern 15 A11M-007NE

Nyligen testade vi business-ultraboken MSI Summit E14, som bjöd på riktigt mycket muskler till ett pris som inte var alldeles för högt. Men om du fortfarande tycker att den prislappen inte är inom räckhåll så har MSI även en serie som heter Modern, för de som inte behöver en supercool maskin att visa upp på konferensbordet. Tidigare i år testade vi allt-i-ett-modellen Modern AM271P i samma serie.

MSI Modern 15 är en 15-tums laptop som har ett ganska så förtroendeingivande utförande för att vara en så billig dator. Skalet är av silverfärgad eller titangrå, sandblästrad aluminium, och alltihop ser seriöst och affärsmässigt ut.

Skärmen är i 16:9-format, vilket också fungerar bäst på en så stor dator, eftersom en 16:10-skärm skulle göra maskinen onödigt djup. Tyvärr är upplösningen bara Full-HD (1920 x 1080 pixlar), vilket är i minsta laget på

en så stor skärm. Men det är en nödvändig kompromiss i en så billig dator. Med tanke på priset är skärmen fullt acceptabel, även om den inte på något sätt kan mäta sig med MSI Summit när det gäller klarhet, färgrikedom eller ljusstyrka.

GOTT OM PLATS

Tangentbordet är stort och behagligt och alla tangenter är i full storlek. MSI har inte fallit för frestelsen att klämma in ett numeriskt tangentbord vid sidan av, däremot finns det en enda rad specialtangenter. Tangenterna är av rimlig kvalitet med tanke på priset, däremot är rörelsen lite mjuk och vinglig. Men det är bara något man märker om man ska skriva många sidor varje dag – och dessutom har en dyrare modell att jämföra direkt med. Det finns vit bakgrundsbelysning och det är fullt tillräckligt. Detta är visserligen en MSI – men inte en speldator.

Där MSI Summit 14 fick nöja sig med att ha skärmutgången integrerad i USB-C-porten har Modern 15 en riktig HDMI-utgång. Den har fortfarande DisplayPort inbyggd i USB-C-porten, men det beror nog mest på att det är en inbyggd egenskap hos Intels 11:e generations i5-processor. De flesta användare nöjer sig antagligen med laptop-skärmen eller använder HDMI-utgången till en extern bildskärm när de jobbar på hemmakontoret.

BENCHMARKS

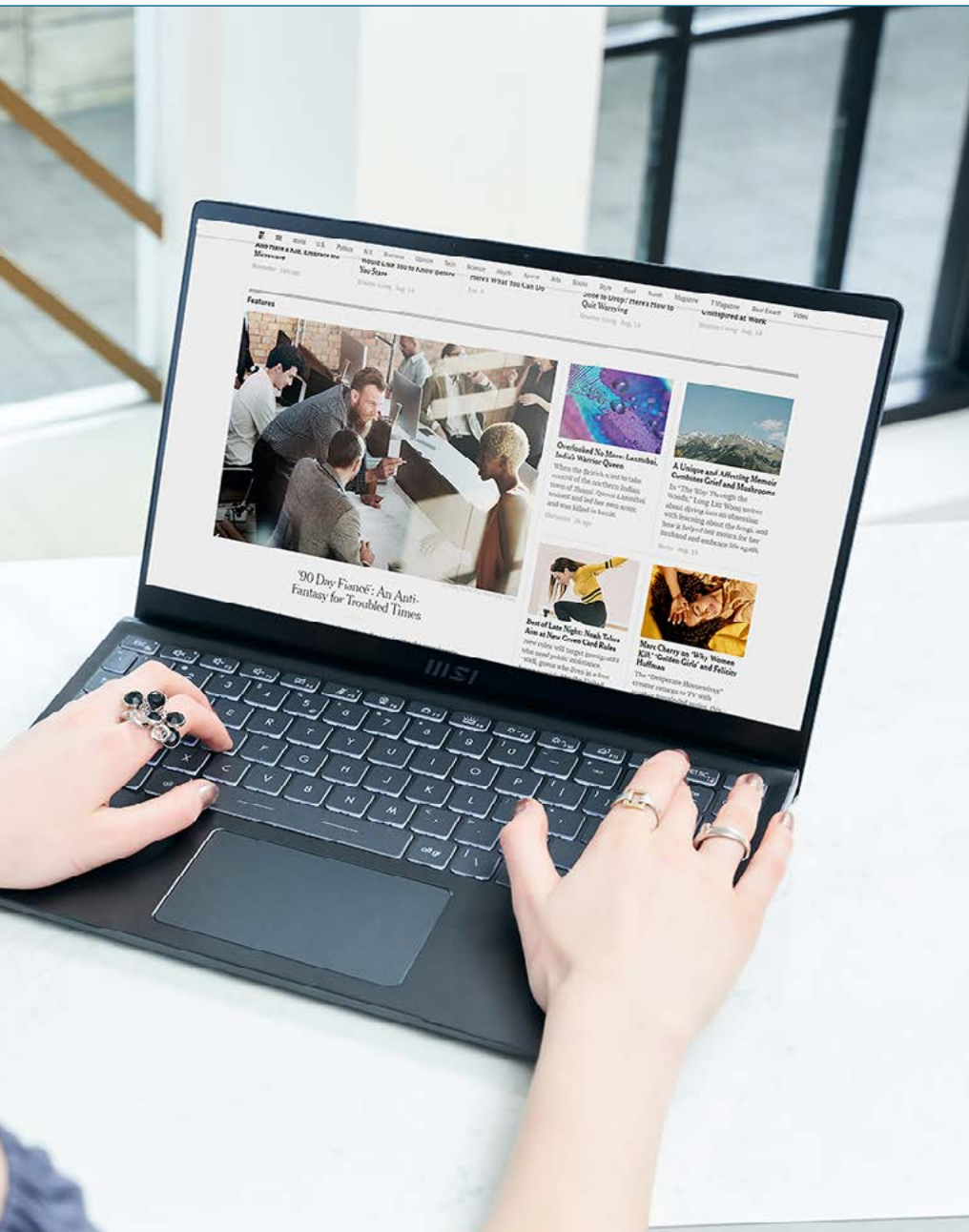
MSI Modern 15 A11 är en ekonomimodell, och det är förnuft snarare än lyx som präglar hårdvaran. Processorn är en 2,4 GHz Intel Core i5 med fyra kärnor och åtta trådar. Trots att det vilar en "billig" image över i5 så är processorn i Modern 15 i praktiken lika snabb som tidigare generationer av Intel Core i7.

Datorn är utrustad med 8 GB RAM och 512

FAKTA:

Processor: 2,4 GHz Intel Core i5-1135g7 (quadcore, 8 trådar)
Skärm: 15-tums IPS, Full-HD (1920 x 1080), 60 Hz
Minne: 8 GB DDR4
Grafik: Intel Iris Xe Graphics
Operativsystem: Windows 10 Home, 64-bit
Hårddisk: 512 GB SSD
Mått/vikt: 35,7 x 1,7 x 23,4 cm/1,6 kg
Funktioner: HD-webbkamera, Wi-Fi 6, Bluetooth 5.1, 1 x USB-C (med DisplayPort 1.4 och Thunderbolt 4), 3 x USB 3.2, HDMI, 3,5 mm-ljud, microSD-kortläsare
Webb: msi.com
Pris: 9 000 kr

MSI är kända för sina speldatorer, men siktar nu in sig på kontorsmarknaden också. (Foto: MSI)

PRESTANDA

Geekbench 5: 4 214 multicore, 1 277 singlecore
 PCMark 10: 4 123
 3DMark Time Spy: 1 002
 3DMark Fire Strike: 2 242
 3DMark Night Raid: 10 289
 Cinebench R15: 71 fps/906 cb
 HDTach: 1 333 MB/s
 Batteritest: 2:52

GB SSD-lagring. Det är inte heller överdådigt, men okej för en dator som sannolikt mest kommer att användas för lätt kontorsarbete. Grafikkortet är Intel Iris Xe, som är Intels nya integrerade grafikprocessor.

GeekBench 5-testet slutar på 1 277 poäng singlecore 4214 multicore. Det är inte dåligt alls. Och PCMark 10-kontorsprogramtestet slutar på 4123. Vi har med en dator att göra som kan lösa alla vanliga kontorsuppgifter och användas på onlinemöten utan problem.

TRÅKIG GRAFIK

Som nämnts är Intel Iris Xe Graphics integrerat i CPU:n och använder datorns vanliga RAM i stället för att ha ett eget grafikminne. Detta är aldrig en snabb grafiklösning, men Iris Xe har i tidigare tester visat sig kunna leverera acceptabel hastighet.

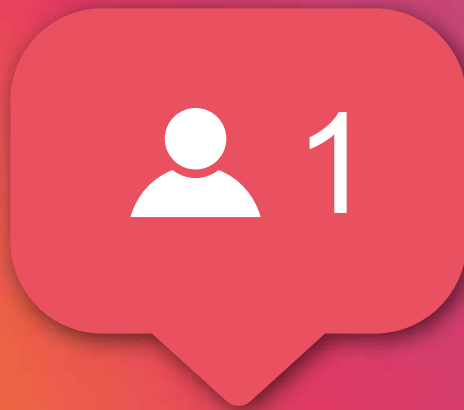
3DMark-grafiktesterna från UL är dock långt ifrån lika imponerande. En TimeSpy-poäng på 1002 och 2242 i Fire Strike visar att MSI Modern A11 är gjord för Windows-kontorsprogram, inte för 3D-grafik eller videoredigering.

Precis som MSI Summit E14 överraskar Modern 15 A11 med relativt kort batteritid. Batteritestet från PCMark 8 slutade på 2:52 timmar. Men det räcker för en dag på jobbet eller studier utan laddare. Och det är extra viktigt eftersom man inte kan låna en laddare av någon annan. MSI har nämligen valt en speciell laddare med DC-kontakt, snarare än USB-C-laddning.

SLUTSATS

MSI Modern 15 A11 en budget-laptop som säkert kommer att ge MSI vind i seglen i sitt försök att få fotfäste på marknaden för kontorsdatorer. När det gäller utseende lever den upp till sitt namn, den eleganta aluminiumdatorn kan lätt verka lyxigare än den är. Även innanmätet är idealiskt för vardagsbruk, oavsett om det är på kontoret, hemma eller i undervisningen. Den stöter på konkurrens från datorer som den lite dyrare Acer Swift 3X, som rent prestandamässigt är lika bra men som inte har samma stabila metallhölje. Grafikkortet är rentav slött. Men till skillnad från MSI:s andra datorer är Modern 15 A11 inte gjord för spel och tung grafik.

**FÖLJ OSS
PÅ INSTAGRAM**

@ljudochbildmedia

This quality Magazine was created efficiently with PagePlanner

PagePlanner is a cloud content production- and publication platform for web and print. Since 2002, the system has delivered great value to publishers, media houses, content agencies and brands, through tools designed to produce and publish **high quality** editorial content in a **fast and efficient** manner.

BENEFITS OF USING PAGEPLANNER

- ▶ Collaborate from anywhere
- ▶ Create any print publications in record time
- ▶ Create or reuse content efficiently
- ▶ Publish to multiple channels
- ▶ Scalable pricing and no binding periods

USE IT
FREE
FOR THE REST
OF THE YEAR

Start creating quality content more efficiently with PagePlanner. Sign up now and use the system for the rest of the year **free** of charge.

Contact us: sales@pageplannersolutions.com

NIKON Z FC

NOŠTALGI FRÅN NIKON

Retrodesignen är mer än en gimmick, den gör kameran bättre att använda också.

Mycket hög bild- och videokvalitet. Klassisk analog ergonomi, snabb autofokus och hög bildhastighet. Verkar rejält byggd.

Saknar bildstabilisator. Måttlig batteritid, oanvändbar bländarskärm. Sökaren kunde ha varit skarpere.

LJUD & BILD

PREMIUM

SÄRSKILT
REKOMMENDERAD

UTMÄRKT

Nikon Z fc

Tidlös design blir aldrig omodern. Men i takt med att kamerorna gick från att vara analoga och mekaniska till digitala och elektroniska förändrades formspråket.

De analoga inställningarna av slutartid och bländare har ersatts av tryckknappar. Ska man läsa av inställningarna på en digitalkamera är man hänvisad till en LCD-skärm.

Så är det inte med Nikon Z fc. Som är en digitalkamera med analoga inställningshjul, precis som Nikon FM och Nikon FA hade på 70- och 80-talen. På Z fc kan du läsa av ISO, exponeringskompensation och slutartid på ett analogt inställningshjul. Även när kameran är avstängd.

Det enda du inte ser direkt är bländarvärdet. Det visas på en liten LCD-skärm som sitter inklämd mellan slutartidshjulet och exponeringskompensation och nästan är omöjlig att avläsa.

Trots Nikon-kamerans klassiska analoga design hittar vi en helt digital Nikon Z50 under det grå skalet. Vilket är en kompakt systemkamera med en 20 Mp CMOS-bildsensor i APS-C-format i en behändig storlek. De tekniska specifikationerna är likadana och detsamma kan sägas

om bild- och videokvaliteten.

Men de är ganska så olika att använda.

VÄLKÄND TEKNIK

Den analoga hanteringen och den direkta översikten över inställningar gör att handhavandet blir mer sömlöst. Man kan stänga av skärmen och ändå ha överblick. Sökaren behöver inte fyllas med massor av information och det känns befriande att bara ställa in kameran på slutartidsautomatik och välja bländare med den programmerbara fokusringen.

Man väljer programautomatik eller prioriterad automatik – och manuell – med en omkopplare bredvid inställningshjulet för ISO. Där markerar den gröna Auto-inställningen att kameran även tar över kontrollen av ISO och ljusmätning, autofokus och så vidare.

Om man väljer att styra allting manuellt ställer man omkopplaren på M och väljer sedan slutartid till höger och bländarvärde med hjulet under utlösaren/strömbrytaren, och läser av bländare på den lilla skärmen. Som på så många andra Nikon-kameror kan man inte ändra ISO-inställning

garna från ett valt värde till automatisk ISO. Man måste gå in i menyn och trycka sig fram till ISO och sedan välja Auto ISO. Onödigt krångligt.

VIDEO

Under slutarhjulet hittar man en omkopplare som växlar mellan stillbilder och video. Som kan ställas in från full-HD med upp till 120 fps till UHD 4K.

Eftersom Z fc bygger på Z50 har kameran samma autofokus, bildhastighet på upp till 11 bilder/s, 4K/30p-video och utmärkt bildkvalitet. Men Z fc saknar handgreppet som Z50 har och har inte heller någon inbyggd blix. Det finns dock ett separat grepp till Z fc som heter GR-1 och som enkelt monteras i stativfästet på undersidan.

OBJEKTIV

Det finns också en objektivadapler, FTZ, som sätts på om man vill använda något av Nikons F-objektiv. För vissa fotografer kan det lösa ett problem, för det finns väldigt få Nikon-objektiv som är anpassade till Z fc (och Z50). Z DX

FAKTA:

Typ: 20 Mp systemkamera med APS-C-sensor
Optik: Nikon Z 28 mm f2,8 SE
Skärm: 7,6 cm LCD med 1 Mp
Sökare: OLED med 2,36 Mp och 0,68x förstoring
Video: 4K/30p MOV, H.264
Seriefoto: 11 bilder/s
Anslutningar: Mikrofon in, USB-C-laddning, HDMI
Lagring: SD/SDXC UHS-I
Batteritid: 300 bilder (CIPA)
Mått/vikt: 135 x 94 x 44 mm/445 g
Funktioner: 209 fokuspunkter, vridbar pekskärm, ISO-boost 204 800, Full-HD med 120 fps, Snapbridge med bildöverföring
Webb: nikon.se
Pris: 13 700 kr

Vridbar pekskärm. Foto: Lasse Svendsen

16-50mm f3.5-5.6 VR är ett av två zoomobjektiv, Z DX 50-250mm f4.5-6.3 VR det andra.

Nikon har också annonserat en 18-140 mm-zoom till Z50, men ännu så länge lyser den med sin frånvaro.

Annars är alternativet nya Z 28 mm f2.8 SE, som användes under testet och som motsvarar 42 mm brännvidd i fullformat. De två zoomobjektiven har inbyggd bildstabilisator, det har inte Z50 – och inte kameran heller.

FÖRBÄTTRAD AUTOFOKUS

Den fysiska delen av kamerans autofokus är samma som i Z50, men här finns ansikts- och ögonstyrd autofokus för både stillbilder och video, som även fungerar med katter och hundar.

Precis som Z50 saknar Z fc hörlursuttag. Den har bara mikrofoningång. Men Nikon säljer kameran i ett vloggar-kit med en Sennheiser-mikrofon, fjärrkontroll och ett Smallrig-handtag/stativ.

Bildhastigheten är mycket bra, 11 bilder/s eller 9 med 14-bitars RAW-filer.

Det finns 20 filtereffekter i kameran, precis som i Z50, som man kan lägga till beroende på smak och motiv.

BILDKVALITET

Testbilderna från Z fc visar att kameran levererar lika hög bild- och videokvalitet som Z50. Den kompakta 16-50 mm-zoomen är inte lika skarp som 28 mm-objektivet, men i övrigt är den tekniska bildkvaliteten densamma.

Det nya 28 mm-objektivet (som alltså är ett 42 mm), fokuserar inte precis blixtnabbt. Men det går tillräckligt fort för gatufoto och resebilder, och det är skarpt i hela bländarintervallet från f2,8. Där det inte heller finns mycket vinjettering eller förvrängning.

JPEG-filerna har ett vackert tonområde och färgåtergivning är felfri. Det finns ett mycket bra dynamiskt omfång i bildfilerna, och om man lagrar 14-bitars råfiler finns det mycket att gå på under efterbehandlingen. Som i Z50 är bildbruset välkontrollerat upp till ISO 3200, gränsen går vid ISO 6400 där svagt kornbrus börjar göra sitt intåg.

Video kvaliteten i 4K är mycket hög med bra skärpa och detaljupplösning. Det finns inte heller någon beskärning av bildytan, och bara måttliga mängder rolling shutter-effekt.

KONKURRENTER

I den här klassen kan man inte bortse från Fujifilm. X-T30 och X-S10 befinner sig i samma klass som Z fc. Detsamma gäller ovan nämnda Z50 och Sony a6400. Den sistnämnda har bättre autofokus och betydligt bättre batterikapacitet, medan de två Fujikamerorna – framför allt X-T30 – har mycket av samma retrokänsla som Z fc. Skillnaderna i bildkvalitet är små, men Fujikamerorna har en något bättre detaljupplösning och bättre bildhastighet, och X-S10 har dessutom inbyggd bildstabilisator.

Konkurrenterna – i synnerhet Fujifilm – har också ett mycket större urval av objektiv till sina kameror än vad Nikon har till Z-serien med APS-C-bildsensorer.

SLUTSATS

Vi anser att Nikon Z fc en mycket mer lyckad kamera än Nikon Df, som var Nikons första försök med en retrokamera. Z fc är verkligen en fest att fotografera med. Den fokuserar ganska så snabbt, man har full översikt över inställningar och retrodesignen sticker verkligen ut. Precis som med Z50 saknar vi en sökare med skarpare upplösning och i många fall en bildstabilisator. Men användningen och bildkvaliteten bidrar definitivt till att göra Nikon Z fc till ett mycket intressant inslag i den här prisklassen.

Digitala "kontroller" på baksidan. Lägga märke till det runda sökarkularet, lånat från Nikon-kameror från 60-talet.
 Foto: Lasse Svendsen

Måttlig batterikapacitet på cirka 300 bilder.
 Foto: Lasse Svendsen

PANASONIC LUMIX GH5 II

SMÅ UPPDATERINGAR GER STORA FÖRBÄTTRINGAR

Medan vi väntar på Lumix GH6 får vi vara nöjda med att Panasonic har gjort några efterlängta uppdateringar av GH5 II.

Små, men några viktiga förbättringar. Mycket hög videokvalitet och en mängd olika alternativ för att skräddarsy användarinställningarna. Solid, vädertålig kvalitet.

Komplex layout, bäst lämpad för vana användare.

LB UTMÄRKT
LJUD & BILD
PREMIUM
Panasonic Lumix GH5 II

Tillsammans med Canon, startade Panasonic en liten revolution där de inkluderade videospelning i systemkameror. För Panasonics del handlade det om Lumix GH1, medan Canon tog marknaden med storm med EOS 5D Mark II. Båda kunde spela in video i 1080p, vilket var unikt och helt nytt för en systemkamera.

Lite mer än 10 år senare har utvecklingen gett oss 4K-video och betydande förbättringar i prestanda och bildkvalitet. Panasonic kom till den femte generationen i GH-serien - GH5, 2017 - bortsett från en specialutgåva för video som heter GH5s har det inte gjorts några uppdateringar till GH5 förutom till hårdvaran.

Men Panasonic har redan annonserat efterträdaren GH6, utan att avslöja exakt vad som kommer att vara nytt. Medan vi väntar på GH6 har de gjort några mindre uppdateringar på GH5 som nu kallas för GH5 II.

Det är inga större revolutionerande uppdateringar, kameran är 98 procent lik sin föregångare och förutom de romerska siffrorna och en eldröd inspelningsknapp ser du inte heller någon skillnad mellan GH5 och Mark II-utgåvan.

FAKTA:

- Typ:** 20 Mp systemkamera med MFT bildsensor
- Optik:** DG Vario-Elmarit 12-60mm f2.8-4.0
- Söker:** OLED 3,68 Mp, 0,76x
- Skärm:** 7,6 cm LCD, 1,8 Mp
- Serieupptag:** 12 bilder/s
- Video:** 4K/60p UHD/DCI 10-bit 4:2:0 200 Mbps, 10-bit 4:2:2 ut 400 Mbps, HLG
- Anslutningar:** Mikrofon in, hörlursutgång ut, USB-C-laddning, HDMI, blytt synk
- Trådlös:** Bluetooth, Wi-Fi
- Lagring:** 2 x SDXC, UHS-II/UHS-I
- Batteritid CIPA:** 410 bilder
- Mått/vikt:** 139 x 98 x 87 mm/727 g
- Höjdpunkter:** Förbättrad autofokus, V-Log L, USB-laddning och strömförsörjning, 6,5 EV bildstabilisator, damm- och vädertålig
- Web:** panasonic.se
- Pris:** 19 990 kr

Kännare kanske märker att pekskärmen är något mindre, i gengäld är den skarpare.

För det är invändigt förändringarna har kommit. Bildsensorn är samma mFT-format med 20 Mp och bildstabilisering (ökning från 5 till 6,5-steg), och den har en ny antireflexbeläggning vilket dämpar motljus och ghosting bättre.

Autofokusen har en förbättrad algoritm med snabbare och mer exakt ögon- och ansiktsspårning, och kameran har V-Log L som standard. Den kan också spela in 10-bits video internt, upp till 50 fps i UHD 4K och 25fps i DCI 4K.

FÖRBÄTTRAD VIDEOFUNKTION

En ny Venus-processor i GH5 II gör att kameran också kan spela in video i 10-bit UHD 4K/25p, med 4:2:2 ALL-I och 400 Mbps, samt sända ut allt till en extern inspelare samtidigt som den lagrar inspelningen på ett av två - eller båda -minneskorten internt.

Jämfört med GH5 som klarar upp till 8-bit 4:2:2 4K/25p, är det ett framsteg.

Kameran kan också spela in anamorfiskt i 6K

(4992 x 3744), och stöder naturligtvis 8-bits 4K-inspelning liksom 1080HD, och både H.264, H-265, All-I och Long GOP kodek. Du kan välja 24, 25 och upp till 50 fps, i PAL. Den kan också visa exponeringsnivån i procent i förhållande till grått med Luminance spot-mätning som kan avläsas i sökaren eller på skärmen.

Den har dock inte råvideo ut, Panasonic väntar kanske med det tills GH6 är klar.

FÖRBÄTTRAD ANVÄNDARVÄNLIGHET

För dem som primärt använder kamera som videokamera är det som musik i öronen, men det är inte bara videofunktionerna som har uppdaterats.

För kännare av GH5 och till exempel Lumix S1H, finns det inte mycket annat som är nytt på GH5 II. Kamerahuset är densamma med programhjulet till höger om sökare och självutlösare, bracketing och serietagning mm på ett hjul till vänster om sökaren. En styrpinne bak och ett inställningshjul över den längst upp, och avtryckaren gör kameran mycket konfigurerbar.

De flesta knappar och inställningshjul kan programmeras av fotografen som också har fått en ny skärm för manuell videoinspelning, liknande den som finns på Panasonics Varicam proffskamera.

En annan ny sak är livestreaming från kameran via Wi-Fi, online, där kan du streama direkt till YouTube i en helt annan kvalitet än du får med din mobil. Om du har en PC eller Mac, kan du använda programmet Lumix Network för att streama till ett nätverk men bara i 1080 HD.

I en kommande uppdatering av hårdvara lovar Panasonic att man ska kunna streama via en USB-ansluten mobil också.

ANDRA FÖRBÄTTRINGAR

Alla som har fotograferat med en GH5, kommer genast att känna igen sig. För erfarna GH5-fotografer tar det bara några minuter att bekanta sig med de nya funktionerna. Kamerahuset är densamma, vädertålig, robust och tydlig som tidigare. Skärmen är fyra mm mindre diagonalt, men skarpere och med något högre upplösning och bättre ljusstyrka.

Den fina 3,68 M OLED-sökaren, har också fått en mindre uppdatering i form av en välkommen fördubbling av uppdateringsfrekvensen till 120 Hz.

Batteriet är förresten nytt. DMW-BLK22 är något kraftfullare än sin föregångare, men det har inte gett kameran någon större förbättring av antalet exponeringar per laddning. Summan är fortfarande 410 bilder, enligt den japanska CIPA-standarden.

Standardskärm på en något mindre, men skarpere och ljusare pekskärm.

BILDKVALITETEN

Det är inte möjligt att avgöra om bildkvaliteten har förbättrats jämfört med GH5. Trots allt är det bara den antireflekterande beläggning som är annorlunda, kanske pågår en del tweaking i den nya bildprocessorn, men eftersom jag inte hade GH5 liggande för a-b-test fick jag inte en direkt jämförelse.

Lyckligtvis hade jag bilderna från GH5 från 2017 liggande för att jämföra med och utifrån dem drar jag slutsatsen att bildkvaliteten är densamma som du kan läsa om i testen av GH5:

Jag upplever att autofokusen reagerar snabbare på stillbilder. Den låser snabbare och följfokus fungerar bättre på rörliga motiv än tidigare. Vid videoinspelning måste jag erkänna att jag inte är säker på om det finns några förbättringar av autofokus alls. Men med den medföljande 12-60 mm zoomen fungerade autofokus felfritt.

Om videokvaliteten är bättre på GH5 II, beror helt på vilken typ av bitdjup och kodek man väljer samt efterbehandlingen. Men jag tycker att videokvaliteten var strålände på 10-bits video med H.265 kodek, och jag tror också att dynamiken på bilden kan förbättrats något steg jämfört med GH5.

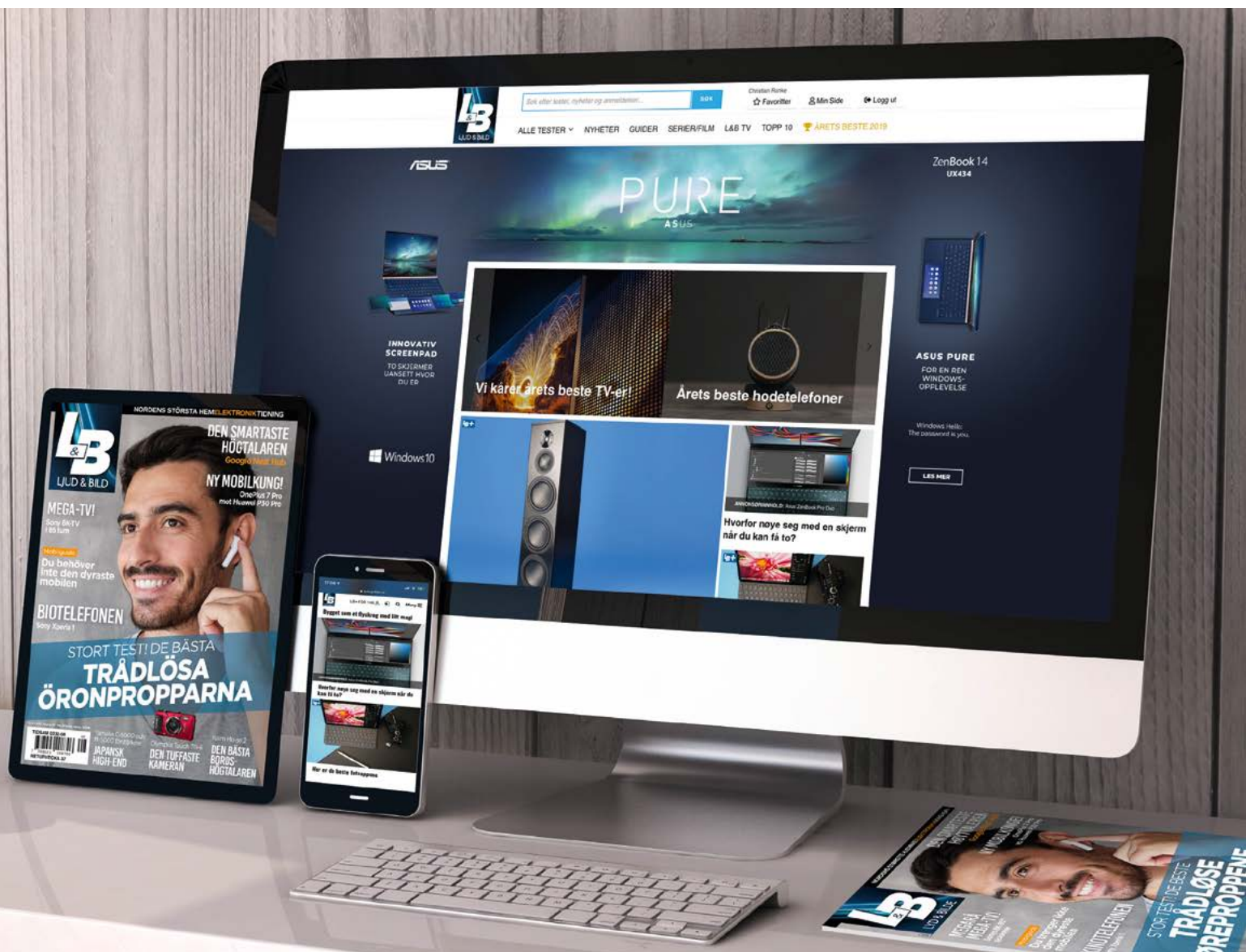
SLUTSATS

Panasonic Lumix GH5 II är inte en stor och viktig uppdatering av GH5. För det är de nya funktionerna för få för och lite för obetydliga. Men det råder knappast någon tvekan om att vissa fotografer kommer att se 4K/50p0-bit 4K/50p, som ett framsteg. Lyckligtvis har priset sjunkit sedan införandet av GH5, och GH II har därför blivit ett mycket bra köp i denna klass. Särskilt eftersom videofunktionerna är mer omfattande än på de flesta kameror i samma prisklass. Videofotografer kan knappast hitta en bättre lämpad kamera för priset.

Snygg och tydlig, precis som sin föregångare GH5.

ALLTID UPPDATERAD!

DU FÅR:

- Fri tillgång till allt innehåll på ljudochbild.se
- Tidningen direkt hem i brevlådan varje månad
 - Digitalutgåvan av tidningen varje månad
 - Välja själv hur länge du vill prenumerera
 - Betydande rabatt

Prenumerera på Ljud & Bild Digitalt och print

WEBB:

ERBJUDANDE: 30 dagar för 49 :-

Full tillgång till hela
ljudochbild.se

6 MÅNADER: Endast 69 :-/mån

Du sparar 60:-

12 MÅNADER: Endast 59 :-/mån

+ tillgång til digitalutgåva
Inaktivera annonser
Du sparar 120:-

WEBB + PRINT:

6 månader

- Full tillgång till allt innehåll på ljudochbild.se, på alla enheter
- Hela vår testdatabas (fler än 6 000 produkter)
- Exklusiva tävlingar
- Tidningen (6 nummer) direkt hem i brevlådan
- Digitalutgåvan av tidningen varje månad

Pris: 489 :-

12 månader

- Full tillgång till allt innehåll på ljudochbild.se, på alla enheter
- Hela vår testdatabas (fler än 6 000 produkter)
- Exklusiva tävlingar
- idningen (11 nummer) direkt hem i brevlådan
- Digitalutgåvan av tidningen varje månad
- Maximal rabatt

Pris: 815 :-

BESTÄLL HÄR:

ljudochbild.se/prenumeration

NÄSTA NUMMER

I kiosk 3/11

REDAKTIONEN:

LASSE SVENDSEN

Chefredaktör
lasse.svendsen@ljudochbild.se

AUDUN HAGE

Redaktionchef webb
audun.hage@ljudochbild.se

GEIR GRÅBEIN NORDBY

Journalist
geir.nordby@ljudochbild.se

PETER GOTSCHALK

Journalist og utveklingsredaktör
peter.gotschalk@ljudochbild.se

JOHN ALEX HVIDLYKKE

Journalist
john.hvidlykke@ljudochbild.se

ÅSA WARME HALLEN

Journalist
asa.hallen@ljudochbild.se

TOR AAVATSMARK

VD för Publish
tor.aavatsmark@ljudochbild.se

CHRISTIAN ALFRED RANKE

AD / Redaktionchef print
christian.ranke@ljudochbild.se

Årgång: 90
ISSN: 1652-5558
Tryck: Uniprint AS, Estland

Som läsare har du bara rätt att använda innehållet i Ljud & Bild för personliga och icke-kommersiella ändamål. Du får citera innehåll i Ljud & Bild för personliga och icke-kommersiella ändamål under förutsättning att du hänvisar till källan samt respekterar eventuella rättighetshänvisningar och/eller-reservationer. Materialet får inte användas för några andra ändamål eller på några andra sätt än vad som uttryckligen tillåts.

Vi följer Pressombudsmannens etiska regler för press, TV och radio.

Ansvarig utgivare
Publish AS, Billingstadsletta 19 B
NO-1396 Billingstad, Norge

post@ljudochbild.se
Telefon: +47 81 57 35 10
www.ljudochbild.se

Chefredaktör
Lasse Svendsen
lasse.svendsen@ljudochbild.se

Art Director / Redaktionchef Print
Christian Ranke
christian.ranke@ljudochbild.se
Tel: +47 966 25 291

VD
Tor Aavatsmark
tor.aavatsmark@ljudochbild.se
Telefon: +47 413 00 655

Partner Operations Director, Nordics
Dyllan Debord
dyllan.debord@ljudochbild.no
Telefon: +47 976 00 446

SoMe Manager, Customer Relations
Helene Holo
helene.holo@ljudochbild.se
Tlf: +47 81 57 35 10

Prenumerationschef
Camilla Larsen
Mail: camilla.larsen@ljudochbild.se
Tlf: +47 81 57 35 10

Annonsmaterial
annonser@ljudochbild.se

Webb manager
Marius Thingvald
marius.thingvald@ljudochbild.se
Telefon: +47 461 71 311

Journalister
Lasse Svendsen, Audun Hage,
Geir Gråbein Nordby, Peter
Gotschalk, John A. Hvidlykke

Mail: redaktion@ljudochbild.se

PRENUMERERA/KUNDSERVICE
WWW.LJUDOCHBILD.SE/PRENUMERATION

Panasonic

See it all

Feel it all

Våra nya 4K OLED-skärmar kombinerar förstklassig bild och ljud för att ge dig stora filmupplevelser.

Våra senaste 4K OLED-skärmar i premiumklassen är finjusterade av Hollywoods filmexperter och levererar en fenomenal bildkvalitet. Det fylliga 3D-ljudet har utvecklats hos specialisterna på Technics. Bild och ljud i perfekt förening bjuder dig på en fascinerande upplevelse.

panasonic.se

 OLED

A Better Life, A Better World

ELGIGANTEN

Nya Hisense Pure Flat Öppna dörren och släpp in glädje.

Perfekt designad för vardagsglädje med Premium Flat Door Design.

Med det nya Hisense Pure Flat-kylskåpet blir köket den perfekta platsen för att skapa vardagsglädje. Med sin perfekta bredd och dörrens moderna platta design passar detta premiumkylskåp in i alla kök, och ger ditt hem en fräsch och stilren look. Njut av högteknologiska prestanda.